СЛУЖБЕНИ ЛИСТ
ГРАДА НИША

ГОДИНА XXVIII - БРОЈ 26	НИШ, 11. март 2020.	Цена овог броја 340 динара Годишња претплата 5000 динара

ОПШТИНА СВРЉИГ

1.

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СВРЉИГА

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Планом генералне регулације Сврљига (у даљем тексту: "План") обезбеђује се дугорочна пројекција развоја и услови за изградњу на подручју насеља, по зонама и целинама, чинећи основ за даљу урбанистичку разраду (израду планова детаљне регулације и урбанистичких пројеката) и директно спровођење (издавање локацијске дозволе и информације о локацији).
Разлог израде Плана је поштовање законске обавезе, према којој се план генералне регулације обавезно доноси за насељено место које је седиште јединице локалне самоуправе (члан 25. Став 1. Закона о планирању и изградњи"-"Сл.гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС и 98/13-УС).
Циљ израде је да насеље Сврљиг добије развојни план, који ће омогућити рационално коришћење простора, очување ресурса и оптималан просторни размештај локација за будуће инвестиције.
Планом се утврђују претежне намене површина по зонама и целинама, површине јавне намене, трасе, коридори и капацитети за саобраћајну, енергетску и комуналну инфраструктуру, зоне за које се обавезно доноси план детаљне регулације и локације за које се обавезно израђује урбанистички пројекат.
За потребе израде Плана, извршена је валоризација потреба и могућности уређења, коришћења и заштите простора, уз ослањање на стечене обавезе, расположива истраживања и анализе стања по појединим областима.
План се ради за насељски центар Сврљиг, истоимене општине.
Према Одлуци о изради Плана, ради се стратешка процена утицаја Плана на животну средину.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

1.1.1. ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ садржан је у члану 25. Закона о планирању и изградњи (у даљем тексту: "**Закон**"-"Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС и 98/13-УС), у Правилнику о садржини, начину и поступку израде планских докумената, (у даљем тексту: "**Правилник**"-"Сл. гласник РС, бр. 31/10, 69/10 и 16/11"), **Статуту Општине Сврљиг** ("Сл. лист Града Ниша", бр.98/08, 46/10 и 87/11), као и Одлуци о изради Плана генералне регулације Сврљига (у даљем тексту: "**Одлука о изради**"-"Сл. лист Града Ниша", бр.82/09).
Општинска управа општине Сврљиг, као носилац израде, поверила је израду Плана (у складу са чланом 47. Закона), ЈП Заводу за урбанизам Ниш, као обрађивачу.

1.1.2. ПЛАНСКИ ОСНОВ

Плански основ за израду и доношење Плана садржан је у Просторном плану Општине Сврљиг 2024 (у даљем тексту: "**ППО Сврљиг 2024**"- ("Службени лист Града Ниша", бр.22/12) и

Генералном плану Сврљига ("Сл. лист Града Ниша", бр. 2/91 и 37/03) - као *документу усмеравајућег карактера*.
Решења урбанистичких планова којима су разрађивана поједина подручја у обухвату Плана, преиспитана су овим Планом. То су:
ДУП Фабрике за производњу самоходних косачица Сврљиг ("Сл. лист Града Ниша", бр. 23/83);
ДУП стамбеног блока "Првомајска" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 41/84);
Генерални нивелациони план Сврљига ("Сл. лист Града Ниша", бр. 16/85);
Детаљни нивелациони план Сврљига за трасиране и планиране улице у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 16/85);
ДУП стамбеног насеља "Омладинска" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 26/85);
ДУП стамбено-пословног блока "Радетова I" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 5/87);
ДУП складишта РО "Огревинвест" у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 31/87);
ДУП стамбеног насеља "Јелашце" у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 12/87, 21/88 и 21/90);
ДУП занатско-продајног центра у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 21/90);
ГУП Сврљига ("Сл. лист Града Ниша", бр. 2/91);
ДУП "Допунски центар" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 35/91);
ДУП "Васе Албанца" у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 9/92);
ДУП стамбеног насеља "Падалиште" у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 33/92);
ДУП Спортски центар у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 3/94);
ДУП стамбеног насеља "Сарај" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 7/92 и 25/98);
ДУП фабрике гарђевинске столарије "Нишпројект" у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 3/95);
ДУП бензинске пумпе у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 13/92);
ДУП бензинске пумпе у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 41/92);
УП школског комплекса у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 13/96);
УП "Радетова II" у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 12/97);
УП ПП "Статус" у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 10/02);
Измене и допуне ГУП-а Сврљига ("Сл. лист Града Ниша", бр. 87/03);
ПДР комплекса малих и средњих предузећа на комплексу ИТК "Маја" у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. /04);
ПДР Градског гробља у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 57/06);
ПДР дела индустријске зоне између комплекса "МИН ДИВ" и "Прогрес" у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр.11/11);
ПДР дела зоне индустрије, складишта и сервиса у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр.11 /11);
ПДР насеља "Љубовац" и "Лукавица" у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 11 /11);
ПДР стамбеног насеља "Росуља" у Сврљигу ("Сл. лист Града Ниша", бр. 11 /11).

1.2. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА КОНЦЕПТА ПЛАНА

1.2.1. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ШИРЕГ ПОДРУЧЈА И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

ППО СВРЉИГ 2024 ("Службени лист Града Ниша", бр.22/12), дефинише *опште принципе просторног развоја* кроз одрживост, децентрализацију и деконцентрацију садржаја и активности, али и кроз уравнотежен социо-економски развој, као и *посебне принципе просторног развоја,* садржане у остваривању територијалне препознатљивости, унапређењу квалитета живота и рада становништва, развоју конкурентне привреде базиране на туризму и афирмацији препознатих природних и културних вредности, одговорном управљању и рационалном коришћењу природног и културног наслеђа, обнови постојећег грађевинског фонда, уз контролу изградње и ширења грађевинског подручја, реконструкцију и изградњу путне мреже са коришћењем развојних потенцијала саобраћајница вишег ранга, као и бољем повезивању са подручијима у окружењу.
Положај и просторни обухват дефинисали су Сврљиг, кроз историју његовог развоја, као географски, административно-управни, трговачки, саобраћајни, културни, образовни, занатски и индустријски центар, који егзистира на око 25km од Ниша, као макрорегионалног центра, али и од значајног транзитног коридора Ниш-Димитровград, повезујући источну и јужну Србију (Тимочку крајину са долином реке Мораве) и Пирот (преко превоја Бабин Кал), Ветрила (превоја на западном ободу Сврљишке котлине), са долином Мораве код Алексинца.
Сврљиг, као **центар јединице локалне самоуправе,** са припадајућим функционалним подручјем, обухвата 9 примарних насеља: Преконога, Ђуринац, Рибаре, Белоиње, Црнољевица, Мерџелат, Жељево, Шљивовик и Драинац, бележећи негативни тренд кретања становништва и процес интензивног демографског пражњења (према пројекцији за 2024. годину, само за насеља Сврљиг и Жељево очекује се пораст броја становника).

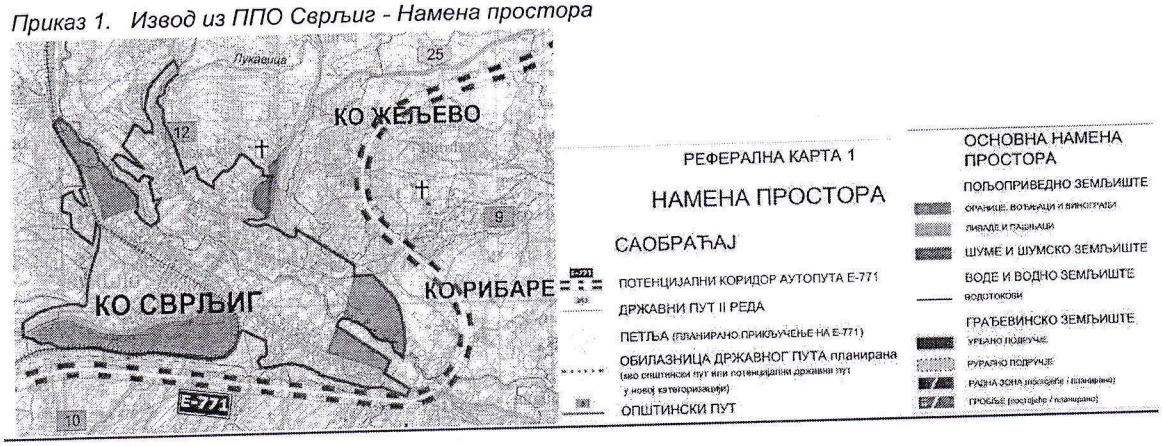
Табела 1. Кретање броја становника до 2002. године и пројекција до 2024. по основу настављања тренда 1991-2002.

НАСЕЉЕ	1991	2002	Пројекција			Индекс промене			
			2014	2019	2024	2014 /2002	2019 /2014	2024 /2019	2024 /2002
Белоиње	402	343	279	252	225	0,81	0,90	0,89	0,66
Драинац	855	706	543	476	408	0,77	0,88	0,86	0,58
Ђуринац	237	200	160	143	126	0,80	0,89	0,88	0,63
Жељево	84	87	90	92	93	1,03	1,02	1,01	1,07
Мерцелат	218	147	70	37	5	0,48	0,53	0,14	0,03
Преконога	730	578	412	343	274	0,71	0,83	0,80	0,47
Рибаре	361	296	225	196	166	0,76	0,87	0,85	0,56
Сврљиг	7296	7705	8151	8337	8523	1,06	1,02	1,02	1,11
Црнољевица	307	219	123	83	43	0,56	0,67	0,52	0,20
Шљивовик	67	41	13	1	0	0,32	0,08	0,00	0,00
ОпштинаСврљиг	**2047**	**1728**	**13800**	**12348**	**10896**	**0,80**	**0,89**	**0,88**	**0,63**

ПАД
ПОРАСТ

У оквиру **грађевинског подручја насеља**, одређен је простор за становање, капацитете јавних служби, уређене зелене површине, радне зоне, туризам, саобраћај (на нивоу локалних општинских путева-планирана мрежа општинских путева, уз регулацију постојећих и планираних саобраћајница, где се у планираном билансу укључује и појас резервисан за трасу аутопута Е-771).

Приказ 1. Извод из ППО Сврљиг - Намена простора

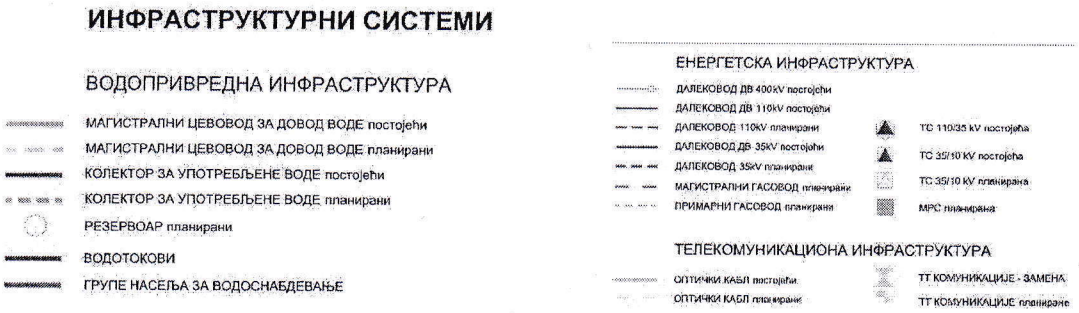

Организација јавних служби, усклађена са Препорукама ППРС 2020 ("Службени гласник РС", бр.88/10) а према хијерархијском нивоу насеља, поштује постојеће јавне садржаје и демографски аспект њиховог развоја, предвиђајући задржавање, реконструкцију и адаптацију постојећих капацитета, уз задовољење потребних просторних, техничких и кадровских услова (осавремењивање и проширење капацитета за нове садржаје, примена адекватних кадровских решења, стручно усавршавање кроз сталну едукацију), унапређење сарадње између јавног и приватног сектора, локалних удружења и невладиних организација, али и републичких и европских институција и асоцијација.

Ограничења и потенцијали за развој јавних служби, подразумевају повећања капацитета постојеће предшколске установе у Сврљигу, препознавање нових локација за специјализоване научно-образовне центре, комплементарање садржаја у функцији здравственог туризма (смештајни капацитети, угоститељске услуге, спортско-рекреативни садржаји), подизање нивоа квалитета услуга, реконструкцију постојећих капацитета и осавремењивање постојеће опреме, развој различитих видова социјалне заштите (дечји центар, саветовалиште за брак и породицу и сл), улагање у обнову и изградњу спортских објеката уз задржавање спортско-рекреативног комплекса на постојећој локацији, са могућношћу проширења капацитета, формирање културног центра (са капацитетима за библиотеку, музеј, галерију, архив, простор за сценско-музичке делатности отвореног и затвореног типа), умрежавање на свим нивоима (локални-обласни-регионални-национални-међународни), кроз формирање асоцијације Културног центра Сврљига са развијеним установама у земљи и иностранству, комбиновања постојећих капацитета органа управе са недостајућим садржајима у општини (интеграција у мултифункционалне центре).

Приказ 2. Извод из ППО Сврљиг-Мрежа насеља и инфраструктурни системи

Индустријски капацитети лоцираће се у оквиру планираних радних зона, које укључују постојеће индустријско-привредне зоне до попуњења капацитета - "brownfield" локације (инфраструктурно опремљени неискоришћени капацитети у оквиру постојећих комплекса великих и средњих индустријских, саобраћајних и трговинских предузећа на којима ће се инвестирати у изградњу комплементарних привредних садржаја зависно од потреба тржишта и намене површина): 1) Фабрика намештаја "Прогрес" (погодан за развој дрвне индустрије) 2) "ИТК Сврљиг " (погодан за развој текстилне индустрије) и 3) "Зелени Врх" (погодан за развој грађевинске индустрије), као и нове "greenfield" локације (нове локације које се опредељују у постојећим и новим радним зонама) на којима ће се у планском периоду изградити велики број малих и средњих погона из области индустрије, занатства и других услужних делатности.

На територији насеља Сврљиг, детаљном разрадом намене простора, плановима нижег реда, дефинисаће се неколико индустријско-пословних зона, укупне површине око 160ha:

1. на југозападу, између главне насељске саобраћајнице (државни пут II реда-бивши државни пут I реда бр.25) и регионалне железничке пруге;
2. на истоку, ограничена главном насељском саобраћајницом (ОП-бивши државни пут II реда бр.243) и планираном обилазницом државног пута II реда (бивши државни пут I реда бр.25);
3. на западу, између Сврљишког Тимока и железничке пруге, односно главне насељске саобраћајнице (бивши државни пут II реда бр.243).

Просторни развој туризма, организација и уређење туристичко-рекреативних понуда иде у правцу оснивање Туристичке организације општине Сврљиг, са инфо-пунктом у самом насељу, са циљем афирмације општине и комплетирања туристичке понуде Старе планине (значајан правац бившег државног пута II реда бр.243 ка регионалном и националном туристичком центру на Старој планини) уз изградњу мотелских и ресторанских садржаја. Кроз планско подручје, долином реке Сврљишки Тимок, као и кроз зону побрђа, планирају се бициклистичке трасе на појединим државним и општинским путним правцима, које формирају бициклистичке рингове (организација бициклистичких тура и формирање стајалишта *Приказ 3. Извод из ППО Сврљиг-Туризам и заштита простора).*

Развој сектора услуга даје подршку приватном предузетништву за оснивање и интензивнији развој трговине на велико и мало, развој производног и услужног занатства, али и развој базичних услуга.

Основна планска решења у погледу **развоја саобраћаја** подразумевају: 1) изградњу и реконструкцију аутопута Е-771 (Ниш - Зајечар - Ђердап II - граница Румуније), као везе европског коридора X, крака Xc и планског подручја са туристичким коридором ка Старој планини, а преко општинског пута (бивши државни пута II реда бр. 243), за који се резервише простор минималне ширине 1km и у њему строго конторлише изградња објеката, 2)

изградњу и реконструкцију бившег државног пута II реда бр. 243, чиме би се остварила најкраћа веза Града Ниша, аеродрома "Константин Велики" и Нишавског округа са туристичким центром "Бабин Зуб" на Старој планини, 3) изградњу обилазнице постојећег државног пута II реда око насеља Сврљиг, као општинског пута или као државног пута (уколико се установи државни интерес у процесу нове категоризације путева на нивоу Републике - саобраћајно повезивање са туристичким комплексима на Старој планини), 4) наставак експлоатације једноколосечне железничке пруге регионалног значаја (Ниш) - Црвени Крст - Зајечар - Прахово - Пристаниште.

Приказ 3. Извод из ППО Сврљиг-Туризам и заштита простора

Просторним развојем инфраструктурних система, у области водопривредне инфраструктуре, предвиђа се спровођење заштите квалитета вода, у оквиру тимочког и јужноморавског регионалног система водотокова, применом технолошких, водопривредних и организационо-економских мера кроз: потпуну санитацију насеља и изградњу канализационих система за одвођење употребљних и атмосферских вода и њихово контролисано испуштање у водопријемнике након пречишћавања; доградњу постојећег постројења за пречишћавање отпадних вода уз дефинисање свих извора загађења (формирање регистара мањих загађивача и спровођење катастра загађивача); уклањање дивљих депонија дуж водотокова и одлагања чврстог отпада на санитарној депонији.

Употребљене воде сакупљаће се јединственим системом са заједничким постројењем за пречишћавање отпадних вода за групу насеља: Сврљиг, Преконога, Жељево, Ђуринац, Рибаре, Белоиње и Црнољевица са следећим постројењима: Црнољевица - Сврљиг (у дужини од око 4,6km), Преконога - Сврљиг (у дужини од око 1,9km), Ђуринац - Сврљиг (у дужини од око 1,4km), Рибаре - Сврљиг (у дужини од око 1,5km), Белоиње - Сврљиг (у дужини од око 860m),

Жељево - Сврљиг (у дужини од око 1,1km).

Река Сврљишки Тимок, кроз насеље, обухваћена је републичким Оперативним планом за одбрану од поплава (сектор Д.2.4. - водно подручје "Дунав") на деоницама на којима су изграђени заштитни водопривредни објекти и извршена регулација: Леви насип уз Сврљишки Тимок у Сврљигу, 3,75km. (35+000 - 38+750) и Десни насип уз Сврљишки Тимок у Сврљигу, 3,75km. (35+000 ~ 38+750). Остали водотокови, потоци и јаруге на планском подручју нису обухваћени Републичким оперативним планом, а мере и радови на заштити од поплава за ове водотокове биће у надлежности ресурног органа Скупштине општине.

На територији насеља Сврљиг евидентирана су потенцијална плавна подручја, на деоници Сврљишког Тимока, те уређење корита треба спроводити тако да буде уклопљено у природни амбијент, подразумевајући употребу природних материјала као што су земља, камен, зелени појасеви зелене вегетације и сл. Заштита од поплава насеља и приобаља водотока, као и пољопривредног земљишта треба да буде најмање од педесетогодишњих великих вода, док је изградња линијских објеката за одбрану од поплава на Правачкој реци, од педесетогодишњих великих вода, кроз насеље у дужини од око 1,5km.

У области електроенергетских система, стратешко опредељење даљег развоја подразумева стварање оптималног решења за сигурно, квалитетно и економично снабдевање потрошача електричном енергијом, изградњом преносних капацитета (напонски ниво 110 kV-далеководи и трафостанице 110/35 kV), али и изградњом и доградњом дистрибутивних водова и трафостаница 35 kV и 10 kV, за сигурније задовољење све већих потреба потрошача.

У области топлификације и гасификације планира се реконструкција постојећих котларница и њихово повезивање на природни гас, чиме би се котларнице модернизовале, смањило аерозагађење и повећала њихова енергетска ефикасност.

За снабдевање подручја Плана природним гасом изградиће се главна мерно регулациона станица (ГМРС) "Сврљиг" на магистралном гасоводу МГ-12 "Ниш - Прахово" од које се затим одваја примарна градска гасоводна мрежа ка истоку и западу и истовреме прикључују још две мерно регулационе станице, МРС "Лалинац" и МРС "Извор". Са ГМРС "Сврљиг" дистрибутивном гасоводном мрежом ниског притиска снабдеваће се како само насеље Сврљиг, тако и насеља у правцу истока и југоистока закључно са Белоињем и Црнољевицом, јужно до насеља Преконоге, северно закључно са насељем Варош и североисточно са насељем Драјнац.

У области фиксне телефоније, у планском периоду наставиће се са дигитализацијом и децентрализацијом, односно изградњом нових комутација и припадајућих приступних мрежа, са напред наведеним карактеристикама,

Према условима ЈП ПТТ "Србија", задржава се постојећи објекат поште- радна јединица Ниш, у Сврљигу (18360).

Комуналне делатности – планира се физичко и визуелно ограђивање постојеће сточне пијаце (на периферији градског насеља), проширење и комунално опремање насељског православног гробља и зелене пијаце, уз испуњавање оптималних санитарно-техничких услова за рад, уз редовно одржавање.

За сахрањивање животиња уредиће се локација на периферији насеља Сврљиг, кроз План генералне регулације, уз обавезу испуњења свих санитарно-техничких услова.

На подручју насеља Сврљиг планирана је локација за збрињавање паса и мачака луталица и других домаћих животиња које се затекну ван стана или дворишта-Прихватилиште, чије ће уређење бити предмет даље разраде Паном генералне регулације.

Санитарно одлагање отпада реализоваће се у оквиру Регионалног центра 23 (у сарадњи са општинама Града Ниша, Дољевца, Гаџиног Хана, Мерошине, Алексинца, Сокобање и Ражња), са Нишем као носиоцем активности изградње (Споразум о формирању Нишког региона за заједничко управљање отпадом), уз санацију одлагалишта отпада у складу са усвојеним законима усаглашеним са захтевима ЕУ. Након прикључивања на Регионали центар, предвиђа се затварање и рекултивација постојеће депоније.

Смернице за израду планске документације за подручје урбаног насеља Сврљиг, предвиђају израду плана генералне регулације Сврљига, као општинског центра, док ће се плановима детаљне регулације регулисати и предвидети изградња општинских и државних путева и прецизираних инфраструктурних објеката, ради утврђивања јавног интереса и спровођења поступка експропријације.

Изградња југоисточне обилазнице око Сврљига, постојећег државног пута I реда бр.25, са циљем измештања транзитног саобраћаја из насељског језгра, један је од приоритетних планских решења.

Израда урбанистичких пројеката предвиђа се и за потребе изградње свих грађевинских комплекса који се предвиђају у оквиру грађевинског земљишта (стамбени комплекси, радне зоне, спортски комплекси, комплекси за јавне намене и др).

Расписивање урбанистичко-архитектонских конкурса препоручује се за пројекте реконструкције и ревитализације простора за јавне намене у центрима насеља.

Приказ 4. Извод из ППО Сврљиг-Карта спровођења

Напомена: Како је ППО Сврљиг 2024 усвојен након израде Концепта предметног Плана, извод из Концепта Плана допуњен је детаљнијим изводом из наведеног планског документа вишег реда.

СТРАТЕГИЈА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ СВРЉИГ (2010-2020.)-("Сл, лист Града Ниша", бр.64/10), као приоритетни стратешки циљ одрживог развоја Општине Сврљиг у области друштвеног развоја и унапређења животних услова становника, предвиђа унапређење постојећих и развој нових капацитета у домену *образовања*, *здравства* (здравља и развијања здравих стилова живота), *културе* и *спорта*, као и у свим сферама *друштвеног развоја* и за све категорије становништва, истовремено истичући, као приоритетно, институционално јачање локалне самоуправе (стручне, одговорне и ефикасне) и њеног утицаја на побољшање квалитета живота грађана.

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИШТВА У ОПШТИНИ СВРЉИГ (2009-2013.)-("Сл, лист Града Ниша", бр.82/09 и Ревизија Стратегије-"Службени лист Града Ниша", бр.62/11), Општину Сврљиг са истоименим центром, сврстава у ред општина са развијеним, тржишно оријентисаним и флексибилним сектором малих и средњих предузећа и предузетништва у области пољопривреде, прерађивачке индустрије и туризма. Предвиђа се јачање институција које могу да олакшају рад привредних субјеката, уз едукацију и повећање капацитета постојећих привредних делатности, са приоритетима - унапређење амбијента за раст и развој сектора малих и средњих предузећа, развој конкурентне и отворене економије и промовисање и подршка развоју туризма.

ГЕНЕРАЛНИ ПЛАН СВРЉИГА ("Сл. лист Града Ниша", бр.2/91 и 37/03) - као *документ усмеравајућег карактера*, дефинише смернице које се односе на правце ширења Сврљига уз оптимално сагледавање просторних могућности и размештај намена према еколошкој валоризацији простора; трасе државних путева II реда (измештање транзитног саобраћаја из насеља и повезивање на аутопутне коридоре), као и железничку инфраструктуру-дефинисане на вишим нивоима планирања; границу грађевинског подручја кориговану у деловима који се пренамењују, као и развој свих сектора уз обезбеђење пратећег простора.

1.2.2. АНАЛИЗА И ОЦЕНА СТАЊА

Развијајући се на раскрсници важних државних путева, Сврљиг се оформио у насеље које представља спону која повезује Белу Паланку и Понишавље са Алексинцем и Поморављем. Саобраћајни положај Сврљига, у ширем и ужем окружењу, веома је повољан, омогућавајући повезаност општине са територијом Града Ниша, ХЕ Ђердап и Републиком Бугарском.

Грађевинско подручје обухвата изграђено и уређено, као и неизграђено земљиште, планирано за заштиту, уређење или изградњу. На планском подручју остварена је мала бруто густина насељености.

У оквиру грађевинског подручја грађевинско земљиште се користи за: становање, централне функције, јавне службе, радне зоне, спорт и рекреацију, трговину, угоститељство и туризам, комуналне делатности и уређене водотокове. У границама Плана заступљено је и пољопривредно, водно и шумско земљиште.

Грађевинско земљиште користиће се за јавне и остале намене. Концептом Плана, даље коришћење земљишта и дефинисање намена иде у смеру задржавања постојећих претежних намена, уз наглашавање предложених промена, док се за неизграђене делове предвиђају намене према валоризацији и вредновању простора и утврђивању подобности за њих, као и према локалним потребама и законским одредницама за наведене намене:

а) Центри (насељски и допунски), уз задржавање формираног простора и организовање на новим локацијама (за функције допунских центара користиће се нови простори на постојећем и новопланираним стамбеним насељима), и ***б) Јавне службе***, које егзистирају у централном насељском ткиву са циљем јачања локалне самоуправе уз прилагођавање специфичним потенцијалима али и ограничењима планског подручја, у погледу избора модуса рада јавних служби:

Образовање (основно и средњешколско), дечија заштита-вртић, одвијају се у постојећим објектима на планираним површинама одговарајуће намене. Расположиви просторни капацитети задовољавају садашње потребе;

Здравствена заштита становништва организована је преко Дома здравља (кроз примарну заштиту, апотекарску делатност и остале видове заштите), који са становишта просторних капацитета, кадровске опремљености и заступљених области примарне здравствене заштите, задовољава потребе становништва насеља;

Социјална заштита се одвија преко Центра за социјални рад. Капацитети за пружање услуга домског смештаја Центра за социјални рад не задовољавају постојеће потребе, те се предвиђа изградња установе за смештај остарелих лица, као реалну потребу локалне самоуправе;

Простори намењени за спорт и рекреацију, поред постојећих терена за мале спортове отвореног типа у оквиру школског комплекса и три терена на трави и бетону, захтевају проширење понуде спортских садржаја за различиту старосну и полну структуру становништва, уз поштовањем принципа "више мањих садржаја уместо једног већег".

Објекти државних органа и локалне самоуправе задовољавају својим просторним капацитетима и стањем грађевинског фонда и за плански период, уз неопходну модернизацију;

Носилац културних активности Сврљига је Културни центар са вишеструком функцијом (библиотека, завичајни музеј, културно-забавна делатност, едукација, ликовна, изложбена и туристичка делатност) при чему, задовољење потреба насеља у перспективи, захтева попуну капацитета. Сервиси јавног информисања (радио и тв станице) су у приватном власништву;

в) Угоститељско-туристичка понуда Сврљига подразумева угоститељске објекте ресторанског типа и више угоститељских радњи. Постојећи туристички садржаји су недовољни и неафирмисани, уз изостанак повезивања на нивоу Округа. Изостаје и афирмација постојећих природних вредности, културолошког наслеђа, као и објеката народног градитељства на нивоу туристичке понуде. Евидентно је непостојање туристичке организације, финансијских и људских ресурса, смештајних капацитета и пратеће инфраструктуре, али и одговарајуће маркетиншке промоције насеља;

г) Комуналне делатности одвијају се на посебним, наменски уређеним комплексима и наменски изграђеним објектима, или у оквиру комплекса објеката са другом основном наменом. Површине и објекти за комуналне делатности су различитог степена опремљености и уређености. Постојеће насељско *православно гробље* задовољава локалне потребе, за *сахрањивање животиња* се користи локација уз градско гробље, комунално неопремљена, *зелена пијаца* је уређена, док *сточна пијаца*, на постојећој локацији, на периферији насеља, испуњава прописане санитарно-техничке услове и потребе. *Ветеринарска станица* величином простора и самом организацијом рада задовољава садашње потребе. Поред ветеринарске станице постоје и две амбуланте у приватном власништву. Не постоји организован вид збрињавања паса и мачака луталица. *Депоновање отпада* врши се на несанитарној депонији у КО Тијовац, ван обухвата Плана. *Аутобуска* и *железничка станица* задовољавају потребе у планском периоду. Процес организоване рециклаже се не спроводи;

д) Основни вид ***становања*** је становање ниских и умерених густина, претежне спратности од П до П+1+Пк (П+2). Реализоване су и стамбене зграде намењене становању већих густина, спратности П+3+Пк (П+4) лоциране у централној зони. Заступљен је класичан начин градње. Грађевински фонд по ободу насеља одликује се дотрајалошћу и напуштеношћу са евидентним процесом све бржег руинирања. Инфраструктурна опремљеност стамбених зона је неравномерна: од солидне у центру до непотпуне и недовољне у осталим деловима насеља. Зоне становања дефинисане су постојећим стамбеним блоковима и утврђеним правцима ширења;

ђ) Радне зоне и складишта лоцирани су уз доминантне саобраћајне правце и постојећу регионалну железничку пругу. Највећи део некадашњих фабрика више не функционише у првобитном облику или је под стечајем. Грађевински фонд је у солидном стању, припадајући простори су уређени, а паркинзи у комплексима реализовани. Земљорадничка задруга, са распоређеним погонима на више локација, више не послује;

е) На свом комплексу, интегрисан у насељском ткиву, егзистира ***верски објекат*** -православна црква Св. цара Константина и царице Јелене;

ж) Мреже и објекти инфраструктуре

Површине за саобраћај - кроз планско подручје пролазе два значајна државна пута:

Државни пут IБ реда бр.35, који се простире правцем југ-север из правца Ниша према Књажевцу и поклапа са улицама Душана Тривунца и Радетовом и Државни пут IIА реда бр.222, који спаја општину Сврљиг са Алексинцем и Белом Паланком, поклапа се са улицама 16. септембра, Хазићевом и Васе Албанца, као и једноколосечна регионална железничка пруга (Ниш)-Црвени Крст-Зајечар-Прахово-Пристаниште, која је у експлоатацији, дајући Сврљигу велики транзитни значај.

На подручју Плана, постоји изграђен систем за снабдевање водом за пиће, ослоњен на два крашка изворишта - врела "Румењак" и "Раил", са изграђеним каптажним грађевинама. За потребе водоснабдевања насеља Сврљиг постоје изграђени резервоари ван подручја обухвата Плана, као делови тимочког регионалног система водоснабдевања (снабдевње водом са локалних изворишта и планиране акумулације на Околишкој реци).

Делимично изграђена канализациона мрежа је сепаратног типа и покрива површину насеља Сврљиг. Постоје два сабирна колектора, на левој и десној обали Сврљишког Тимока, који задовољавају потребе одвођења употребљених вода са планског подручја. Постројење за пречишћавање отпадних вода није у употрби од 1988. године. Атмосферска канализациона мрежа постоји само у деловима насеља.

Највећи водоток на планском подручју је Сврљишки Тимок са својим притокама: Правачком и Преконошком реком (леве притоке) и Лукавица и Жељевачки поток (десне притоке). Река Сврљишки Тимок кроз Сврљиг обухваћена је републичким Оперативним планом за одбрану од поплава (сектор Д.2.4. - водно подручје "Дунав") на деоницама на којима су изграђени заштитни водопривредни објекти и извршена регулација.

Постојећа електроенергетска мрежа задовољава садашње потребе насеља уз неопходну "доградњу" постојећих објеката и изградњу нових објеката који ће пратити повећање потрошње и увођење нових потрошача, те ће у сваком тренутку омогућити пренос снаге и енергије од извора до потрошача и испуњење услова двостраног напајања.

На територији Сврљига нема објеката гасоводне мреже. Обезбеђење топлотне енергије се врши углавном преко индивидуалних ложишта, а изузетно мали број објеката преко локалних котларница.

Јавне говорне услуге, услуге преноса података и изнајмљених канала, услуге Интернета, широкопојасне услуге, услуге кабловске дистрибуције (КДС), обезбеђују се јавном фиксном телефонијом, преко телефонске централе "Сврљиг", ранга чворне централе, инсталиране у објекту поште и повезане у регионални прстен. На подручју насеља егзистирају три јавне телекомуникационе мреже (GSM) и делују три оператера-предузећа за мобилне телекомуникације: "Телеком Србија" - МТС , "Теленор" и "ВИП Мобиле".

з) Затечене површине ***јавног и другог зеленила*** су скромне, без присуства појасева линеарног зеленила, док је приобално зеленило (у ширем и ужем појасу насељских река и потока) неуређено. Као већи загађивачи, којима недостаје зеленило, јављају се фреквентни општински и државни путеви са истовременом функцијом насељских саобраћајница и регионална железничка пруга. Шуме, као вредан природни амбијент, појављују се у ужој и широј околини насеља, штитећи га од дејства доминантних ветрова, ерозије и загађења.

1.2.3. ПРЕГЛЕД ЕВИДЕНТИРАНИХ И ЗАШТИЋЕНИХ ОБЈЕКАТА, СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ

На планском подручју регистрована су **четири непокретна културна добра,** заштићена актом о проглашењу и уписом у Централни Регистар, као **споменици културе**:

1. Кућа у којој је живео и радио народни херој др Миленко Хаџић у истоименој улици бр.14;
2. Зграда са апотеком у улици др Миленка Хаџића бр.22;
3. Гроб са спомеником народном хероју др Миленку Хаџићу;
4. Грнчарска воденица у насељу.

На основу евиденције у регистру Завода за заштиту споменика културе Ниш, групација непокретности или њихових делова (остатака) од важности са становишта културе, уметности и историје, ужива **претходну заштиту**.

1.2.4. ПРЕДЛОГ ПОДЕЛЕ НАСЕЉА НА УРБАНИСТИЧКЕ ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ

Сврљиг се, процесом спонтаног развоја, оформио у насеље чије фактички изграђено подручје река Сврљишки Тимок дели на две **просторне целине**: целину "СЕВЕР", која обухвата део планског подручја северно од доминатног насељског водотока, и целину "ЈУГ", која обухвата део планског подручја јужно од Сврљишког Тимока.

Грађевинско подручје чини пет урбанистичких зона: зоне "А" и "Б", као делови просторне целине "Север", и "В", "Г" и "Д", као припадајуће зоне просторне целине "Југ".

1.2.5. ПРЕДЛОГ ЦЕЛИНА И ЗОНА ЗА ДАЉУ УРБАНИСТИЧКУ РАЗРАДУ

Предлаже се подела грађевинског подручја на целине или зоне за даљу урбанистичку разраду **плановима детаљне регулације** (10 локација) и **урбанистичким пројектима** (4 локације).

II ПЛАНСКА РЕШЕЊА

2.1. ГРАНИЦА ПЛАНА, ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА И ПОДЕЛА ПРОСТОРА НА ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ

2.1.1. ГРАНИЦА ПЛАНА

Површина планског подручја износи **692,11ha.**
Граница Плана дефинисана је границама катастарских парцела, односно регулацијом планираних саобраћајница.
Граница Плана почиње на тромеђи парцела бр.2985, 698 и 737, КО Мерџелат. Одавде гранична линија у смеру казаљке на сату иде западном границом парцела бр.698 и 728, јужном границом парцела бр.725, 724, 720, 723, 722, 701 и 702 до полигоне тачке бр.32, где сече пругу и наставља до међне белеге 25 са КО Нишевац, а затим граничном линијом до међне белеге 27, те јужном границом парцела бр.129/1, 150 и 157 до реке Тимок, где гранична линија прелази у КО Шљивовик.
У даљем току гранична линија иде северном границом парцеле бр.3539, источном границом парцела бр.3539, 3540 и 3556/5, северном границом парцеле бр.3557, западном границом парцеле бр.5105/2 (пут), западном регулационом линијом планиране саобраћајнице (сече парцеле бр.3569/1, 3571, 5105/2, 3638, 3571, 3570, 4376/1, 3647, 4398, 4346, 4345 КО Шљивовик и парцела бр.868 КО Сврљиг), прелази је и наставља северозападном границом парцела бр. 864, 865, 866, 856 и 855 (КО Сврљиг), јужном границом парцела бр.4350 и 4334, у правцу североистока, западном границом парцеле бр.844/1, западном регулационом линијом планиране саобраћајнице (сече парцеле бр.4333/1, 4333/5, 4332,4345 КО Шљивовик), западном границом парцеле бр.695, северном границом парцеле бр.562 (пут), делом западном границом парцеле бр.689, северном границом парцела бр.689, 688 и 683, источном границом парцеле бр.3702, јужном границом парцеле бр.5097 (пут), западном границом парцеле бр.561(пут), јужном границом парцела бр.3271, 3270 и дела парцеле бр.3296, источном границом парцеле бр.547/2, сече парцелу бр.5095/1 (пут), источном регулационом линијом планиране саобраћајнице (сече парцелу бр.3240 КО Шљивовик), источном границом парцела бр.519, 518, 517, 2130, 6492, 614, 609, 610, 607, 618, 619/1, 620, 621, 622, 623, 624, 626, 625, 627, 628, 630, 6328, 1038, 1039, 1040 и 1041, јужном границом парцеле бр.4501, западном границом парцеле бр.4558, јужном границом парцела бр.4557, 4556, 4536/3, 4542, 4541, 4537/2, 4537/1, 4706, 4707, 4697 и 4694, где скреће на северозапад и иде западном, северном и опет западном регулационом линијом планиране саобрацајнице (сече парцеле бр.4693, 4694, 4697, 4695,4609, 4606, 4605, 4604, 4616, 4617, 4618, 5103/2 КО Шљивовик) до Државног пута IБ реда бр.35, прелази пут иде западном границом парцеле бр.5103/2 (пут), ломи се на југоисток северном границом парцела бр.4659, 4658, 4657, 4648/1 и 4645 до међне белеге бр.44 КО Сврљиг.
Овде граница улази у КО Жељево, иде источном страном парцеле бр.2285 (поток) до парцеле бр.2752/1 (поток), северном границом парцела бр.2752/1,43 и 44, источним границом парцела бр.44, 52, 58 и 61, северном границом парцеле бр. 62 (КО Ђуринац) до међне белеге бр.10, где граница поново улази у КО Жељево и иде северозападном границом парцеле бр.1997, источном границом парцела бр.2001 и 2003/1, северном, а затим источном границом парцеле бр.67, до тромеђе КО Жељево, КО Рибаре и КО Ђуринац.
Правац продужава границом КО Рибаре и КО Жељево до међне белеге бр.4, где гранична линија прелази у КО Рибаре и иде северном границом парцела бр.24, 27, 28, 30, 35, 4361 до парцеле бр.53. У даљем току гранична линија иде западном границом парцеле бр.491 (пут) и парцеле бр.4363 (пут) до парцеле бр.646, где се ломи ка југозападу и наставља западном границом парцела бр.646, 647, 648, 649, 650/1, 650/2 и 650/3, јужном границом парцеле бр.650/3 до њене половине, где скреће на југозапад правом линијом до полигонске тачке бр.40, а онда правцем југоистока до четворомеђе парцела бр.656, 657, 658, 659, истим правцем до полигонске тачке бр.22. Од ове тачке продужава западном границом парцела бр.1249 и 4362 (пут), ломи се на југоисток североисточном регулационом линијом планиране саобраћајнице (сече парцеле бр.1458, 1457, 1456, 1455, 1454, 1453, 1452, 1451, 1449, 1448, 1447, 4364, 4352/1, 1809, 1808, 1807, 1806, 1804,1803, 1802, 1799, 1798, 1797, 1793, 1792, 1790, 1789, 1788, 1810 КО Рибаре) до међне тачке парцела бр.1811/2 и 1813 (поток), западном страном парцеле бр.1813 (поток), до северне границе парцеле бр.4127.
Од ове тачке гранична линија иде на запад северном границом парцела бр.4127, 1928, 1929, 2609, 2614, 2632, 2633, 2634, 4367 (пут), 2647/3 до међне белеге бр.72 са КО Ђуринац, где гранична линија прелази у КО Ђуринац. Кроз КО Ђуринац гранична линија иде северном границом парцела бр.1624, 1623, 1574, 1573, 1547, 1548, 1549, 1550, 1530/2, 1530/3, 1530/4, 1530/5, 1510, 1508, 1506, 1505, 1505, 1504, 718, 714, 713, 720, 724, 704, 707, 683, источном границом парцеле бр.2761/5, северном границом парцела бр. 621 и 619, североисточном границом парцела бр. 617 и 615, северозападном границом парцела бр.615, 616, 606/5, 606/4 затим северном границом парцеле бр.584 до парцеле бр.9104 (поток) где гранична линија прелази у КО Преконога. Одавде гранична линија иде до полигонске тачке бр.83, сече парцелу бр.2166, наставља јужном границом парцела бр.2130/2, 2129, 2128, 2132, западном границом парцеле бр.2132, јужном границом парцеле бр.1629/1 (Новаковски поток) до парцеле бр. 1625/5, те источном границом ове парцеле до пута 1635, овим путем на запад до пута 9123, наставља овим путем као и северном границом парцела бр.1605, 1604, 1602, 1601 до тромеђе парцела бр.1601, 1592 и 1594. Гранична линија иде

северном границом парцеле бр.1593, 1588, 1521, 1522, источном границом парцеле бр.1529, источном и јужном границом парцеле бр.1453, јужном границом парцела бр.1456, 1493, 1491, 1481, 1480, 1479, 1476, 1470, 3819, 3820, 3825, северном границом парцеле бр.3828, 3827, 3829, 3834, одавде продужава југоисточном регулационом линијом планиране саобраћајнице (део парцеле бр.9121) до међне тачке парцела бр.3869 и 3870, сече Државни пут ІБ реда бр.35 државна граница са Румунијом-Зајечар-Књажевац-Сврљиг-Ниш-Куршумлија-државна граница са Албанијом, те западном границом парцеле бр.9072/1, источном границом парцеле бр. 1130, јужном границом парцеле бр.1134 и 1135 до полигонске тачке бр.119.

Од полигонске тачке бр.119 гранична линија се протеже источном границом парцела бр. 1172/1, 1172/2, 1194, 1197, 1198, 1199, јужном границом парцела бр.1247, 1248, 1256, 1258 и 1273/3, западном границом парцела бр.1279, 1278 до парцеле бр.9110 (пут), где гранична линија прелази у КО Мерџелат. Кроз КО Мерџелат гранична линија сече парцелу бр.2568, иде јужном границом парцеле бр.2570, 2571, 2596, 2605 и 2613/2, северозападном границом парцела бр. 2663/1, 2717, 2725, 437, 436 и 468, северном границом парцела бр.464, 463, 462, 455 и 454/1, западном границом парцеле бр.1454/2 и 2987/2 (пут) иде на север до парцеле бр.552.

Одавде гранична линија наставља јужном границом парцела бр.552, 566/1, 568, 569, 602, правом линијом до полигонске тачке бр.287, северном границом парцеле бр.636, источном границом парцела бр.638, 647 и 645, сече парцелу бр.1787 и наставља источном границом парцела бр.658 и 671, западном границом парцеле бр.699 до полазне тачке овог описа.

2.1.2. ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

Подручје у границама Плана обухвата земљиште у градском грађевинском подручју и земљиште ван границе градског грађевинког подручја (пољопривредно и шумско земљиште, као и део заштитног зеленила).

Грађевинско подручје дефинисано је границама катастарских парцела и регулацијом планираних саобраћајница, и површине је **506,21ha.**

Граница грађевинског подручја Плана почиње на тромеђи парцела бр.654, 2985 и 2982/5, из ове тачке делом западном границом парцеле бр.2985, ломи се на исток јужном и западном регулационом линијом планиране саобраћајнице (сече парцеле бр.654, 2985, 2982/5, 135/2, 136/1), северном границом парцела бр.165,163 и 161, прелази Сврљишки Тимок, ломи се на југоисток источном регулационом линијом до међне тачке парцела бр.901 и 902.

Од ове тачке гранична линија иде на североисток западном границом парцела бр.902, 906, 917, 916 и 914, западном регулационом линијом планиране саобраћајнице (сече парцеле бр.862, 861, 860,859), делом јужном границом парцеле бр.843, западном границом парцела бр.843, 849 и 848, јужном и западном регулационом линијом планиране саобраћајнице (сече парцеле бр.848, 845, 844, КО Сврљиг и парцеле бр.4334, 4333, 4332, 4256 КО Шљивовик), северном границом парцеле бр.562 (пут), делом западном границом парцеле бр.689, северном границом парцела бр. 689, 688 и 683, делом источном границом парцеле бр.3702, западном границом парцела бр.583, 584, 586, 592, 591 и 593, северном границом парцела бр.593, 6335, 555, 554, 556, 551, 549, 550, 545, 544 и 546.

Гранична линија иде на југозапад источном и јужном границом парцеле бр.546, источном границом парцела бр. 519, 518, 517, 2130, 6492, 614, 609, 610, 607, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 626, 625, 627, 628, 630, 6328, 1038, 1039, 1040 и1041, северном границом парцеле бр.1060 и у следећем прелому на југоисток источном границом парцела бр.1060, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1051, 1052, 1053, 1062, 1063, 1095, 1069 и 1064, северним регулационом линијом планиране саобраћајнице (сече парцеле бр.1096, 1102, 1104 КО Сврљиг и парцелу бр.4537/2 Шљивовик), јужном границом парцела бр.4537/2, 4537/1, 4706, 4707,4697 и 4694, где скреће на северозапад и иде западном, северном и опет западном регулационом линијом новопланиране саобрацајнице (сече парцеле бр.4693, 4694, 4695, 4609, 4606, 4605, 4604, 4617, 4616, 4617, 4618, 5103/2 КО Шљивовик) до Државног пута ІБ реда бр.35, прелази пут иде западном границом парцеле бр.5103/2 (пут) до међне тачке парцела бр.26/1 и 25/1.

У овој тачки гранична линија се ломи на североисток северном границом парцела бр.25/1, 54 и 58, источном границом парцела бр.58, 61, 1998, 2001 и 2003/1, северном границом парцеле бр.67 до тромеђе КО Жељево, КО Рибаре и КО Ђуринац, кроз КО Рибаре северном границом парцеле бр.18, источном границом парцела бр.18, 21, 25, 26, северном границом парцела бр.514, 502, 501 и 472, источном границом парцела бр.468, 607, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 1279, 1283, 1284, 1285, 1406, 1407 и 1412, прелази Сврљишки Тимок улази у КО Сврљиг, иде источном границом парцела бр.3978, 4045, 4046, 4047, 4048, 4055 и 4056, ломи се на југоисток северном регулационом линијом Државног пута ІІА реда бр.222 до међне тачке парцела бр.4094 и 4096, источном и јужном границом парцеле бр.4094, источном границом парцеле бр.4086.

Кроз КО Сврљиг граница наставља источном границом парцела бр.3887, 3886 и 3885, јужном границом парцела бр.3884, 3881, 3863, 3862, 3837, 3833, 2706, 2717, 2722, 2723, 2724, 2725, 2726, 2790, 2789, 2788, 2787, 2786, 2792, 2809, 2806, 2805, 3812 и 3810, источном границом парцела бр. 3810 и 3811, пресеца парцеле бр.3792, 3789 и 3750, јужном границом парцела бр: 5410, 5403, 5407, 5408, 5420 и 5427, прелази пругу (Ниш)-Црвени Крст-Зајечар-Прахово-Пристаниште и иде њеном северном границом до међне тачке парцела бр.4218 и 4211, затим скреће на север до међне тачке парцела 4219 и 4217, ломи се на северозапад јужном границом парцеле бр.5435 (Правачка река) до међне белеге бр.12, граница улази у КО Преконога и иде западном границом парцела бр.1328/2, 1327/2 и 1326, затим северном границом парцела бр.1326, 1335, 1346, 1348/1, (КО Преконога), северном границом парцеле бр.4160 КО Сврљиг, и даље наставља западном границом парцела бр.1808, 1809 и 1810, јужном регулационом линијом планиране саобраћајнице (сече парцелу бр.1811 КО Мерџелат) и наставља граничном линијом КО Сврљиг и КО Мерџелат.

Овде граница улази у КО Мерџелат, скреће на северозапад јужном регулационом линијом планиране саобраћајнице (сече парцеле бр.2699, 2700/1, 2705/11) ломи се на североисток западном границом парцела бр.2837 и 5874, југозападном регулационом линијом планиране саобраћајнице (сече парцеле бр.2702, 2703,2704, 2705/4, 2705/3, 2705/2), у следећем прелому на североисток западном границом парцеле бр.2754/1, јужном границом парцела бр.2736

и 2735, улази у КО Сврљиг иде западном границом парцела бр.5790, 5791, 5793, 5794 и 5795, затим се ломи на северозапад јужном регулационом линијом планиране саобраћајнице (сече парцеле бр.5787,5788,5785) у следећем прелому на североисток западном регулационом линијом новопланиране саобраћајнице (сече парцеле бр.5645, 5671) до међне тачке парцела бр.5677 и 5670, источном границом парцеле бр.5672 до планиране саобраћајнице њеном јужном регулационом линијом (сече парцеле бр.5672,5673,5674 и 5676) прелази је и наставља западном границом парцела бр.5687, 5719, 5722, 5718, 5713, 5712 и 5702, јужном границом парцела бр.5702 и 5695. У даљем току гранична линија иде западном границом парцела бр.5695, 5697, 5696, 5766, 5769, 5771 и 5773, северном границом парцела бр.5773, 5772, 5782 и 5783, поново улази у КО Мерџелат северном границом парцеле бр.579, пресеца парцеле бр.580, 531, 527, 526 и 386, северном границом парцела бр.389 и 388, ломи се на северозапад западном границом пруге (Ниш)-Црвени Крст-Зајечар-Прахово-Пристаниште до почетне тачке описа.

2.2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

2.2.1. ПОДЕЛА ПРОСТОРА НА ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ, СА КОНЦЕПЦИЈОМ УРЕЂЕЊА

Сврљиг се формирао као насеље чије изграђено подручје Сврљишки Тимок, као најзначајнији водоток (већим делом регулисан кроз насеље), дели на **две просторне целине:**
просторну целину **"Север"**, која обухвата део планског подручја северно од Сврљишког Тимока и
просторну целину **"Југ"**, која обухвата део планског подручја јужно од доминантне насељске реке.
Свака просторна целина обухвата део грађевинског земљишта, али и део заштитног, пољопривредног, шумског и водног земљишта.
Грађевинско подручје чини **пет урбанистичких зона**, одређених унутар дефинисаних просторних целина доминантним саобраћајним, железничким правцима и регулацијом Сврљишког Тимока: зоне **"А"** и **"Б"**, као делова просторне целине "Север", и **"В"**, **"Г"** и **"Д"**, као припадајућих зона просторне целине "Југ" (види: *Табела 2. Т-2* и *Табела 3. Т-3.1,* графички део Плана карта П.1: *"Граница плана и граница планираног грађевинског подручја са претежном планираном наменом површина*").
Урбанистичка зона **"А"** обухвата део урбаног језгра Сврљига, на десној обали Сврљишког Тимока, комплексе објеката образовања (основно и средњешколско образовање), дечије заштите-вртић, локацију православног гробља, као и простор за проширење насеља у планском периоду попуном до коначне намене за становање, социјалну заштиту и комуналне делатности. Доминирају породично, вишепородично становање и јавне службе.
Заступљене су површине јавне намене.
Простор је уређен, саобраћајно и инфраструктурно опремљен.

Урбанистичка зона **"Б"** егзистира на десној обали Сврљишког Тимока, обухватајући постојећи део насеља са централним функцијама (насељски и допунски центар), мешовито становање (породично и групације викенд кућа), комуналне функције, саобраћајни терминал (аутобуску станицу), али и значајан неизграђен простор за нову радну (производно - складишну) зону.
Простор је делимично изграђен, пружајући могућност проширења постојећих капацитета и пренамене.

Урбанистичка зона **"В"** подразумева простор постојећег насељског центра са здравственим функцијама, површинама за спорт и рекреацију и садржајима у функцији афирмације приобаља Сврљишког Тимока; део железничког земљишта, као и комуналне делатности (комуналне услуге и постројење за пречишћавање отпадних вода-БиоБлок).
Заступљено је становање умерених густина.
Попуна зоне подразумева и изградњу у простору предвиђеном за проширење постојеће радне зоне (сервисно-складишни комплекси са производно-услужним делатностима).

Урбанистичка зона **"Г"** заокружује део насеља између пружног правца Ниш-Прахово и околног пољопривредног земљишта. Заступљене су површине за становање умерене густине са делатностима, уз значајан простор за нову градњу (насеља "Падалиште" и "Росуља"), као и значајне површине за сервисно-производно-складишне функције у оквиру радне зоне.
Простор је делимично изграђен, пружа могућност попуне и пренамене, са резервом за будућност (новопланирана насеља "Росуља" и "Падалиште", са локацијама за нову школу, објекат дечије заштите и централне функције).

Урбанистичка зона **"Д"** развила се на левој обали Сврљишког Тимока, (наслоњена на зоне "В" и "Г"), обухватајући површине парковског и заштитног зеленила, радну зону уз постојећи саобраћајни правац према Б.Паланци, уз доминацију становања умерене густине (стамбено насеље "Јелашје") са новопланираним простором за средњу школу и вртић. Постојеће насељске функције у оквиру зоне, задржавају се и заокружују.

Табела 2. Подела планског подручја на целине и зоне

ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА					
ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ	ЦЕЛИНА "СЕВЕР"		ЦЕЛИНА "ЈУГ"		
УРБАНИСТИЧКЕ ЗОНЕ	ЗОНА "А"	ЗОНА "Б"	ЗОНА "В"	ЗОНА "Г"	ЗОНА "Д"

Табела 3. Учешће целина и зона у планском обухвату

	Површина (ha)	Учешће (%)
ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА	**692.11**	**100.00**
ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ	**506.21**	**73.14**
"С" - "СЕВЕР"	**186.25**	**26.91**
ЗОНА "А"	105.84	15.29
ЗОНА "Б"	80.41	11.62
"Ј" - "ЈУГ"	**319.96**	**46.22**
ЗОНА "В"	80.54	11.64
ЗОНА "Г"	143.60	20.75
ЗОНА "Д"	95.82	13.84
ЗЕМЉИШТЕ ИЗВАН ГРАЂ. ПОДРУЧЈА	**185.90**	**26.86**

2.2.2. ПРЕТЕЖНА НАМЕНА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА У ГРАЂЕВИНСКОМ ПОДРУЧЈУ

Концепција просторног уређења и организације насеља Сврљиг заснива се на функционисању постојећих намена и рационалној изградњи планираних капацитета, са аспекта урбаног развоја, дозвољавајући укрупњавање површина за поједине намене обједињавањем делова простора у комплексе, адекватним саобраћајним повезивањем и инфраструктурним опремањем, и повезивањем већ изграђеног подручја са планираним наменама у функционалне зоне и целине.

Дефинисање намена подразумева задржавање постојећих, уз опредељивање нових, према валоризацији и подобности грађевинског подручја за коришћење и изградњу, уз поштовање потреба насеља и захтева за просторним, економским и социјалним развојем. Простор у грађевинском подручју опредељује за:

Основне намене:

1. Становање
   - пословно-стамбена зона
   - становање већих густина
   - становање умерених густина
   - становање ниских густина - викенд зона
2. Пословне и радне зоне
   - производни комплекси
   - пословно-производно-трговински комплекси
   - пословно-трговински комплекси

Јавне намене:

1. Јавне службе
   - предшколско образовање
   - основно образовање
   - средњешколско образовање
   - основна здравствена заштита
   - социјална заштита
   - органи управе
   - култура
   - социјално становање
2. Спорт и рекреација
3. Уређене зелене површине (парковско зеленило)
4. Комуналне делатности
   - пошта
   - пијаца (зелена и сточна)
   - ветеринарска станица
   - прихватилиште /азил за животиње
   - пунктови за привремено сакупљање чврстог отпада
   - објекти комуналне инфраструктуре (трафостанице, постројење за пречишћавање отпадних вода и сл)
   - простор за сахрањивање (насељско и сточно гробље)
   - комуналне делатности
5. Саобраћај
   - саобраћајне површине
   - терминали (међумесна аутобуска и железничка станица)
6. Регулисани и уређени водотокови

Остале намене:

1. Туризам и угоститељство
2. Верски објекти
3. Заштитно зеленило

Урбанистичке зоне обухватају једну или више претежних намена, а свака подразумева укупну предвиђену површину за дату намену, обухватајући земљиште које је изграђено и уређено за њу, као и земљиште које је за ту намену опредељено Планом (графички приказ Плана карта бр. П.1: "*Граница плана и граница грађевинског подручја са претежном планираном наменом површина*" и *Табела 3.* " *Учешће целина и зона у планском обухвату*"):
У урбанистичкој зони А, претежна намена је становање средњих и умерених густина, уз значајну заступљеност садржаја јавних служби (намена предшколског, основног и средњег образовања, управе и државних органа), али и насељског гробља на истоку обухвата зоне, као компатибилне намене основној претежној намени.
У урбанистичкој зони Б, најзаступљенија претежна намена подразумева породично становање са централним садржајима, као и новопланирани радно-производни комплекс, предвиђен за даљу детаљну разраду.
У урбанистичкој зони В, претежне заступљене намене су: породично становање са централним садржајима (насељски и допунски центар), комплекси комуналних делатности и радно-производне зоне, предвиђени за даљу детаљну разраду.

У урбанистичкој зони Г, простор зоне се претежно намењује за нову изградњу (новопланирана стамбена насеља "Падалиште" и "Росуља" са централним фунцијама и јавним службама), као и за површине за сервисно-производно-складишне функције у оквиру радне зоне.
У урбанистичкој зони Д, најзаступљеније претежне намене су: становање умерених густина, радно-производна зона и појас заштитног зеленила уз Сврљишки Тимок.

Зона центра
Планом се предвиђа стварање просторног оквира за формирање система главног насељског центра и допунских центара, са јавним, пословно-стамбеним, снабдевачким и услужним функцијама. Зону центра чине блокови који представљају административно, културно-историјско, пословно и урбано језгро насеља, те се планским мерама задржава и заокружује његова функција и архитеконска обележја.

2.2.2.1. ПОВРШИНЕ ОСНОВНЕ НАМЕНЕ

Пословно - стамбена зона
Зона је предвиђена као мешовита зона са два или више типа градње, где је поред мешовитих пословно-стамбених и стамбених објеката дозвољена изградња садржаја и објеката са искључиво пословним садржајем као пратећим функцијама уз становање.

Становање
Зоне становања дефинисане су постојећим стамбеним блоковима и утврђеним правцима ширења насеља. Формирају се попуном постојећих блокова, али и планирањем нових простора за стамбену изградњу, уз остваривање рационалне искоришћености грађевинског земљишта.
Зоне становања подржане су системом саобраћајница и мреже објеката снабдевања, услуга, јавних служби и комуналних објеката у свом саставу.
Планом су постојеће и нове стамбене зоне дефинисане у оквиру следећих видова становања:

- Становање већих густина (100-200st/ha), која је планирана уз централну зону као и на погодним локацијама унутар планског подручја. Стамбена зона веће густине је предвиђена са могућношћу изградње вишепородичних стамбених објеката;
- Становање умерених густина (50-100st/ha), процентуално заузима највећу површину Плана и сконцентрисана је у ободним деловима планског подручја и ширем центру насеља;
- Становање ниских густина-викенд зона (20-50st/ha) сконценрисана је на потезу уз Жељушки поток по ободу насеља.

Социјално становање, као посебна категорија субвенционисаног становања, може се јавити као компатибилна намена у свим стамбеним зонама, поштујући услове градње утврђене на основу просторних потреба и могућности насеља.

Пословне и радне зоне
Производни комплекси - предвиђа се попуна и заокруживање постојећих капацитета, уз анимирање и опремање нових простора, развој конкурентне индустрије, увођење "brownfield" инвестиција са тежњом ка ревитализацији, и привођења намени неискоришћених и напуштених капацитета (локација и објеката), привлачења "greenfied" инвестиција инфраструктурним опремањем слободних локација и преквалификацијом незапошљене радне снаге, како би се спречило одливања радно способног становништва и стручног кадра у веће индустријске центре. Планирају се производне активности мањег или већег обима уз задовољавање услова заштите животне средине, производња грађевинског материјала, прерада и обрада материјала и дрвета, електронска, текстилна и слична производња (трикотажа), делатности из области трговине на велико, складишта, стоваришта, технолошки паркови, истраживачко-развојне институције, мали производни погони (мала и средња предузећа), дистрибутивни центри, информатичко-технолошка и телекомуникациона индустрија, сајамски простори, хипермаркети, изложбени и продајни салони са пратећим сервисним услугама, дистрибутивни центри, велетрговина, индустријски и пословни паркови, млинови и сл.

Пословно-производно-трговински комплекси - планира се стварање просторних услова за формирање пословно-производних и складишних зона, као и услова за комплексе малих и средњих предузећа.Овој зони припадају и мањи производни погони (чисте технологије) који не угрожавају животну средину у погледу буке, вибрација и издувних гасова, затим сервиси, магацински простори, "тешко" занатство, отворени тржни центри, паркинзи и гараже за теретна возила, аутобусе и сл.
Пословно- трговински комплекси - предвиђа се попуна и заокруживање постојећих локација намењених пословању, комерцијалним, сервисним и занатским услугама, без могућности производње која би се негативно одразила на стање животне средине.

2.2.2.2. ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

2.2.2.2.1. Јавне службе, спорт и рекреација

Предшколско образовање
У циљу задовољења потребних просторних, техничких и кадровских услова за прилагођавање капацитета вртића потребама насеља, Планом се предвиђа проширење капацитета предшколске установе "Полетарац", у урбанистичкој зони "Г" (новопланирано насеље "Падалиште") и у урбанистичкој зони "Д", наслањајући се на комплекс новопланиране средње школе.
За предшколске установе, радијус опслуживања износи 600-1000m од места становања, величина локације одређена је на основу норматива од 30,0m² по једном детету, рачунајући са максималним бројем деце у групама (оптимални капацитет је 120-240 деце у комплексу на једној локацији).
Основно и средњешколско образовање
Развој основног и средњег образовања усмерен је ка попуни постојећих капацитета, а према планираном ширењу насеља предвиђајући нове комплексе, и то у урбанистичким зонама "Г" (комплекс основне школе) и "Д" (локација средње школе).
За основне школе, радијус гравитације износи 1500m од места становања, величина локације одређена је на основу норматива од 25,0m² по ученику у једној смени, с тим да иста не може бити мања од 1ha за потпуне основне школе, и не мања од 0,50ha за истурена одељења и самосталне и непотпуне основне школе (оптимални капацитет за осморазредне школе је 960 ученика у 32 одељења за рад у једној смени).
За средње школе, величина локације одређена је на основу норматива од 25,0m² по ученику, не рачунајући површину школских терена (оптимални капацитет је 960 ученика у 32 одељења за рад у једној смени).
Основна здравствена заштита
Развој ове намене заснива се на реконструкцији расположивих капацитета (кроз примарну заштиту, апотекарску делатност и остале видове примарне заштите постојећег Дома здравља), осавремењавањем опреме и увођењем услуга комплементарних садржаја.
За објекте *основне здравствене заштите*: здравствена станица на 5-10.000 становника са радијусом опслуживања 600-1200m. Величина комплекса одређена је према нормативу 0.1/ст m² БГП износи 0,03 до 0,05 m²/ст.
Социјална заштита
Како капацитети за пружање услуга смештаја Центра за социјални рад (домског смештаја и смештаја старих особа) не задовољавају постојеће потребе, предвиђа се изградња Дома за стара лица и геронтолошких центара (клубови за старе), као реална потреба локалне самоуправе.
За новопланирани објекат *социјалне заштите (Дом за стара лица)*, величина локације одређена је на основу препоруке од 45,0m² по кориснику, а површина објекта мин. 20,0m² БГП по кориснику.
Органи управе
Својим просторним капацитетима и стањем грађевинског фонда задовољавају потребе и за плански период, уз неопходну адаптацију, модернизацију и осавремењавање опреме (просторије Скупштине општине и Месне заједнице, Катастра непокретности, Дирекција за изградњу, судија за прекршаје, МУП-а, Пореске управе, Јавног комунално-стамбеног предузећа, ЈП Дирекција за изградњу, Националне службе за запошљавање).
Култура
Културна делатност одвијаће се у оквиру мултифункционалног центра (библиотека, завичајни музеј, културно-забавна делатност, едукација, ликовна, изложбена и туристичка делатност), проширењем и адаптацијом капацитета постојећег Културног центра Сврљига, уз унапређење традиционалних културних манифестација које својим значајем и садржајима афирмишу културни развој насеља и општине.
За објекте културе (универзална/мултифункционална сала), капацитет сале износи 10 седишта на 1.000 становника, а површина објекта је мин. 4,60m² БГП по кориснику.
Спорт и рекреација
Поштујући принцип "више мањих садржаја уместо једног већег", предвиђа се проширење постојеће понуде спортских садржаја за различиту старосну и полну структуру, у циљу ангажовања становништва, пропагирања здравог начина живота (масовна рекреација)
Афирмише се приобаље Сврљишког Тимока, изградњом спорстко-рекреативног комплекса и уређењем рекреативних површина и стаза у зони приобаља, за вожњу бицикала и ролера, за картинг, игру деце и сличне активности.
Предвиђају се рекреативне површине у зони становања, уз задржавање постојећих, са могућношћу њихове ревитализације и употпуњавања новим спортским садржајима и мобилијаром.
Простор намањен *спорту и рекреацији* планиран је на основу следећих норматива: површина парцеле (комплекса) - мин. 10m² слободних отворених површина по становнику, а површина објекта-мин. 0,25m² БГП по становнику. Пешачка дистанца за рекреативне просторе од локалног значаја је 250 m, од значаја на нивоу

насеља 1000m.
Пожељна заступљеност одређених врста спортско-рекреативних садржаја:

- Фудбалски терени 1 на 4000ст;
- Кошаркашка игралишта 1 на 4000ст;
- Одбојкашка игралишта 1 на 5000ст;
- Рукометна игралишта 1 на 4000ст;
- Тениски терени 1 на 10 000ст;
- Излетнички пунктови 1 на 8000ст;
- Дечија игралишта 1 на 1000ст;
- Базени 1 на 20 000 ст., купалишта 1-2 m²/ст, парцела 2.5 -3.5ha;
- Стазе за трчање 1 на 30 000ст.

Табела 4. Преглед потребних и планираних површина јавне намене

ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ	пројекција број предшколске деце	потребне површине (ha) норм: 30m2/ст	План (ha)
општински центар Сврљиг	307	0.92	1.77
ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ	пројекција број школообавезне деце	потребне површине (ha) норм:25m2/ст	План (ha)
општински центар Сврљиг	925	2.31	2.50
СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ	пројекција средњешколског становништва	потребне површине (ha) норм:25m2/ст	План (ha)
општински центар Сврљиг	654	1.64	1.74
ОСНОВНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	пројекција укупног становништва	потребне површине (ha) норм:0.1m2/ст	План (ha)
општински центар Сврљиг	7705	0.08	0.77
КУЛТУРА	пројекција укупног становништва	Капацитет мултифункционалне сале	План (ha)
општински центар Сврљиг	7705	80 седишта	0.20
СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	пројекција укупног становништва	потребне површине (ha) норм:10m2/ст	План (ha)
општински центар Сврљиг	7705	7.70	3.3+9.45*=12.75

*уређене зелене (парковске) површине

2.2.2.2.2. Јавне зелене површине

Уређење јавних зелених површина заснива се на стварању зона уређених, неизграђених површина за боравак у природи, рекреацију становништва, и одвајање стамбених и јавних функција од транзитних саобраћајница.
Постојеће квалитетно зеленило на подручју Плана потребно је сачувати, уз неопходне мере неге и допуну одговарајућом вегетацијом, како би оно остварило одговарајућу естетску и функционалну улогу.
Слободне површине унутар комплекса школа и дечијих установа су озелењене квалитетном разнородном вегетацијом, али на овим површинама неопходно је појачати зелени заштитни појас. Уређење слободних површина у оквиру јавних садржаја треба да се заснива на поставци декоративне вегетације, у комбинацији са елементима партерне архитектуре и урбаног мобилијара (клупе, одморишта, фонтане, степенице, подзиди и сл). Од високог дрвећа треба користити декоративне форме, специфичног облика крошње и боје лишћа.
Жбунасте врсте средњег раста, као и покривачи тла, не предвиђају се на раскрницама, унутрашњим кривинама путева и пешачким прелазима преко коловоза, како би се омогућила добра видљивост и контрола комплекса у време коришћења.
На подручју Плана саобраћајнице прате једноструки или двоструки обострани дрвореди. Њих је потребно редовно одржавати, а упражњена места настала услед болести или физичких оштећења стабала неопходно је допунити садницама исте врсте. Дрвореди, поред своје основне заштитне, треба да испуне и улогу повезивања свих категорија зеленила у јединствену зелену мрежу насеља. Дрвореде радити од отпорнијих врста.
Отворене травне просторе потребно је допунити алејном садњом дрвећа и шибља, различитим по величини - жбунасте групе и солитерни примерци биљака. Планирати жбунасте врсте које подносе орезивање (бордурно зеленило).
Највећу вредност насеља представљају паркови, постојеће и планиране површине, као основна категорија зелених површина. Високо зеленило треба распоредити ободно у виду заштитног појаса, а декоративном вегетацијом формирати мале скупине, чинећи тако пријатна места за одмор. На деловима парковских површина треба оставити отворене ливаде за игру деце и слободан простор за дечије игралиште са потребним реквизитима, које је потребно физички одвојити од паркинга густим линеарним зеленилом.

Основна поставка зеленила треба да нагласи хомогени концепт уређења, где доминира високо листопадно дрвеће (дугачке визуре у висини погледа) и партерни, ливадски травњаци.
Основа хортикултурне концепције и обликовања је следећа:

- Декоративна, парковска, стандардна интервенција уређења: подразумева избор садног материјала - декоративне вегетације; већа заступљеност четинарских врста и употреба цветног и перенског материјала; користити више архитектонских елемената партерног уређења: фонтана, одморište, лампиони и сл;
- У осталом делу парка - пејсажна парковска обрада, слободно груписање високог зеленила, претежно аутохтоних и меких лишћара, као и формирање ширих травно-ливадских површина;
- Формирање зеленог заштитног појаса, у циљу раздвајања мирне целине парка од саобраћајница и осталих садржаја; вегетација треба да је једнодобне старости, уједначене текстуре и боје; на улазним деловима у парк висина овог појаса се претапа у ниже делове.

Четинарске врсте које се у овим условима могу користити су: Taxodium, Thuja, изабране врсте рода Abies, а исто тако могу се садити црни и бели бор.
Лишћарско дрвеће које се може користити: Platanus, Quercus, Fraxinus, Ulmus, Acer, Morus, Sophora, Catalpa, Robinia, Eleagnus, Tamarix и сл.
Могу се укључити и нове дендролошке врсте које су отпорније на аеро-загађења у односу на аутохтону вегетацију, и које имају већу биолошку, хигијенску и естетску вредност.

2.2.2.2.3. Комуналне делатности

Пошта
Делатност поштанских услуга одвијаће се на постојећој локацији у центру насеља.
Пијаца
Планским мерама предвиђа се коришћење *зелене пијаце* на постојећој локацији, уз испуњавање санитарно-техничких услова и редовно одржавање.
Задржава се локација *сточне пијаце* на периферији насеља, уз неопходно физичко одвајање (ограђивање) и задовољавање прописаних санитарно-техничких услова и потреба[1]. За уређење комплекса сточне пијаце, непходно је базично инфрасктурно опремање (обезбеђење електроенергетске мреже, водоводне и канализационе инфраструктуре), као и обезбеђење саобраћајног приступа и ограђивања.

Комплекс ветеринарске станице и прихватилишта /азила/ за животиње
Предвиђа се комплекс *ветеринарске станице и прихватилишта/азила/за животиње* - нова намена, уређење и изградња простора за потребе обављања комуналне зоохигијене, здравствене бриге и контроле домаћих животиња и кућних љубимаца, као и простора за привремени смештај животиња, паса и мачака луталица (уобичајено за период 3-10 дана) и простора за њихову хуману еутаназију.
Приликом уређења комплекса, неопходно је предвидети пратеће садржаје у виду портирнице за чувара на улазу у комплекс, управног објекта (три канцеларије-радне просторије-амбуланта, универзална сала, санитарни чвор, операциона сала, остава и соба за опоравак паса), кухиње (остваривање топле везе са управним објектом), павиљона за мачке, скотне животиње, као и карантина, полузатворених боксова за смештај паса са прилазним стазама, санитарним јамама, паркинг простором, парковским зеленилом и појасем заштитног зеленила формираног од високе вегетације, у функцији визуелног и функционалног тампона према насељу, и уз обавезно ограђивање читавом дужином комплекса
Пре изградње, на датој локацији мора се утврдити ниво подземних вода и неопходне мере заштите.

Пунктови за привремено сакупљање чврстог отпада

Привремено депоновање отпада, пре транспортовања на локацију Регионалног центра 23 на територији града Ниша и Дољевца, реализоваће се на локацији непосредно изван подручја Плана, на којој ће се изградити: 1) трансфер станица, 2) рециклажни центар (сакупљање материјала погодног за рециклажу, грађевинског отпада и кабастих предмета, баштенског отпада) и 3) центар за сакупљање опасног отпада из домаћинства.
Пунктови за привремено сакупљање чврстог отпада у захвату Плана смештају се у оквиру површина јавне намене, димензија минимално 4x6m, и служе за смештај рециклажних контјнера и контејнера за кабасти отпад, на локацијама које испуњавају следећа правила:

- Локација мора имати непосредан приступ на јавну саобраћајницу, мора бити осветљена јавном расветом и видно означена,
- Постављају се у близини локација на којима је уочено настајање дивљих депонија,
- Површина мора бити равна, глатка, са нагибом за одводњавање атмосферских вода минимално 1,5%,
- Контејнери могу бити надземни или подземни; препоручује се да буду подземни уколико њихово присуство нарушава амбијенталне вредности окружења на било који начин. Уколико се планирају отворени платои, судове поставити на ограђеним бетонираним или асфалтираним површинама, визуелно сакривеним зеленилом или на други начин, са падом макс. 2,0%, без степеника ради могућег гурања.

У оквиру сваке урбанистичке целине потребно је обезбедити минимално по један пункт за привремено сакупљање чврстог отпада.

---

[1] Правилник о уређењу сточних пијаца, вашара сајмова, изложби и догона ("Службени гласник СРС", бр. 31/78).

Конкретне локације пунктова утврдиће општинска управа, у сарадњи са надлежним комуналним предузећем и Дирекцијом за изградњу.
Технологија евакуације чврстог отпада, заснива се на примени судова - контејнера запремине 1100 литара - габаритних димензија 1,37x1,45x1,70m.
За депоновање отпадака неорганског састава, нпр. папира, картонске амбалаже, PET амбалаже и сл, ради омогућења рециклаже, препорука је постављање судова од 5m3 у складу са нормативима.
У непосредној близини објеката и простора за које се оправдано претпоставља да ће својом делатношћу бити значајни генератори отпада, у оквиру јавних садржаја, спортско-рекреативних површина и дуж главних насељских саобраћајница, обавезно је постављање корпи за смеће.
Организација пражњења и евакуације чврстог отпада у надлежности је јавног комуналног предузећа.
Приликом извођења грађевинских радова, грађевински отпад (шут, земља и слично) привремено депоновати на самом градилишту уз одговарајућу заштиту, а затим евакуисати на локацију рециклажног центра.
Објекти комуналне инфраструктуре (трафостанице, постројење за пречишћавање отпадних вода, пумпне станице и резервоари) објашњени су у поглављу *2.2.6. Трасе, коридори и капацитети мреже и објеката инфраструктуре.*
Простори за сахрањивање
За потребе сахрањивања задржава се локација постојећег гробља уз неопходно санитарно опремање. Мора се посебно водити рачуна о заштити изворишта за снабдевање водом, објеката за снабдевање водом за пиће, као и о санитарним и другим условима прописаним за гробља.
За уређење локације гробља, важе следеће правила:

- Величина појединачних гробних места је 1,20x2,45m, са бочним стазама 0,40m и чеоним стазама 0,50m;
- Двојна (спојена) гробна места су димензија 2,0x2,45m са бочним стазама 0,40m и чеоним стазама 0,50m;
- Породичне гробнице су димензија 2,80x2,45m и 3,6x2,45m са бочним стазама 0,40m и чеоним стазама 0,50m;
- Гробно место се може обележити бетонским зидићем димензија 0,20x0,20m;
- Свако гробље у функцији мора бити минимално опремљено једном јавном чесмом на 200 гробних места;
- Ширина зоне заштитног зеленила не сме бити мања од 6,0m;
- Споменици и друга обележја са подацима о сахрањеним лицима постављају се у складу са верским правилима, до висине од око 60cm од нивоа ограде гробног места или покривне плоче;
- За све што није наведено, применити одредбе Закона о сахрањивању и гробљима ("Сл.лист СРС", бр. 20/77) и Одлуке о уређивању и одржавању гробља и сахрањивању ("Сл.лист Града Ниша", бр. 89/05 и 38/10).

За *сахрањивање животиња* планира се простор уз насељско гробље, уз неопходно испуњавање санитарно-техничких услова[2].
Сточно гробље (као најнеповољнији начин уклањања лешина и конфиската), захтева уређење локације која испуњаваа услове прописане Првилником[3], односно мора се налазити:

- Ван зона заштите природе и непокретних културних добара;
- Ван подручја које је предвиђено за изградњу стамбених објеката, индустријских објеката и објеката за производњу, држање и промет животиња;
- На земљишту које није водоплавно, подводно, поред водотокова и извора;
- Мора бити ограђено тако да се онемогући улазак животиња;
- Мора постојати прилазни пут до сточног гробља;
- Дно сточног гробља мора да буде најмање 1,0m изнад највишег нивоа подземних вода.

Мора се посебно водити рачуна о заштити изворишта за снабдевање водом, објеката за снабдевање водом за пиће, као и о санитарним и другим условима прописаним за сточна гробља.

2.2.2.2.4. Саобраћај и водотокови

Саобраћајне површине и терминали
Основна концепција развоја уличне мреже предвиђа формирање саобраћајног прстена око ширег градског језгра, чиме се остварује могућност да се избегну велика и непотребна кретања кроз најуже градско ткиво. Поред ортогоналне саобраћајне мреже планира се и унутрашњи саобраћајни прстен око ширег центра насеља.
Железнички саобраћај одвијаће се једноколосечном железничком пругом регионалног значаја (Ниш) - Црвени Крст - Зајечар - Прахово - Пристаниште која ће бити електрифицирана у постојећој траси.

---

[2] Правилник о начину нешкодљивог уклањања животињских лешева и отпадака животињског порекла и о условима које морају да испуњавају објекти и опрема за сабирање, нешкодљиво уклањање и утврђивање узрока угинућа и превозна средства за транспорт животињских лешева и отпадака животињског порекла ("Сл.лист СФРЈ", бр.53/89)

[3] Правилник о начину нешкодљивог уклањања животињских лешева и отпадака животињског порекла и о условима које морају да испуњавају објекти и опрема за сабирање, нешкодљиво уклањање и утврђивање узрока угинућа и превозна средства за транспорт животињских лешева и отпадака животињског порекла ("Сл.лист СФРЈ", бр.53/89)

Међумесна аутобуска и железничка станица задржавају се на постојећим локацијама.

Водотокови

Планира се уређење и регулација свих водотокова на подручју Плана - регулациони појас и приобаље Сврљишког Тимока, регулациони појас Правачке и Преконошке реке, као и Лукавичког, Жељушког и Ђуревачког потока.

Границе површина јавне намене, као и елементи за њихово обележавање, саставни су део графичког приказа бр. П.2.1-3: "*Саобраћајно решење са регулационим линијама улица и површина јавне намене и нивелацијом*".

Парцеле свих саобраћајница и водотокова одређене су регулационим линијама.

Регулационе линије које одвајају површине јавне намене од површина друге јавне и остале намене, приказане су на графичком приказу бр. П.2.1-3: "*Саобраћајно решење са регулационим линијама улица и површина јавне намене и нивелацијом*".

2.2.2.3. ПОВРШИНЕ ОСТАЛИХ НАМЕНА

Туризам и угоститељство

Планске мере предвиђају подстицање развоја традиционалног, али и савременог угоститељства, уз унапређење туристичке понуде, са циљем развоја различитих видова туризма (спортско-рекреативног, излетничког, ловно-риболовног, пословног, конгресног, еколошког) без угрожавања квалитета животне средине и предела.

Верски објекти

Задржава се постојећи верски објекат, православна црква Св. цара Константина и царице Јелене, на свом комплексу, као интегрисани део зоне центра.

Заштитно зеленило

Намена заштитно зеленило обухвата зеленило уз водотокове, комунална постројења, производне и радне зоне, које у функцији тампон-зоне раздваја одређене намене. Ово земљиште може се третирати:

- као простор који се уређује као парковско зеленило, у ком случају би се примењивала правила уређења за ову намену (види поглавље *2.2.2.1.2. Уређење јавних зелених површина*), односно
- као пољопривредно и шумско земљиште, које се уређује на начин описан у поглављу *2.2.3. Претежна намена и уређење простора ван грађевинског подручја,* чиме би био подстакнут развој тзв. урбане пољопривреде, гајења мини-башти за производњу здраве хране намењене локалном становништву, пласиране на локалној пијаци.

Табела 5. Биланс планираних површина у грађевинском подручју

Намена	ПЛАН укупно (ha)	у односу на укупну површину Плана (%)
ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА	**692.11**	**100.00**
ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ	**506.21**	**73.14**
ПОВРШИНЕ ОСНОВНЕ НАМЕНЕ	**299.36**	**43.40**
1. Становање	**227.90**	**32.93**
Пословно-стамбена зона	10.76	1.55
Становање већух густина	7.85	1.13
Становање умерених густина	203.08	29.34
Становање ниских густина-викенд зона	6.21	0.90
2. Пословне и радне зоне	**71.46**	**10.32**
Производни комплекси	59.88	8.65
Пословно-трговински комплекси	7.52	1.09
Пословно-производно-трговински комплекси	4.06	0.59
ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ	**160.00**	**23.12**
1. Јавне службе	**8.59**	**1.21**
Предшколско образовање	1.77	0.26
Основно образовање	2.50	0.36
Средњешколско образовање	1.74	0.25
Основна здравствена заштита	0.77	0.11
Социјална заштита	0.86	0.12
Органи управе	0.75	0.11
Култура	0.20	0.03
2. Спорт и рекреација	**3.32**	**0.48**
3. Уређене зелене површине (парковско зеленило)	**13.85**	**2.00**
4. Комуналне делатности	**20.86**	**3.01**
Пошта	0.03	0.004
Зелена пијаца	0.47	0.07

Сточна пијаца	1.36	0.20
Комплекс ветеринарске станице и прихватилишта /азила/ за животиње	2.27	0.33
Трафостанице	1.17	0.17
Постројење за пречишћавање отпадних вода	5.00	0.72
Насељско гробље	5.50	0.79
Сточно гробље	1.30	0.19
Комуналне делатности	4.47	0.65
5. Саобраћај	**78.02**	**11.27**
Саобраћајне површине	77.28	11.17
Међумесна аутобуска станица	0.26	0.04
Железничка станица	0.48	0.07
6. Регулисани и уређени водотокови	**35.36**	**5.11**
ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ	**46.86**	**6.77**
1.Туризам и угоститељство	**0.10**	**0.02**
2. Верски објекат	**0.29**	**0.04**
3. Заштитно зеленило	**46.47**	**6.71**

Табела 6. Биланси планираних површина у грађевинском подручју (преглед по урбанистичким зонама)

УРБАНИСТИЧКА ЗОНА А		
Намена	укупно (ha)	у односу на целину А (%)
Површина урбанистичке зоне А	**105.84**	**100.00**
ПОВРШИНЕ ОСНОВНЕ НАМЕНЕ	**57.58**	**54.40**
Становање	**57.27**	**54.11**
Становање већух густина	3.90	3.68
Становање умерених густина	53.37	50.43
Пословне и радне зоне	**0.31**	**0.30**
Пословно-производно-трговински комплекси	0.31	0.30
ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ	**39.36**	**37.19**
Јавне службе	**3.80**	**3.60**
Предшколско образовање	0.47	0.44
Основно образовање	1.23	1.16
Средњешколско образовање	0.55	0.52
Социјална заштита	0.86	0.81
Органи управе	0.69	0.65
Комуналне делатности	**12.70**	**12.00**
Сточна пијаца	1.36	1.28
Комплекс ветеринарске станице и прихватилишта /азила/ за животиње	2.27	2.14
Насељско гробље	5.49	5.19
Сточно гробље	1.30	1.23
Комуналне делатности	2.27	2.15
Уређене зелене површине (парковско зеленило)	**3.02**	**2.85**
Саобраћај	**12.51**	**11.82**
Саобраћајне површине	12.51	11.82
Регулисани и уређени водотокови	**7.33**	**6.93**
ПОВРШИНЕ ОСТАЛИХ НАМЕНА	**8.90**	**8.40**
Туризам и угоститељство	0.10	0.09
Заштитно зеленило	8.80	8.31

УРБАНИСТИЧКА ЗОНА Б		
Намена	укупно (ha)	у односу на целину Б (%)
Површина урбанистичке зоне Б	**80.41**	**100.00**
ОСНОВНЕ НАМЕНЕ	**32.29**	**40.16**
Становање	**29.48**	**36.65**
Пословно-стамбена зона	1.19	1.48

Становање умерених густина	23.80	29.60
Становање ниских густина-викенд зона	5.68	7.06
Пословне и радне зоне	**1.62**	**2.02**
Пословно-трговински комплекси	0.22	0.27
Пословно-производно-трговински комплекси	1.40	1.74
ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ	**48.07**	**59.78**
Комуналне делатности	**0.01**	**0.01**
Трафостанице	0.01	0.01
Уређене зелене површине (парковско зеленило)	**1.41**	**1.75**
Саобраћај	**17.23**	**21.43**
Саобраћајне површине	16.97	21.10
Међумесна аутобуска станица	0.26	0.32
Регулисани и уређени водотокови	**12.11**	**15.06**
ПОВРШИНЕ ОСТАЛИХ НАМЕНА	**17.31**	**21.53**
Заштитно зеленило	17.31	21.53

УРБАНИСТИЧКА ЗОНА В

Намена	укупно (ha)	у односу на целину В (%)
Површина целине В	**80.54**	**100.00**
ПОВРШИНЕ ОСНОВНЕ НАМЕНЕ	**41.34**	**46.21**
Становање	**25.34**	**31.46**
Пословно-стамбена зона	9.44	11.72
Становање већих густина	0.90	1.12
Становање умерених густина	15.00	18.62
Пословне и радне зоне	**16.00**	**19.87**
Производни комплекс	14.11	17.52
Пословно-трговински комплекси	0.37	0.46
Пословно-производно-трговински комплекси	1.52	1.89
ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ	**38.03**	**47.22**
Јавне службе	**1.03**	**1.28**
Основна здравствена заштита	0.77	0.96
Органи управе	0.06	0.07
Култура	0.20	0.25
Комуналне делатности	**6.52**	**8.10**
Пошта	0.03	0.04
Постројење за пречишћавање отпадних вода	5.01	6.22
Комуналне делатности	1.48	1.84
Спорт и рекреација	**3.32**	**4.12**
Уређене зелене површине (парковско зеленило)	**1.42**	**1.76**
Саобраћај	**19.33**	**24.00**
Саобраћајне површине	18.90	23.40
Железничка станица	0.48	0.60
Регулисани и уређени водотокови	**6.41**	**7.96**
ПОВРШИНЕ ОСТАЛИХ НАМЕНА	**1.17**	**1.45**
Верски објекат	0.29	0.36
Заштитно зеленило	0.88	1.10

УРБАНИСТИЧКА ЗОНА Г

Намена	укупно (ha)	у односу на целину Г (%)
Површина урбанистичке зоне Г	**143.60**	**100.00**
ПОВРШИНЕ ОСНОВНЕ НАМЕНЕ	**113.83**	**79.27**
Становање	**68.48**	**47.69**
Становање већих густина	3.05	2.12
Становање умерених густина	65.13	45.36
Становање ниских густина-викенд зона	0.30	0.21
Пословне и радне зоне	**45.35**	**31.58**
Производни комплекс	39.12	27.24
Пословно-трговински комплекси	5.52	3.84

Пословно-производно-трговински комплекси	0.71	0.49
ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ	**23.61**	**16.44**
Јавне службе	**2.01**	**1.40**
Предшколско образовање	0.74	0.52
Основно образовање	1.27	0.88
Комуналне делатности	**0.93**	**0.65**
Трафостаница	0.93	0.65
Саобраћај	**17.42**	**12.13**
Саобраћајне површине	17.42	12.13
Регулисани и уређени водотокови	**4.25**	**2.96**
ПОВРШИНЕ ОСТАЛИХ НАМЕНА	**5.16**	**6.41**
Заштитно зеленило	5.16	6.41

УРБАНИСТИЧКА ЗОНА Д		
Намена	укупно (ha)	у односу на целину Д (%)
Површина урбанистичке зоне Д	**95.82**	**100.00**
ПОВРШИНЕ ОСНОВНЕ НАМЕНЕ	**54.32**	**56.69**
Становање	**46.14**	**48.15**
Пословно-стамбена зона	0.13	0.14
Становање умерених густина	45.78	47.78
Становање ниских густина-викенд зона	0.23	0.24
Пословне и радне зоне	**8.18**	**8.54**
Производни комплекс	6.65	6.94
Пословно-трговински комплекси	1.10	1.15
Пословно-производно-трговински комплекси	0.43	0.45
ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ	**27.18**	**28.36**
Јавне службе	**1.74**	**1.82**
Предшколско образовање	0.55	0.57
Средњешколско образовање	1.19	1.24
Комуналне делатности	**0.70**	**0.73**
Зелена пијаца	0.47	0.49
Трафостаница	0.23	0.24
Уређене зелене површине (парковско зеленило)	**8.00**	**8.35**
Саобраћај	**11.48**	**11.98**
Саобраћајне површине	11.48	11.98
Регулисани и уређени водотокови	**5.26**	**5.49**
ПОВРШИНЕ ОСТАЛИХ НАМЕНА	**14.32**	**14.94**
Заштитно зеленило	14.32	14.94

2.2.3. ПРЕТЕЖНА НАМЕНА И УРЕЂЕЊЕ ПОВРШИНА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ И ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

На парцелама са наменом пољопривредно земљиште, коришћење и заштита земљишта се заснива на поштовању одредби Закона о пољопривредном земљишту ("Сл. гласник РС", бр.62/06 и 41/09). Забрањено је коришћење обрадивог земљишта прве, друге, треће, четврте и пете катастарске класе у непољопривредне сврхе, осим изузетака забране у складу са чланом 23. (подизање вештачких ливада и пашњака, као и шума уз сагласност Министарства, експлоатација минералних сировина и у случајевима када је утврђен општи интерес).

Могућа је изградња објеката у функцији пољопривреде и сточарства: магацини репроматеријала (семе, вештачка ђубрива, саднице и сл), објекти за смештај пољопривредне механизације, објекти за производњу воћа и поврћа у затвореном простору (стакленици, пластеници), објекти за гајење печурки, пужева и риба, сушаре за воће и поврће, стаје за узгој стоке, објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња.

На парцелама чија је намена пољопривредно земљиште, примењују се правила уређења из **ППО Сврљиг 2024**, као и правила из поглавља *2.3.4. Изградња на земљишту ван грађевинског подручја.*

На парцелама са наменом шумско земљиште, у циљу очувања шума, а у скаду са и чланом 9. Закона о шумама ("Сл. гласник РС", бр.30/10), забрањује се: пустошење и девастација шума; чиста сеча која није одобрена као редован вид обнављања шума; сеча ретких врста дрвећа; самовласно заузимање шума; уништавање или оштећивање шумских засада; одлагање смећа и отпадака и других штетних и опасних материја и загађивање шума на други начин, као и другух радњи којима се угрожава функција шуме.

Дозвољава се производња шумских сортимената, мануфактурна прерада дрвета, производња здраве хране, производња и сакупљање шумских плодова, гљива и лековитог биља, гајење и лов дивљачи.

Дозвољена је изградња: објеката у функцији чувања и одржавања шума (шумске куће, чеке и сл), објеката у функцији шумске привреде; објеката инфраструктуре; приступних и шумских саобраћајница и пратеће инфраструктуре.

Изградња је могућа уз обавезу подношења захтева за одлучивање о потреби израде процене утицаја на животну средину и прилагођавање величине, габарита и спратности објеката, као и избора материјала, облика и форме шумском амбијенту и окружењу.

На парцелама чија је намена шумско земљиште, примењују се правила уређења из **ППО Сврљиг 2024**, као и правила из поглавља *2.3.4. Изградња на земљишту ван грађевинског подручја.*

Табела 7. Биланс планираних површина ван грађевинског подручја

Намена	ПЛАН укупно (ha)	у односу на укупну површину Плана (%)
ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА	**692.11**	**100.00**
ЗЕМЉИШТЕ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	**185.90**	**26.86**
Саобраћајне површине	**12.17**	**2.67**
Заштитно зеленило	**12.38**	**1.79**
Пољопривредно и шумско земљиште	**155.06**	**22.41**
Водно земљиште	**6.29**	**0.91**

2.2.4. РЕГУЛАЦИОНЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ

План у највећој мери преузима регулационе елементе улица, површина јавне намене и грађевинске линије постојећег изграђеног подручја.
Регулационе линије које се поклапају са катастарским међама означене су светло-плавом бојом, а регулационе линије које се не поклапају са катастром, тамно-плавом бојом.
Регулационе линије улица и површина јавне намене дате су на графичком приказу П.2.1-3 "*Саобраћајно решење са регулационим линијама улица и површина јавне намене и нивелационим планом*".
Грађевинске линије првенствено се односе на планирану изградњу. У случају преласка грађевинске линије преко објеката, постојећи објекти се задржавају, са могућношћу реконструкције, осим у коридору железничке пруге (25,0m од осе крајњег колосека), где се не дозвољава изградња објеката у овом коридору.
Грађевинске линије са елементима за обележавање на геодетској подлози, за зоне за које није предвиђена израда плана детаљне регулације, дате су на графичком приказу Плана карта бр.П.3.1-3: "*Урбанистичка регулација са грађевинским линијама*".

2.2.5. НИВЕЛАЦИОНЕ КОТЕ РАСКРСНИЦА УЛИЦА И ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ (НИВЕЛАЦИОНИ ПЛАН) ЗА ЗОНЕ ЗА КОЈЕ НИЈЕ ПРЕДВИЂЕНА ИЗРАДА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

За израду Плана користе се копије радних оригинала катастарских планова у размери 1:2500, катастарских општина Сврљиг, Шљивовик, Жељево, Рибаре, Ђуринац, Преконога и Мерџелат из 2002.године, и ортофото у колору из 2006. године, орторектификован и георефернциран на основу аерофотограметријског снимка.
Основна нивелациона решења урађена су на катастарској подлози размере 1:2500. Висинска представа добијена је дигитализацијом топографских карата размере 1:25000.
Нивелационим решењима Плана дефинисани су генерални нивелациони услови на раскрсницама постојећих и планираних саобраћајница (графички приказ Плана карта бр. П.2.1-3."*Саобраћајно решење са регулационим линијама улица и површина јавне намене и нивелационим планом*"), уз уважавање природних карактеристика терена. Коте нивелета подлежу корекцији у оквиру главних саобраћајница.

2.2.6. ТРАСЕ, КОРИДОРИ И КАПАЦИТЕТИ МРЕЖЕ И ОБЈЕКАТА ИНФРАСТРУКТУРЕ

2.2.6.1.САОБРАЋАЈНА МРЕЖА

Државни и општински путеви

Кроз подручје Плана пролази Државни пут II реда бр.35 (некада траса државног пута I реда бр.25 који је ППО Сврљиг планиран као државни пут II реда), који се простире правцем југ-север из правца Ниша према Књажевцу и поклапа се са улицама Душана Тривунца и Радетовом.
Према Уредби о категоризацији државних путева ("Службени гласник РС", бр.105/2013 и 119/13) правцем исток-запад пролази Државни пут IIA реда бр.222 (некадашњом трасом Државног пута II реда бр.243) који спаја насеље Сврљиг са Алексинцем и Белом Паланком и поклапа се са улицама 16. септембра, Хаџићевом и Васе Албанца.
У захвату Плана су и делови четири општинска пута и то:

- Л-9 Сврљиг-Жељево-засеок Тројица у селу Извор,
- Л-10 Државни пут II реда бр.25-Преконога,
- Л-12 Сврљиг-засеок Лукавица-Шљивовик и
- Л- 25 Сврљиг-Ђуринац.

Сви општински путеви у обухвату Плана су двотрачни, са по једном саобраћајном траком по смеру и покривени су савременим коловозним застором.
У циљу формирања прстена око ширег језгра насеља, планиране су и обилазнице са југо-источне и западне стране, како би се транзитни саобраћај изместио из ужег центра.
Југо-источна обилазница планирана је као општински или као државни пут, према ППО Сврљиг 2024. На траси обилазнице планирани су укрштаји у нивоу за све правце и смерове укрштајућих саобраћајница. Планирана обилазница је са једном коловозном траком и две саобраћајне траке. На стационажи око km 185, обилазница се одваја од Државног пута II реда бр.35, тангирајући планиране намене становање и радну зону са северо-источне стране до моста преко Сврљишког тимока. Од моста, обилазница пролази кроз пољопривредно земљиште до укрштаја са Државним путем IIA реда бр.222, одакле јужно од насеља тангира простор намењен становању. Након прелаза преко Реке добре пролази кроз пољопривредно земљиште јужно од пруге до укрштаја са Државним путем II реда бр.35, на стационажи око km 190. Дужина планиране обилазнице је око 6,5km. Регулација саобраћаја на укрштајима је одговарајућом хоризонталном и вертикалном сигнализацијом. Одводњавање је гравитационо до одговарајућег цевног система за прихватање атмосферских вода.
Државни путеви у границама плана су и улице које у попречном профилу осим коловоза имају и тротоаре.
Планиране намене непосредно уз постојеће државне путеве су намене које су већ присутне, док је планирана радна зона непосредно уз обилазницу државног пута. Планиране намене преко нових прикључних саобраћајница остварују везу са државним путевима унутар границе Плана преко површинских раскрсница на следећим стационажама:

- на Државни пут II реда бр.35, нови прикључци су на km: 185+603; 188+062; 188+424 и 188+731,
- на Државни пут IIA реда бр.222 нови прикључци су на km: 38+844; 41+773 и 41+921.

Сви прикључци на државним путевима (постојећи и планирани) су површинске раскрснице чијим се обликовањем према важећим прописима и нормативима из области саобраћаја добило на безбеднијем одвијању саобраћаја.

Примарна улична мрежа
На подручју Плана саобраћајно решење базира се на постојећој саобраћајној матрици. У оквиру јавних површина планирана је изградња саобраћајница са свим потребним елементима
који ће омогућити безбедно и неометано одвијање саобраћаја, уз обезбеђење одговарајућег одводњавања са свих саобраћајних површина.
Минимална ширина коловоза код сабирних саобраћајница је 5,50m, док је минимална ширина коловоза код приступних саобраћајница 3,50m.
Сви укрштаји саобраћајница су површинске раскрснице.
Укрштај саобраћајнице са пругом је денивелисан, у продужетку Улице Светозара Марковића (јужно од Улице шеснаестог септембра) до новопланиране саобраћајнице јужно од пруге. Укрштај државног пута са пругом биће разрађен кроз планове нижег реда након детаљније анализе.
Железничке пруге
Кроз уже подручје Сврљига пролази једноколосечна регионална железничка пруга Ниш-Зајечар-Прахово-Пристаниште.
Стационарни саобраћај
Доградњом и реконструкцијом пешачких стаза омогућиће се неометано и безбедно кретање свих учесника у саобраћају.

Стајалишта јавног превоза
Аутобуска стајалишта планирају се у складу са саобраћајно-безбедоносним карактеристикама и просторним потребама, у складу са чл.70. и чл.79. Закона о јавним путевима ("Сл. Гласник РС", бр.101/05, 123/07, 101/11, 93/12) и уз поштовање следећих услова:

Почетак, односно крај аутобуских стајалишта мора бити удаљен минимално 20,0m од почетка, односно краја лепеза прикључног пута у зони раскрснице;

Дужина ниша аутобуских стајалишта мора износити 13,0m за један аутобус, односно 26,0m за два или зглобни аутобус;

Попречни пад коловоза аутобуских стајалишта мора бити минимум 2% од ивице коловоза пута;

Коловозна конструкција аутобуских стајалишта мора бити једнаке носивости као и коловозна конструкција предметног пута;

На стајалиштима јавног превоза предвидети плато (перон) за пешаке, ширине најмање 2,0m а на стајалиштима у близини школских објеката ширине најмање 3,0m.

2.2.6.2. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА МРЕЖА

Преко источног дела подручја Плана пролази далековод 400 kV бр. 403 ТС 400/220/110 kV "Ниш 2"- ТС 400/110 kV "Бор 2" (део преносне мреже "Електромрежа Србије"). Потрошачи у захвату Плана снабдевају се електричном енергијом из трафостанице 35/10 kV "Сврљиг 1", снаге 4 + 8 MVA. Основно напајање ове трафостанице је из трафостанице 110/35 kV "Сврљиг", преко далековода 35 kV (дужине 1,840m).

На подручју Плана изграђено је око 50 трафостаница 10/0,4 kV, од којих је највећи број трафостаница типа МБТС, зидане и лимене, а најмање стубне и типа "кула". Највећи број трафостаница 10/0,4 kV је грађевински за снагу 1 x 630 kVA, а са уграђеним трафоима од 400 и 630 kVA. Мрежа 10 kV у насељу је мешовита, с тим што је ваздушна претежно за изводе за ванградско подручје, и налази се на периферији насеља, док је у урбаном језгру мрежа кабловска.

Основна стратегија даљег развоја електроенергетског система је да створи оптимално решење сигурног, квалитетног и економичног снабдевања потрошача у захвату Плана. Основни циљ је да се омогући неометан развој постојећих и нових потрошача, у погледу обезбеђења потребних количина енергије, снаге и квалитета напона.

Остварења поузданог система базира се на благовременој изградњи система усклађеног са развојем насеља, што омогућује неометан развој било ког потрошача у погледу количине и снаге електричне енергије.

Сагледавајући стање електроенергетских објеката, а у циљу ефикаснијег и безбеднијег напајања потрошача електричном енергијом за напајање објеката у захвату Плана, потребно је урадити следеће:

- реконструисати трафостаницу 35/10 kV "Сврљиг 1", са снаге 4 + 8 MVA, на снагу 2 x 8 MVA,
- изградити трафостаницу 35/10 kV "Сврљиг 2" снаге 2 x 8 MVA,
- изградити трафостаницу 35/10 kV "МИН ДИВ" уколико фабрика "МИН ДИВ" буде повећавала своје капацитете и потребу за енергијом.

За повезивање ових трафостаница потребно је:

- изградити други далековод 35 kV, са далековода 35 kV ТС 110/35 kV "Ниш 1"- ТС 35/10 kV "Сврљиг 1",
- изградити двоструки далековод 35 kV за трафостаницу 35/10 kV "Сврљиг 2", са постојећег далековода 35 kV ТС 110/35 kV "Ниш 1"- ТС 35/10 kV "Сврљиг 1", и
- у случају градње трафостанице 35/10 kV "МИН ДИВ", исту повезати кабловским водовима 35 kV са трафостаницама 35/10 kV "Сврљиг 1" и "Сврљиг 2".

Задржавају се трасе постојећих кабловских водова 10 kV и локације трафостаница 10/0,4 kV. Изградња нових трафостаница 10/0,4 kV пратиће изградњу нових стамбених и пословних зона. Нове трафостанице градити најчешће као слободностојеће објекте снаге 1 x 630/1000 kVA или 2 x 630 kVA.

Нова мрежа 10 kV треба да буде кабловска, као "затворена" са радом у "отвореном прстену", а на периферији може бити и антенска.

За одређивање потребног једновременог оптерећења коришћена је Техничка препорука бр.14 (Планирање електродистрибутивне мреже) за становање, као и подаци о потребном специфичном оптерећењу за поједине врсте објеката и то:

- објекти пословања 80-120 W/m^2 површине,
- школе и дечје установе 60-80 W/m^2 површине,
- остале намене 30-120 W/m^2 површине.

Обавеза је коришћења ових података за просторе који ће се разрађивати плановима детаљне регулације.

Услови уређења

За далеководе се обезбеђује заштитна зона (коридор) чија је ширина зависна од напонског нивоа и техничког решења далековода.

Заштитне зоне далековода, зависно од напонског нивоа износе:

- за далековод напонског нивоа 400 (380) kV заштитна зона је ширине 42,0 m (2 x 21,0m од осе далековода),
- за једноструки вод далековода напонског нивоа 35 kV заштитна зона је ширине 15,0m (2 x 7,5m од осе далековода),
- за двоструки вод далековода напонског нивоа 35 kV заштитна зона је ширине 16,0m (2 x 8,0m од осе далековода).

У складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 до 400kV ("Сл.лист СФРЈ", бр. 65/88 и "Сл. Лист СРЈ", бр. 18/92), изградња објеката (који нису намењени за трајни боравак људи) и друге ининфраструктуре у коридору заштитног и извођачког појаса далековода је по правилу могућа. Обавеза инвеститора је да у фази планирања, пројектовања и изградње објекта или инфраструктуре, прибави услове, сагласност, и по потреби обезбеди надзор од стране електропривредног предузећа надлежног за изградњу/газдовање далеководом.

У делу вода где постоје објекти високоградње, као и на прелазима саобраћајница, морају се задовољити прописана хоризонтална и вертикална одстојања, а сам вод мора имати појачану механичку и електричну сигурност.

У коридору далековода забрањено је постављање засада високе вегетације.

Планиране трафостанице 10/0,4kV градиће се за снагу 630/1000kVA, *по правилу* као слободностојећи објекат, а *у изузетним случајевима* у оквиру објекта. За локације за које није планирано парцелисање за објекте јавне намене, локација трафостанице ће се утврђивати споразумом инвеститора и ЈП "Електродистрибуција", кроз даљу урбанистичку разраду.

За слободностојећи објекат трафостанице 10/0,4 kV обезбедити парцелу димензија 5,5 x 6,5 m. До трафостанице 10/0,4 kV (слободностојеће и у објекту) обезбедити колски приступ, изградњом приступног пута најмање ширине 3,0m до најближе јавне саобраћајнице.

Новопланиране електроенергетске каблове (35 kV и 10 kV) полагати по планираним трасама и по трасама постојећих електроенергетских водова према техничким прописима.

У свим планираним саобраћајницама извести инсталације јавног осветљења, са светлотехничким карактеристикама, зависно од ранга саобраћајнице.

Мрежу 0,4 kV на просторима вишепородичног становања радити као кабловску, а у просторима породичног и вишепородичног становања средње густине, мрежа може бити надземна и кабловска.

Како објекти трафостаница 10/0,4 kV и водови напонског нивоа 10 (20) kV спадају у објекте за које се не издаје грађевинска дозвола (члан. 145. Закона), већ се радови врше на основу решења којим се одобрава извођење радова, то је могуће издавање решења за објекат трафостанице и за деонице каблова, који нису дати на графичком прилогу, ако инвеститор обезбеди документацију предвиђену чланом 145. Закона.

2.2.6.3. ТЕЛЕФОНСКА МРЕЖА

У Сврљигу је у објекту поште инсталирана телефонска централа ранга чворне централе. Телефонска централа "Сврљиг" је повезана оптичким каблом у регионалном прстену Р -17 "Ниш" - "Сврљиг" - "Књажевац" - Зајечар" - "Бољевац" -"Соко Бања" - "Алексинац" - "Ниш".

Телефонска централа је дигитална централа типа DKTS-23A, са инсталираних 3.184 директних прикључака и 400 двојничких прикључака. Телефонска централа "Сврљиг", поред насеља Сврљиг покрива и следећа насеља: Жељево, Мерцелат, Преконога, Рибаре и Ђуринац.

Приступна мрежа телефонске централе "Сврљиг" у наведеним насељима је изведена са 4,400 парица.

Развојем технологије и увођењем нових концепата у телекомуникациону мрежу (децентрализација мреже, MSAN платформе, IP технологије) омогућен је настанак нових сервиса (на бази преноса података, тона и слике - triple play). Потреба за остваривањем сервиса "triple play", односно високих битских протока (изузетно велике брзине преноса, чак до 20 Mb/s), узрокује потребу за смањењем претплатничке петље до 1 km у градском ткиву. Ово ће бити могуће остварити дубљим уласком оптичких каблова у приступне мреже и увођењем нових приступних уређаја у приступну мрежу-мултисервисних приступних чворова (MSAN). Ово истовремено захтева изградњу нове приступне мреже и осавремењавање постојећих приступних мрежа. У наредном периоду се планира даља дигитализација, односно изградња нових комутација и припадајућих приступних мрежа.

За одређивање потребног броја телефонских прикључака користиће се принцип:

- сваки стан 1,5 телефонски прикључак,
- за пословање и делатности на сваких 30-50m^2 корисне површине по један телефонски прикључак.

Нови потребан број прикључака за нове претплатнике обезбедиће се реконструкцијом постојећих кабловских подручја и полагањем нових претплатничких каблова. Нове претплатничке каблове полагати по трасама постојећих тт каблова и по новопланираним трасама саобраћајница.

На основу ових интенција у организацији телефонских мрежа, на подручју захвата Плана извешће се нова конфигурација комутационих центара, и то увођењем нових мултисервисних приступних чворова на следећи начин: извршиће се супституција постојеће телефонске централе "Сврљиг" и формирати истурени комутациони степен MSAN "Сврљиг", као и истурени комутациони степени MSAN - ови у насељима Жељево, Рибаре, Преконога, Мерцелат и Ђуринац, са својим приступним мрежама.

Истурени комутациони степен MSAN "Сврљиг" биће типа Huawei - MA 5600T, "indoor", капацитета 3,136 телефонских прикључака.

Овај мултисервисни приступни чвор биће повезан са осталим комутационим центрима оптичким кабловима у топологијама "звезда" или "прстен".

Истурене комутационе степене (MSAN) који се изводе као "outdoor" ормани постављати на бетонске темеље одговарајућих димензија (сагласно типу кабинета), у начелу површина око 6m2. Парцела истуреног комутационог степена мора да има приступ на површину јавне намене. У оквиру темеља за смештај кабинета изградити ревизионо окно димензија 80 x 80 x 90cm, због лакшег прихвата и каблова и њиховог увођења у "outdoor" кабинет. У кабинет се смешта комутациона опрема, систем преноса, исправљач, батерије и разделник. MSAN кабинет се напаја електричном енергијом са нисконапонске мреже 0,4 kV. Комплекс MSAN-а оградити транспарентном оградом (бетонска сокла висине 0,5m и металана ограда висине 1,2m).

За истурене комутационе степене (MSAN) који се изводе као "indoor", обезбедити просторију одговарајуће површине (10 - 15m^2 и висине 2,6 - 2,8m) у оквиру објекта (стамбеног, стамбено-пословног, пословног) до које постоји приступ за "улазак" каблова и опслуживање.

За полагање оптичких каблова у ров, користити полиетиленске цеви пречника 40 mm, које ће послужити као заштита или резерва за касније "удувавање" оптичког кабла.

Наведени телекомуникациони објекти спадају у објекте за које се не издаје грађевинска дозвола (члан. 145. Закона) већ се радови врше на основу решења којим се одобрава извођење радова, те је могуће издавање решења за истурене комутационе степене (MSAN) и за деонице каблова који нису дати на графичком прилогу, ако инвеститор обезбеди документацију предвиђену чланом 145. Закона.

2.2.6.3.1. МОБИЛНА ТЕЛЕФОНИЈА

Мобилне телекомуникације треба да пруже пре свега говорне интерактивне међукорисничке услуге, кратке поруке, информационе услуге, услуге преноса података, итд. у свако време и скоро у свим условима.

На територији обухваћеном Планом изграђене су базне станице сва три оператера јавне мобилне телефоније:

- Предузеће за мобилне телекомуникације "Телеком Србија" а.д. , Дирекција за мобилне комуникације - МТС,
- "Теленор",
- "ВИП Мобиле", и иста је добро покривена сигналима ових оператера.

Даљи развој мрежа мобилне телефоније заснива се на побољшању покривености 3G-4G сигналом, увођењем нових сервиса великих битских протока и погушћавањем мрежа базних станица са мањим снагама предајника.

Базне радиостанице сва три оператера пројектоваће се и градити са примопредајницима малих снага, због смањења електромагнетног зрачења и мањег утицаја на животну средину. Ово захтева већу густину објеката базних станица, због малих снага примопредајника и могућности покривања одређених простора. Конкретне локације базних станица

мобилне телефоније утврђиваће се након одговарајућих мерења, и у складу са правилима датим у поглављу 2.3.3.3.2. Телефонска мрежа, поднаслов *Мобилна телефонија*.

2.2.6.4. ГАСИФИКАЦИЈА И ТОПЛИФИКАЦИЈА

Обезбеђење топлотне енергије се врши углавном преко индивидуалних ложишта, а изузетно мали број објеката обезбеђује се преко локалних котларница.

Котларнице које су у функцији у насељу су:

"МИН" Сврљиг, капацитета 2MW, примарни енергент је лож уље,

ДЗ "Др. Љубинко Ђорђевић", 0,28MW, примарни енергент је угаљ,

ОШ "Добрила Стамболић", у чијем је саставу и котловски капацитет објекта "Полетарац", 1,05MW, примарни енергент је угаљ, а за капацитете објекта "Полетарац" мазут.

Капацитети који нису у функцији:

- ИТК Сврљиг, капацитета 1,05MW, примарни енергент је лож уље и мазут,
- Прогрес "Сврљиг", капацитета 4MW, примарни енергент је мазут (угаљ, дрва),
- ГДРП "Зелени врх", капацитета 0,29MW, примарни енергент је угаљ, дрва
- Хотел "Сврљиг", капацитета 0,17MW, примарни енергент је нафта,
- "Хербогал", капацитета 1,28 MW, примарни енергент је лож уље,
- "Маја" Сврљиг, капацитета 5,81MW, примарни енергент је нафта,
- "ЕИ" Сврљиг, капацитета 1,76MW, примарни енергент је нафта,
- "Крзно" Сврљиг, капацитета 4,4MW, примарни енергент је мазут, угаљ,
- Млекара "Сврљижанка" Сврљиг, капацитета 0,23MW, примарни енергент је угаљ, дрва,
- ГДРП "Зелени врх" (Преконошки пут), капацитета 0,17MW, примарни енергент је угаљ, дрва.

За планирање изградње централизованог система снабдевања топлотном енергијом, један од одлучујућих фактора је концентрација корисника. С обзиром на велику инвестициону цену изградње централизованог система топлификације, развој топлификационе мреже се усмерава ка комплексима концентрисане изградње и велике густине становања (вишепородично становање, пословни и јавни објекти). Због тога се не планира изградња централизованог система топлификације у захвату Плана, осим изградње блоковских котларница у стамбеним блоковима велике густине становања, уколико се за то укаже потреба. Планирано је прикључивање блоковских котларница на гасоводну мрежу и конверзија ових котларница тако да примарни енергент буде природни гас, чиме би се котларнице модернизовале, смањило аерозагађење на територији општине и повећала њихова енергетска ефикасност.

Приликом пројектовања блоковских котларница и припадајућих прикључних топловода за објекте и зоне у оквиру Плана узети у обзир и оквирне енергетске потребе блока у целини, а у складу са урбанистичким параметрима који су предвиђени за предметни блок. На овај начин ће се створити услови за прикључење на пројектовани топловод и других објеката који ће се накнадно градити.

Прикључна (секундарна) топловодна мрежа извешће се полагањем у простору јавног земљишта (тротоара, саобраћајница) и у оквиру осталог земљишта (на основу пројектне документације) а у складу са важећим прописима.

Подручје Нишавског округа снабдева се природним гасом из правца севера, тј. са примопредајне станице "Појате". Од Појата до Ниша изграђен је магистрални гасовод МГ-09 ("Појате - Ниш") и то на територији града Ниша од границе са општином Алексинац до главног разделног чвора (ГРЧ) "Ниш" у дужини од 9,605m. Планира се изградња магистралног гасовода МГ-10 Ниш - Димитровград (граница Бугарске), преко територије општина Димитровград, Пирот, Бела Паланка и Града Ниша. На магистралном гасоводу МГ-10 планира се ГРЧ "Књажевац" од ког се планира изградња магистралног гасовода МГ-12.

На територији Сврљига нема објеката гасоводне мреже. Изградњом магистралног гасовода МГ-12 Ниш-Прахово (Ниш-Сврљиг-Књажевац-Зајечар-Прахово), од ГРЧ "Књажевац", преко територија Града Ниша и општине Сврљиг ка Књажевцу стварају се могућности за гасификацију Сврљига као и околних насеља ван захвата Плана.

Након гасификације насеља створиће се могућност да се једним прикључком на гас обезбеди грејање, припрема санитарне топле воде, кување и разне технолошке потребе. Поред тога, компримовани природни гас може да замени течна горива у индивидуалним возилима, аутобусима и привредним возилима, као и да се користи за производњу механичке и електричне енергије.

За снабдевање подручја општине Сврљиг природним гасом изградиће се главна мерно регулациона станица (ГМРС) "Сврљиг", на планираном магистралном гасоводу МГ-12 "Ниш - Прахово". Од ГМРС "Сврљиг" одваја се примарна градска гасоводна мрежа ка истоку и западу, на коју ће се прикључити још две мерно регулационе станице, МРС "Лалинац", у западном делу Плана и МРС "Извор" у источном делу.

Изградњом главне мернорегулационе станице "Сврљиг" обезбедиће се снабдевање природним гасом свих потрошача у захвату Плана. Са ове ГМРС примарном градском гасоводном мрежом средњег притиска гасом ће се снабдевати мернорегулационе станице за широку потрошњу у захвату Плана и ван њега.

Планирана је изградња једне мернорегулационе станице у захвату Плана, МРС "Сврљиг 1". Са извода унутар главне мернорегулационе станице ГМРС "Сврљиг" и са МРС "Сврљиг 1" ће се дистрибутивном мрежом ниског притиска снабдевати потрошачи. Могућа је изградња додатних мерно-регулационих станица (пре свега за индустријске потрошаче) уколико се за то укаже потреба. Поред овога, планира се и реконструкција котларница које су велики загађивачи ваздуха (као енергент користе чврста и течна горива) на тај начин да се као примарно гориво користи природни гас.
Са ГМРС "Сврљиг" дистрибутивном гасоводном мрежом ниског притиска,поред подручја у захвату Плана, снабдеваће се и насеља у правцу истока и југоистока закључно са Белоињем и Црнољевицом, јужно до насеља Преконоге, северно закључно са насељем Варош и североисточно са насељем Драјнац.
Тачне локације мернорегулационих станица одредиће се даљом разрадом (Урбанистичким пројектима). Оквирне димензије мерно-регулационих станица су 10 x 15m. Изградња МРС за широку потрошњу и гасификација насеља смањиће загађење животне средине у захвату плана.
Планира се изградња дистрибутивних гасоводних мрежа ниског притиска за снабдевање потрошача природним гасом. Гасоводне мреже ће се прикључити на одговарајуће мерно-регулационе станице у захвату Плана. Динамика развоја дистрибутивних мрежа и мернорегулационих станица условљена је развојем примарне градске гасоводне мреже у захвату плана. Планирана је међусобна повезаност дистрибутивних гасоводних мрежа, чиме се омогућава фазност изградње комплетног дистрибутивног система у захвату Плана. На графичком прилогу дати су главни правци дистрибутивне гасоводне мреже.
Како дистрибутивна гасоводна мрежа ниског притиска, уколико се налази или планира у оквиру регулације улица, спада у објекте за које се не издаје грађевинска дозвола већ се радови врше на основу решења којим се одобрава извођење радова, могуће је издавање решења и за за деоницу која није дата на графичком прилогу уколико за то буде било потребе под условом да инвеститор обезбеди документацију предвиђену Законом.
Сви прикључци објеката на дистрибутивну гасоводну мрежу ниског притиска спадају у објекте за које се не издаје грађевинска дозвола, и решаваће се у складу са Законом.

Заштитна зона за примарну градску гасоводну мрежу средњег притиска износи 3,0m са обе стране, мерено од ивице гасовода, а зона заштите за секундарну (дистрибутивну) мрежу ниског притиска је 1,0m са обе стране. У овим зонама је забрањена изградња објеката супраструктуре.

Потребно је предузети и низ мера за побољшање топлотне изолације свих објеката везаних на систем даљинског грејања. Сви планирани објекти морају да задовољавају прописе везане за енергетску ефикасност објеката, а пре свега Правилник о енергетској ефикасности зграда ("Сл. гласник РС", бр. 61/11) и Правилник о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда ("Сл.гласник РС", бр. 69/12 од 20.7.2012. године).

2.2.6.5. КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ
"Катастром малих хидроелектрана на територији СР Србије ван САП" предвиђена је могућност изградње 10 (десет) малих хидроелектрана на територији општине Сврљиг са инсталисаном снагом 2,586 kW. Све локације планираних МХЕ налазе се ван граница захвата Плана.
Подаци из Катастра малих хидроелектрана често не одговарају у потпуности стварном стању на терену и не би их требало стриктно примењивати у данашњим условима без техно-економске и еколошке евалуације решења као и расположивог потенцијала водотока. Након ревизије списка МХЕ добиће се прецизније локације и створити бољи предуслови за даљу реализацију ових пројеката.
Поред наведених потенцијалних локација за изградњу малих хидроелектрана на територији општине, могућа је изградња МХЕ и на другим локацијама и у захвату Плана уколико задовољавају услове у складу са законима и прописима.
Територија општине Сврљиг спада у подручја са великим бројем сунчаних дана у току године и великом просечном дневном енергијом глобалног сунчевог зрачења, што представља велики потенцијал за експлоатацију сунчеве енергије.

Просечна годишња вредност дневне енергије сунчевог зрачења за територију која се налази у захвату плана износи од 4 до 4,2 kWh/m² (хоризонтална мерна површина), а вредности се крећу од 4,6 до 4,8 kWh/m² (мерна површина под углом 30° према југу) тако да подручје плана спада у подручја повољна за експлоатацију енергије сунца.

Потребно је урадити техноекономске анализе и мерења које ће показати исплативост великих инвестиција у производњу електричне енергије користећи енергију сунца на територији у захвату Плана.

Коришћење соларних колектора за добијање санитарне топле воде у домаћинствима, пословним и индустријским објектима је један од начина једноставног и ефикасног коришћења сунчеве енергије.

У домену пољопривредне производње енергија сунца се може користити за грејање пластеника и стакленика путем соларних колектора.

Коришћење ветра као алтернативног извора енергије условљено је пре свега снагом ветра на подручју обухваћеном границама Плана, али и локацији и економској исплативости транспорта те енергије до потрошача. Подручје општине спада у подручја са средњом годишњом снагом ветра од 100-200 W/m^2 (на висини од 100m), што је сврстава у општине са осредњим капацитетима за производњу енергије коришћењем снаге ветра.Потребно је извршити детаљна мерења интензитета ветра и урадити студије које ће показати евентуалну исплативост изградње ветрогенератора, као и најповољније локације за изградњу у захвату плана. Ветропаркови се могу градити на одговарајућим локацијама у захвату Плана уколико испуњавају услове у складу са важећим прописима.
Као неопходан предуслов изградње ветроелектрана треба предвидети њихово прикључење на преносну мрежу одговарајућег капацитета.

Биомаса представља биоразградив део производа и остатака у пољопривреди (биљне и животињске супстанце), отпада и остатака у шумарству, као и биоразградиви део градског и индустријског отпада. Подразумева се да ови отпаци не садрже штетне и опасне материје у себи. Због трошкова транспорта биомасу на овом простору треба користити углавном у непосредној близини настанка ових сировина ради задовољавања енергетских потреба објеката пољопривредне производње. Поред овога, прерађена биомаса у виду брикета и пелета може се ефикасно користити у котларницама на територији Општине као замена за друге врсте енергената.

2.2.6.6. ВОДОВОДНА МРЕЖА

На планском подручју постоји изграђен систем за снабдевање водом за пиће, који се ослања на два крашка изворишта - врела на којима су урађене каптажне грађевине:

- "РУМЕЊАК" - налази се око 5 km југозападно од Сврљига, на коти 490 mн.в. Капацитет изворишта је променљив, пошто је изворише карстног типа и креће се од мин. 8 l/s па до мах 60-70 l/s, док је средњи, односно нормалан капацитет у стабилним хидролошким годинама око 15-17 l/s, и
- "РАИЛ" - изворише удаљено око 800m од Румењака, на коти 554 mн.в, и цевоводом пречника Ø63mm повезано са "РУМЕЊАК"-ом. Капацитет изворишта је такође променљив, али у стабилним условима износи око 3 l/s.

За потребе **водоснабдевања** насеља Сврљиг постоје изграђени резервоари ван подручја обухвата Плана, на надморској висини од 450 mн.в, запремине од 800 m^3 (500 + 300 m^3), која је довољна за тренутне и планиране потребе.

Примарна дистрибутивна мрежа од изворишта до резервоара, изведена је од азбестцементних цеви профила Ø150 mm, дужине око 5 km.

Разводна мрежа у Сврљигу је дужине 28100m и урађена је од азбестцементних цеви пречника Ø200, Ø100, Ø80 и Ø50 mm, док је реконструисани цевовод рађен искључиво од полиетиленских цеви пречника Ø225, Ø160 и Ø90 mm.

Према плановима за развој система водоснабдевања на територији Републике, подручје општине Сврљиг припада Тимочком регионалном систему водоснабдевања, што значи да се за снабдевање водом задржавају постојећа изворишта, уз успостављање зона санитарне заштите, и планира довод воде са будуће акумулације на Околишкој реци. До реализације акумулације потребно је испитати могућност коришћења врела Понор код села Периш, чиме би се обезбедило сигурно водоснабдевање насеља Сврљиг са две независне стране.

Развој водоснабдевања у планском периоду ослањаће се на рационализацију потрошње висококвалитетне воде за пиће и оријентацију на снабдевање из водотокова или подземља за потребе техничке и технолошке воде. У том смислу приликом прорачуна резервоарског простора и јавне водоводне мреже, за израду инвестиционо-техничке документације, оквирно треба користити следеће норме потрошње и коефицијенте неравномерности:

Табела 8. Норме потрошње и коефицијенти неравномерности

	Коефицијент		Норма потрошње воде l/stan,dan	
Потрошачи	**дн.нерав. к1**	**час.неравн. к2**	**2011 год.**	**2025 год.**
Становници			150	250
Привреда	1,5	2,0	90	116
УКУПНО			**240**	**366**

У циљу квалитетног снабдевања водом свих становника на подручју Плана, и шире, уз поштовање рационализације потрошње висококвалитетне воде, неопходно је предузети следеће активности:

- Израдити Елаборат о зонама санитарне заштите постојећих изворишта Румењак и Раил и успостављање зона санитарне заштите;
- Обавити истражне радове на локалитету потенцијалног врела Понор код села Периш;
- Реконструисати постојећу мрежу од азбест-цементних цеви, како би се избегли, односно смањили губици услед пуцања цеви;
- Реконструисати постојећу мрежу мањег профила од Ø100 mm;
- Изградити јавну мрежу дуж свих саобраћајница на подручју Плана;
- Повезати мрежу тако да се формира прстенаст тип мреже где год је то могуће;
- Пројектовати независне инсталације за санитарну и хидрантску мрежу у пословним и вишепородичним објектима;
- Свака функционална целина мора имати посебан водомер за санитарну воду;
- Хидранте поставити према Правилнику о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара;
- У циљу рационализације потрошње, извршити раздвајање водомера у објектима вишепородичног становања, тако да сваки стан има посебан водомер. Ово је обавезујуће за све нове објекте.

Појас заштите око магистралног цевовода успоставља се у ширини од 6,0m дуж цевовода, односно по 3,0m са сваке стране осовине цевовода. У појасу заштите није дозвољена изградња објеката, постављање уређаја и вршење радњи које на било који начин могу загадити воду или угрозити стабилност цевовода.

Врста и класа цевног материјала за водоводну мрежу који ће бити уграђен, треба да испуни све потребне услове у погледу очувања физичких и хемијских карактеристика воде, притиска у цевоводу и његове заштите од спољних

утицаја, како у току самог полагања и монтаже, тако и у току експлоатације. Изградњу и реконструкцију јавне водоводне мреже ускладити са изградњом планираних саобраћајница, односно реконструкцијом постојећих. Положај мреже приказан је на графичком прилогу *П.4.2."Мреже и објекти инфраструктуре – водоснабдевање и каналисање"* , и претежно је у коловозу на хоризонталном одстојању од 0,5□1,0m у односу на ивицу коловоза. Уколико постојећа мрежа излази из регулационе ширине саобраћајнице, потребно је приликом реконструкције мреже или коловоза, положити нови цевовод у складу са овим правилима а постојећи укинути. Минимална дебљина надслоја земље изнад горње ивице цеви не сме бити мања од 1,0m. Планирану водоводну мрежу у зони постојеће и планиране регулације водотокова изводити у мостовској конструкцији са адекватном заштитом.

Постојећу мрежу приликом извођења радова на регулацији потока, обезбедити од оштећења у току изградње, и урадити адекватну заштиту за период експлоатације. Уколико је неопходно, изместити у конструкцију моста.

2.2.6.7. КАНАЛИЗАЦИОНА МРЕЖА

Сврљиг има делимично изграђену канализациону мрежу. Постојећа канализациона мрежа је сепаратног типа и покрива површину градског насеља Сврљиг од 436 ha, а укупна дужина канализационе мреже је 26,6km. Канализација за употребљене воде изграђена је од азбестцементних цеви пречника Ø 250 mm. Постоје два сабирна колектора, пречника од Ø350 до Ø400 mm на левој и десној обали Сврљишког Тимока, у укупној дужини од 1,1km. Провером брзине течења и висине пуњења за претпостављени максимални часовни протицај, утврђено је да постојећи колектори задовољавају потребе одвођења употребљених вода са подручја обухваћеног Планом.

Атмосферска канализациона мрежа постоји у деловима насеља, у дужини од 3500m, и такође је рађена од азбестцементних цеви пречника Ø 250 mm.

Каналисање отпадних вода са подручја Плана развијаће се и даље као сепаратни канализациони систем, који је оцењен као најпогоднији, у зависности од морфолошких услова евакуационог подручја и карактера реципијената.

Дуж свих саобраћајница планира се изградња канализационе мреже за употребљене воде са прикључком на постојећу мрежу, односно колектор. Реализацију канализационе мреже ускладити са изградњом планираних саобраћајница односно реконструкцијом постојећих. Канализациону мрежу за употребљене воде полагати у осовини коловоза.

Атмосферске воде одводиће се површински и мрежом атмосферске канализације, најкраћим путем до водотока (Сврљишки Тимок, Правачка река, Преконошка река, Лукавица и Жељевачки поток).

Положај планиране атмосферске канализационе мреже је у осовини коловозне траке са стране супротне положају водоводне мреже. Изградњу канализационе мреже за атмосферске воде ускладити са изградњом планираних саобраћајница, односно реконструкцијом постојећих, као и са изградњом канализационе мреже за употребљене воде. Са свих паркинга и манипулативних површина неопходно је пречишћавање атмосферских вода пре упуштања у јавну мрежу. Техничким решењем треба омогућити пречишћавање загађеног дела атмосферских вода пре испуста у водоток. Неопходна је израда и стално ажурирање катастра загађивача и вођење репресивне политике у складу са законском регулативом која се односи на заштиту квалитета вода. Одвођење атмосферских вода са кровних површина вршиће се прикључком на планирану канализациону мрежу без претходног третмана. Профил и капацитет мреже пројектоваће се у складу са сливним површинама и утврђеним плувиметријским фактором.

Постројење за пречишћавање отпадних вода изграђено је на катастарској парцели бр. 5472 К.О. Сврљиг али не ради од 1988. године. Пројектовано је за оптерећење од 20.000 ЕС, у две фазе изградње по 10.000 ЕС. Друга фаза није изграђена. Неопходна је ревитализација постројења и пуштање у рад, а у другој фази потребно је извршити доградњу до пуног капацитета. Поред Сврљига на постројење треба да се прикључе и насеља, Преконога, Жељево, Ђуринац, Рибаре, Белоиње и Црнољевица.

Избор грађевинског материјала од кога су начињене цеви, пад цевовода и остале техничке карактеристике, одређују се на основу хидрауличког прорачуна.

За контролу рада канализације и могућност благовремене интервенције, на месту вертикалног прелома цевовода, промене хоризонталног правца пружања цевовода и улива бочног огранка, предвидети ревизионе силазе.

Радове око ископа рова, разупирања зидова рова, полагања и међусобног повезивања цеви, затрпавања цевовода и рова песком и ископаним материјалом, испитивања цевовода и пуштања у рад, извршити на основу важећих техничких прописа и услова за ову врсту радова и инсталација.

До изградње канализационе мреже за употребљене воде дозвољава се изградња водонепропусних септичких јама са организованим пражњењем. Индустријске отпадне воде, које садрже опасне материје, подвргаваће се предтретману пре упуштања у јавне канализационе системе. Општина Сврљиг ће донети Правилник о санитарно-техничким условима за упуштање отпадних вода у јавну канализацију, чиме ће се обезбедити поуздан рад ППОВ-а и осталих објеката система. Након реализације целокупног система потребно је донети општински пропис којим би се наложило обавезно прикључење на канализацију и затварање свих водопропусних септичких јама у циљу спречавања даљег загађивања подземних вода и очувања категорије површинских вода.

2.2.6.8. УРЕЂЕЊЕ ВОДОТОКОВА

Активности у области заштите од вода треба да омогуће, са одговарајућим нивоом прихватљивог ризика, безбедност насеља и других друштвених и привредних објеката, земљишта, других добара и зона од посебног значаја у историјском, археолошком, биолошком или геолошком погледу, од штетног дејства вода.

Заштиту од поплава и уређење водотока, спроводити комбинацијом пасивних и активних мера заштите с једне стране и превентивних мера заштите (мере ограничења) с друге стране.
Кроз подручје обухвата Плана највећи водоток је Сврљишки Тимок са својим притокама: Правачком и Преконошком реком (леве притоке) и Лукавица и Жељевачки поток (десне притоке).
Река Сврљишки Тимок кроз Сврљиг је обухваћена републичким Оперативним планом за одбрану од поплава (сектор Д.2.4. - водно подручје "Дунав") на деоницама на којима су изграђени заштитни водопривредни објекти и извршена регулација:

- Левог насипа уз Сврљишки Тимок у Сврљигу, 3,75 km (35+000 - 38+750) и
- Десног насипа уз Сврљишки Тимок у Сврљигу, 3,75 km (35+000 ~ 38+750), односно на потезу од локације постројења за пречишћавање отпадних вода узводно до ушћа Жељевачког потока.

Регулација је изведена и задржава се у оквиру постојећих катастарских парцела, са ширином мајор корита од 50,0m, са подужним падом дна корита од 0,32 %, за меродавни протицај $Q_{2\%}$=107 m^3/s и контролни $Q_{1\%}$=120 m^3/s. За узводни део постоји урађена пројектна документација до ушћа Ђуревачког потока од стране ДВП "Велика Морава" Београд из 1990. године, на основу које се предвиђа да профил регулисаног корита Сврљишког Тимока кроз насеље буде настављен са истом регулационом ширином мајор корита од 50m и падом дна од 0,35 %, за меродавни протицај $Q_{2\%}$=90 m^3/s и контролни $Q_{1\%}$=100 m^3/s. Траса је дефинисана координатама осовинских тачака и елементима за обележавање. Препоручује се трапезни попречни профил, са облагањем косина минор корита и банкина ломљеним каменом на слоју шљунка, са заливањем спојница цементним малтером.
Остали водотокови, потоци и јаруге на планском подручју, нису обухваћени републичким Оперативним планом, а мере и радове на заштити од поплава за ове водотоке прописује надлежни орган Скупштине Општине.
Правачка река је лева притока Сврљишког Тимока, са површином слива од 38,2 km^2, дужине тока од 12,64 km, котом ушћа 369 mн.в. и највишом котом на сливу од 1060 mн.в. Регулисана је и задржава се у оквиру постојећих катастарских парцела, од ушћа у Сврљишки Тимок узводно 250,0m од моста у улици 29. Новембра (Главни пројекат – регулација Правачке реке- ВО "Велика Морава" Београд из 1980. године). Профил регулисаног корита је трапезног облика, са падом дна од 7‰. Ширина мајор корита је различита: од ушћа у Сврљишки Тимок до ушћа Преконошке реке 11,7m, док је узводно од ушћа Преконошке реке - 10,5m. Минор корито и зидови мајор корита су обложени каменом у цементном малтеру, а форланд је затрављен. Меродавни протицаји на основу којих је изведена регулација су:
За цео слив - $Q_{2\%}$=38,27 m^3/s и контролни $Q_{1\%}$=46,16 m^3/s и $Q_{0,2\%}$=60 m^3/s.
Узводно од Преконошке реке - $Q_{2\%}$=30,74 m^3/s и контролни $Q_{1\%}$=36,7 m^3/s и $Q_{0,2\%}$=46 m^3/s. Трећи протицајни профил је у наставку до моста на прузи Ниш – Зајечар, и износи 18,2m са регулацијом у земљи.
Регулација Преконошке реке планирана је у оквиру постојеће катастарске парцеле за $Q_{2\%}$=30,74 m^3/s. Препоручује се трапезни попречни профил. Уређење корита треба спроводити тако да буде уклопљено у природни амбијент, што подразумева употребу природних материјала као што су земља, камен, зелени појасеви зелене вегетације и сл.
Лукавички поток је десна притока Сврљишког Тимока, са површином слива од 6,9 km^2, дужине тока од 6,75 km, котом ушћа 361,59 mн.в. и највишом котом на сливу од 704 mн.в. За Лукавички поток на подручју Плана, постоји урађен Пројекат уређења тока од стране Шумарског факултета у Београду из 1991. године. Уређење корита је предвиђено каналом трапезног профила, са нагибом косина 1 : 1,5 од ушћа до $КК_{TL5}$, обложеног тесаним каменом у цементном малтеру. Регулациона ширина мајор корита ове деонице износи 6,0m. Услед недостатка простора, од $КК_{TL5}$ узводно до улазне грађевине предвиђена је затворена регулација цевоводом пречника Ø1700 mm, са ширином регулационог појаса од 2,4m. Како би се спречило затварање протицајног профила уношењем грања и другог крупног наноса у цевовод, уливна грађевина мора да садржи решетку. Да би се избегло рушење постојећих стамбених објеката, предложена је делимична измена положаја трасе регулисаног корита у односу на пројектовану, и нова траса дефинисана је координатама осовинских тачака на графичком прилогу *П.2.1-3* "*Саобраћајно решење са регулационим линијама улица и површина јавне намене и нивелационим планом*".

Карактеристични протицаји за прорачун протицајног профила су:

- стогодишња велика вода Q1% =16,11 m3/s;
- педесетогодишња велика вода Q2% = 9,8 m3/s;
- двадесетогодишња велика вода Q5% = 6,61 m3/s.

Жељевачка река је десна притока Сврљишког Тимока, са површином слива од 5,75 km^2, дужине главног тока од 3,4 km, котом ушћа 380 mн.в. и највишом котом на сливу од 616 mн.в. За Жељевачку реку не постоји пројектна ни претходна урбанистичка документација, тако да је овим Планом дефинисана траса коридора ширине 6 m, у оквиру којег ће се даљом техничком документацијом дефинисати остали елементи регулације.
Ђуревачки поток је лева притока Сврљишког Тимока, за коју не постоји претходна документација ни хидрометријски подаци, тако да се предвиђа разрада планом детаљне регулације.
Код свих радова на заштити од вода и уређењу водотока, очувати склад између природе и техничких радова и применити мере за побољшање естетског изгледа водотока и непосредне околине.
Детаљно чишћење корита свих водотокова од наноса и осталог материјала на делу изведене регулације и дуж целог природног, нерегулисаног корита у насељу, представља приоритет и основу за уредно одвођење вода.
Забрањено је:

- градити објекте којима се смањује пропусна моћ корита,
- одлагати чврсти отпад и опасан и штетан материјал,

- складиштити дрво и други чврст материјал на начин којим се ремете услови проласка великих вода,
- садити дрвеће на одбрамбеном насипу, у инундацијском појасу ширине најмање 10m од небрањене ножице насипа према водотоку, а у брањеној зони супротно издатим водним условима,
- прати возила и друге машине.

2.2.7. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

2.2.7.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Приликом третмана непокретних културних добара неопходно је поштовати одредбе Закона о културним добрима ("Сл.гласник РС" бр. 71/94), прописане мере и услове чувања, коришћења и одржавања из Акта о утврђивању непокретног културног добра, одредбе овог Плана и услове надлежног Завода за заштиту споменика културе.
Непокретна културна добра се штите заједно са простором у коме се налазе, и објектима од утицаја на њихов изглед, заштиту и коришћење. У границама обухвата непокретног културног добра треба поштовати аутентичне споменичке вредности, уз настојање да се оне што поузданије заштите, чувају и афирмишу, уз очување њихових историјских и архитектонских карактеристика. Носиоци права, обавеза и одговорности у погледу коришћења, управљања и располагања непокретним културним добром, и друга лица која по било ком правном основу држе непокретно културно добро, дужни су да га чувају, одржавају и спроводе утврђене мере заштите, да неодложно обавештавају надлежну службу заштите о правним и физичким променама насталим у вези са непокретним културним добром, дозволе научна и стручна истраживања, техничка и друга снимања, извођење мера техничке заштите на непокретном културном добру и да обезбеде његову доступност јавности.

Заштићена околина непокретног културног добра је простор око тог добра, од значаја за његову заштиту и адекватну презентацију. За непокретна културна добра за која Актом о утврђивању обухват заштићене околине није јасно дефинисан, као и за евидентиране непокретности, до окончања поступка за утврђивање евидентираних непокретности за непокретна културна добра, планерска, прелиминарна заштићена околина непокретних културних добара обухватаће катастарске парцеле које се граниче, или се налазе у близини катастарских парцела на којима се они налазе.

Опште мере заштите непокретних културних добара

- Обезбедити услове за чување, трајну заштиту и презентацију у изворној или одговарајућој намени на начин и под условима који неће ни у чему угрозити основна споменичка својства;
- Остварити заштиту кроз документацију као обавезни, примарни вид заштите израдом потпуне стручне и техничке документације свих непокретних културних добара евидентираних непокретности;
- Забрана извођења радова који могу променити њихов облик, природу или изглед без претходно прибављених услова и сагласности надлежног завода за заштиту споменика културе, као и услова и одобрења на основу прописа о планирању простора и изградњи објеката;
- Непокретна културна добра не смеју се користити у сврхе које нису у складу са њиховом природом, наменом и значајем нити на начин који може довести до њиховог оштећења;
- Све интервенције подлежу прибављању услова за израду инвестиционо-техничке документације и сагласности на израђену документацију од надлежног органа за заштиту споменика културе.

Опште мере заштите заштићене околине непокретног културног добра

Заштићена околина у погледу предузимања мера заштите и свих других интервенција ужива исти третман и обавезу прибављања конзерваторских услова као непокретна културна добра;

Забрана препарцелације постојећих грађевинских парцела у њеном обухвату;

Обавеза извођење претходних археолошких ископавања, заштитних радова и враћања терена у првобитно стање по окончању радова у случају подземног извођења инфраструктуре;

Забрана складиштења материјала, формирања депонија и производних постројења у њеном обухвату.

У обухвату заштићене околине, након завршених истраживачко-конзерваторских радова, могуће је уређење простора у функцији истраживања, заштите и презентације непокретног културног добра. У случају грађевинских интервенција водити рачуна да не ремете експозицију и адекватан доживљај непокретног културног добра, нити да својим карактером, обликом или габаритом доминирају над њиме.

У складу са одредбама члана 29. Закона о културним добрима ("Сл.гласник РС" бр.71/94), мере заштите примењују се на непокретности које су евидентиране да уживају претходну заштиту. До окончања поступка утврђивања за непокретна културна добра, који не може трајати дуже од три године од дана евидентирања, на непокретности које уживају предходну заштиту односе се исте мере заштите и обавеза прибављања услова и сагласности надлежног Завода за заштиту споменика културе као и за непокретна културна добра.

Посебне мере заштите у току извођења радова

Уколико се, у току извођења радова на ископу и планирању терена, наиђе на ствари и творевине, примењују се следеће обавезе:

- Пре почетка земљаних радова, инвеститор је у обавези да о томе благовремено обавести Завод за заштиту споменика културе Ниш и омогући њихово несметано праћење;
- Извођач је дужан да у случају проналаска археолошких локалитета или археолошких предмета, без одлагања прекине радове и предузме мере да се налаз не уништи, не оштети и да се сачува на месту и положају у коме је откривен, као и да у року од 24 часа о томе обавести Завод за заштиту споменика културе Ниш;

Ако постоји непосредна опасност оштећења археолошког локалитета или предмета, Завод за заштиту споменика културе Ниш привремено ће обуставити радове, док се не утврди да ли је односна непокретност или ствар културно добро или није; У случају проналаска археолошких локалитета или археолошких предмета инвеститор објекта је дужан да обезбеди средства за истраживање, конзервацију и презентацију откривених добара.

2.2.7.2. ПОПИС ОБЈЕКАТА ЗА КОЈЕ СЕ ПРЕ ОБНОВЕ ИЛИ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ МОРАЈУ ИЗРАДИТИ КОНЗЕРВАТОРСКИ ИЛИ ДРУГИ УСЛОВИ ЗА ПРЕДУЗИМАЊЕ МЕРА ТЕХНИЧКЕ ЗАШТИТЕ И ДРУГИХ РАДОВА

Заштићена околина непокретног културног добра је простор око тог добра и такође ужива заштиту као и непокретно културно добро, односно непокретност која ужива претходну заштиту. За све интервенције у заштићеној околини примењиваће се исти услови, мере заштите и обавеза прибављања услова и сагласности, као и за непокретна културна добра, односно непокретности које уживају претходну заштиту.
На планском подручју регистрована су четири **непокретна културна добра** заштићена проглашењем и уписом у Централни Регистар а на основу услова Завода за заштиту споменика културе Ниш добијених за потребе израде ППО Сврљиг 2024.
Регистрована непокретна културна добра као **споменици културе** на подручју Плана су:

1. Кућа у којој је живео и радио Народни херој др Миленко Хаџић у истоименој улици бр.14;
2. Зграда са апотеком у Улици др Миленка Хаџића бр.22;
3. Гроб са спомеником Народном хероју др Миленку Хаџићу;
4. Грнчарска воденица у насељу.

На основу евиденције у регистру Завода за заштиту споменика културе Ниш, обухватајући групације непокретности или њихових делова (остатака) од важности са становишта културе, уметности и историје, **претходну заштиту** уживају следеће непокретности:

а) Споменици, спомен бисте и чесме:

1. Споменик др Миленку Хаџићу (насељско гробље);
2. Споменик ослободиоцима из НОР-а;
3. Споменик Народном хероју Ставрији Милановићу, на насељском гробљу;
4. Спомен чесма стрељаним родољубима у НОР-у;
5. Спомен биста Народног хероја др Миленка Хаџића;
6. Спомен биста Народног хероја Радоја Вујошевића;
7. Спомен биста Народног хероја Василија;
8. Спомен биста Народног хероја Радослаав Голубовића;
9. Спомен биста Народног хероја Ставрије Милановића;
10. Спомен биста Народног хероја Добриле Стамболић.

б) Објекти грађанске архитектуре:

1. Зграда у Улици др Миленка Хаџића бр.12;
2. Зграда у Улици Радетова бр. 12;
3. Зграда у Улици Васе Албанца бр.6 и бр.8.

в) Сакрални објекти:

1. Црква Св.цара Константина и царице Јелене

г) Објекти народног градитељства:

1. Кућа Милеве Милојковић;
2. Кућа Томе и Милунке Петровић.

2.2.8. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

2.2.8.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита животне средине на подручју Плана заснована је на концепту одрживог развоја, усклађивању коришћења простора са могућностима и ограничењима природних и створених вредности (установљени режими и мере заштите) и са потребама економског развоја, полазећи од начела превенције и спречавања загађивања животне средине и начела интегралности. То значи обавезно укључивање услова заштите животне средине у све планове, односно програме, као и све предвиђене активности и садржаје на подручју.
Систем заштите животне средине чине мере, услови и инструменти за:

- Одрживо управљање, очување природне равнотеже, целовитости, разноврсности и квалитета природних вредности и услова за опстанак свих живих бића;
- Спречавање, контролу, смањивање и санацију свих облика загађивања животне средине.

Применом мера заштите животне средине, ефекти негативних тенденција идентификованих у простору кориговаће се у правцу побољшања квалитета појединих елемената животне средине, а применом свих расположивих инструмената спречиће се њихово ширење ван утврђеног планског оквира.
Мере за смањење негативних и увећање позитивних утицаја Плана на животну средину припремљене су на основу резултата процене утицаја и циљева стратешке процене.
У складу са Законом о заштити животне средине ("Сл. гласник РС" бр. 135/04, 36/09 и 72/09), у циљу заштите природе и животне средине, планским решењима Плана обезбеђује се:
Заштита земљишта, вода и ваздуха, *и то:*

- Планским третманом комуналних отпадних вода - ширењем канализационе мреже (канализације за употребљене и атмосферске воде);
- Пречишћавањем отпадних вода са штетним материјама пре њиховог упуштања у водотокове;
- Планским озелењавањем јавних површина - уређењем паркова и спортско-рекреативних терена, дечијих игралишта и нових дрвореда;
- Конверзијом котларница које користе мазут и лож-уље и њиховим повезивањем на дистрибутивну гасоводну мрежу;
- Преласком на гас, обезбедити смањење емисије из индивидуалних ложишта;
- Повећањем енергетске ефикасности у секторима зградарства и индустрије смањиће потребну количину топлоте за загревање објеката, а тиме и аерозагађење;
- Уградњом уређаја за смањење емисија на индустријским погонима, котларницама;
- Заштитним зеленим појасевим уз саобраћајнице, индустријске зоне, зоне водозахвата, обданишта, школе;
- Уличним дрворедима код саобраћајница вишег ранга; обавеза формирања зелених површина око индивидуалних објеката;
- Заобилазницама око насеља, адекватном пропусном моћи свих саобраћајница и адекватним капацитетима јавних паркинга; обезбеђењем паркинг места за власнике - кориснике индивидуалних парцела, друге инвеститоре и власнике објеката;
- Очувањем и уређењем обала и простора око реке Сврљишки Тимок (приобаље) уз слободан приступ реци, и пешачких комуникација дуж водотока;
- Очувањем и уређењем приобаља Сврљишког Тимока, Преконошке и Правачке реке, уређењем водотокова и обала "натуралним" материјалима (камен, земљани затрављени насипи - где год је могуће) и заштитним појасевима високе вегетације;
- Сакупљањем отпада са подручја Плана постављањем судова и контејнера у визуелно ограђеним просторима (зеленило или зидана ограда висине до 1,20m).

Заштита од буке и вибрација

Смањење буке, вибрација и нејонизујућег зрачења врши се планским озелењавањем јавних површина, хортикуларним уређењем на најугроженијим локацијама (дуж саобраћајница), применом прописаних дозвољених нивоа буке у изграђеним подручјима насеља, као и применом прописаних мера заштите од нејонизујућег зрачења (далеководи и трафо станице).
Поред зеленила један од начина за смањење нивоа буке је изградња вертикалних заштитних зидова (баријера). Вертикални зидови представљају грађевинске конструкције од разног материјала (армирани бетон, бетон, опека, камен, дрво, алуминијум, стакло, пластика и др.), налазе се у профилу саобраћајнице у виду вертикалне препреке и заштиту од буке врше рефлексијом и апсорпцијом звучних таласа. Њихова примена долази до изражаја у условима ограниченог простора. У зависности од положаја објекта кога треба заштитити од буке у односу на саобраћајницу, разликујемо више типова вертикалних заштитних зидова: рефлектирајући, апсорбујући и високо апсорбујући. Као заштита од саобраћајне буке, најуспешнији резултати се постижу високо - апсорпционим оградама које се најчешће израђују као сендвич од перфорираног метала или дрвета. Као пунило примењује се материјал који има високу апсорпцију звука.
Управљање отпадом
Управљање *чврстим комуналним отпадом* на подручју Плана подразумева пре свега: чишћење спонтано насталих сметлишта и организовање примарне селекције кроз организовано сакупљање рециклабилног отпада у самим домаћинствима и постављањем контејнера за одвојено сакупљање отпада. Санитарно одлагање отпада са планског подручја предвиђено је у оквиру регионалног центра за управљање отпадом 23 (Ниш). Сакупљени отпад ће се транспортовати на регионалну санитарну депонију преко трансфер станице комуналног отпада у Сврљигу, ван обухвата Плана. Трансфер станица је део комплекса који садржи и центар за одвојено сакупљање рециклабилног отпада и центар за сакупљање опасног отпада из домаћинстава.
Управљање *опасним отпадом из домаћинстава* подразумева прихватање и привремено складиштење прописно упакованог опасног отпада у оквиру центра за сакупљање опасног отпада из домаћинстава (ван обухвата Плана), до његовог даљег транспорта и третмана.
У оквиру управљања *медицинским отпадом* обавезно је разврставање отпада на месту настанка на опасан и неопасан, и транспорт прописно упакованог отпада до централног места за третман медицинског отпада, у оквиру Клиничког центра у Нишу.
У циљу унапређења постојећег стања управљања комуналним отпадом на подручју Плана, дефинисане су следеће активности:

- Чишћење постојећих дивљих сметлишта и спречавање настајања нових сметлишта на подручју Плана;

- Управљање отпадом у складу са принципима регионалног управљања отпадом и плановима управљања отпадом.

Заштита од пожара

Урбанистичке мере заштите од пожара обезбеђују се размештајем радних зона и ободних појасева заштитног зеленила, адекватном величином стамбених парцела и растојањем стамбених објеката, профилом саобраћајница повољним за противпожарне интервенције и одговарајућом водоводном и хидрантном мрежом, као и обезбеђивањем простора за функционисање противпожарне полиције. Обавезна је и директна примена Закона о заштити од пожара ("Сл. гласник СРС", бр.37/88, 48/94 и 111/09).
Заштита од пожара у редовним условима вршиће се путем противпожарних преградака, а интервенције ће се реализовати коришћењем водохидраната из водоводне мреже, као и из водозахвата, а у производним и радним срединама путем система Ц6 и Ц9.
Ради заштите од пожара објекти морају бити реализовани према одговарајућим техничким противпожарним прописима, стандардима и нормативима:

Објекти морају бити реализовани у складу са Законом о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр.111/09);

Објекти морају бити изведени у складу са Законом о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима ("Сл. гласник СРС", бр.44/77, 45/85 и 18/89);

Применити одредбе Правилника о техничким нормативима за заштиту високих објеката од пожара ("Сл.лист СФРЈ", бр.7/84);

- Објектима мора бити обезбеђен приступ за ватрогасна возила у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платоа за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара ("Сл. лист СРЈ", бр.8/95);
- Предвидети хидрантску мрежу према Правилнику о техничким нормативима за спољну и унутрашњу хидрантску мрежу за гашење пожара ("Службени лист СФРЈ", бр.30/91);
- Објекти морају бити реализовани у складу са Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона ("Сл.лист СФРЈ", бр.53 и 54/88 и 28/95) и Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења ("Службени лист СРЈ",бр.11/96);
- Уколико се планира изградња електроенергетских објеката и постројења, исти морају бити реализовани у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара ("Службени лист СФРЈ", бр.87/93), Правилником о техничким нормативима за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трафостаница("Службени лист СФРЈ", бр.13/78) и Правилником о изменама и допунама техничких норматива за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трафостаница ("Службени лист СФРЈ", бр.37/95);
- Објекти морају бити реализовани у складу са Правилником о техничким нормативима за лифтове на електрични погон за вертикални превоз лица и терета ("Сл. лист СФРЈ", бр.16/86 и 28/89);
- Системе вентилације и климатизације предвидети у складу са Правилником о техничким нормативима за вентилацију и климатизацију ("Сл. лист СФРЈ", бр.87/93);
- Објекти морају бити реализовани у складу са Правилником о техничким нормативима за системе за одвођење дима и топлоте насталих у пожару ("Сл. лист СФРЈ", бр.45/85);
- Обезбедити потребну отпорност на пожар конструкције објекта (зидова, међуспратне таванице, челичних елемената и остало), сходно ЈУС У.Ј1 240;
- Предвидети поделу објеката у пожарне сегменте и секторе, поједине просторије посебно пожарно издвојити (технички блок, вентилационе коморе, електроенергетски блок, машинске просторије лифта, посебне специфичне просторије, просторије са стабилним инсталацијама за гашење пожара, и администрација и сл.);
- Реализовати објекте у складу са техничким препорукама ЈУС ТП 21:2003;
- Предвидети употребу материјала и опреме за коју се могу обезбедити извештаји и атестна документација домаћих акредитованих лабораторија и овлашћених институција за издавање атеста;
- Применити одредбе Правилника о техничким нормативима за пројектовање и извођење завршних радова у грађевинарству ("Сл. лист СФРЈ", бр.21/90);
- Обезбедити сигурну евакуацију употребом негоривих материјала у обради ентеријера (ЈУС У.Ј1.050) и конструкцијом одговарајуће отпорности на пожар, постављањем врата са одговарајућим смером и начином отварања;
- Гараже реализовати у складу са Правилником о техничким захтевима за заштиту гаража за путничке аутомобиле од пожара и експлозије ("Сл. лист СЦГ", бр.31/05);
- Уколико се предвиђа гасификација комплекса, реализовати објекте у складу са Правилником о техничким нормативима за пројектовање, грађење, погон и одржавање гасних котларница ("Сл. лист СФРЈ", бр.10/90), уз предходно прибављање одобрења локације за трасу гасовода и место мерно регулационе станице од стране Управе за заштиту и спасавање, сходно члану 28. и 29. Закона о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима ("Сл. гласник СРС", бр.44/77, 45/84 и 18/89), Правилником о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак до 4 бара ("Сл. лист СРЈ", бр.20/92) и Правилником о техничким нормативима за унутрашње гасне инсталације ("Сл. лист СРЈ", бр.20/92 и 33/92).

Заштита шума, шумског земљишта и градског зеленила

Заштита шума, шумског земљишта и градског зеленила обезбедиће се забраном и спречавањем:

- Сече дрвећа које нису редован начин обнављања;
- Сече ретких врста дрвећа;
- Самовласног заузимања шума и шумског земљишта;

као и:

- Организованим одлагања смећа, отпада и других штетних и опасних материја;
- Применом плана заштите од пожара;
- Забраном ложења ватре;
- Организовањем службе осматрања и дојаве;
- Адекватном заштитом од биљних болести и инсеката, уз постављање контролних стабала и феромона у циљу праћења бројности популације штетних инсеката;
- Санирањем оштећених стабала сушењем, снеголомима, ветроломима;
- Спровођењем санационих и санитарно - узгојних радова у циљу обезбеђења рационалног управљања, побољшања структуре и остваривања приоритетних функција. Стручни и управни надзор носилаца јавних овлашћења је неодвојиви део ове мере.

Заштита здравља

Заштита здравља се обезбеђује:

Смањењем емисије загађујућих материја и изложености њиховом штетном дејству;

Заштитом и унапређењем заштитних „зелених појасева";

Смањењем имисије загађујућих материја у ваздуху подизањем заштитних зелених појасева уз саобраћајнице и нова привредна постројења, односно заштитног зеленила у граду.

Заштита здравља се постиже и обезбеђењем редовне контроле здравствене исправности намирница и квалитета воде за пиће, као и системом адекватне здравствене заштите - реконструкцијом постојећих објеката здравствене заштите и обезбеђењем доступности објектима и услугама здравствене заштите и других јавних служби од значаја за здравствени и социјални статус грађана.

Заштита у току градње нових или реконструкције постојећих објеката

У току грађења нових или реконструкције постојећих објеката неопходно је предузети низ мера којима се минимизирају могући негативни утицаји на животну средину. Ове мере пре свега подразумевају:

- Стриктну заштиту свих делова терена ван непосредне зоне радова, што значи да се ван планиране, постојеће површине не могу користити као стална или привремена одлагалишта материјала, као позајмишта, платои за паркирање и поправку машина;
- Сакупљање хумског материјала и његово депоновање на уређену депонију, како би код завршних радова могао бити употребљен за рекултивацију и биолошку заштиту;
- Системско прикупљање чврстог отпада који се нормално јавља у процесу градње и боравка радника у зони градилишта (амбалажа од хране, други чврсти отпаци) и његово депоновање на уређеним депонијама;
- Забрану прања машина и возила у зони радова, као и прање миксера за бетон, и неконтролисано одстрањивање преосталих делова бетонске масе на било којој површини ван непосредне површине за градњу;

Усмислу спречавања негативних ефеката који су присутни због нарушавања морфолошких карактеристика пејзажа неопходно је хортикултрно уредити и предвидети све мере за озелењавање слободних површина.

Све манипулације са нафтом и њеним дериватима, неопходно је обављати на посебно дефинисаном месту и уз максималне мере заштите, како не би дошло до просипања. Сва амбалажа за уље и друге деривате нафте мора се сакупљати и односити на контролисане депоније.

2.2.8.2. СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Стратешка процена утицаја Плана на животну средину ради се на основу Одлуке о изради Плана.

2.2.8.3. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НЕСРЕЋА И ПРОСТОРНО-ПЛАНСКИ УСЛОВИ ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

Ради заштите од елементарних непогода и других несрећа, становништво, односно запослени, материјална и културна добра склањају се у склоништа и друге заштитне објекте.

Склоништа градити као двонаменске објекте, а капацитет, микролокација, отпорност и мирнодопска намена ће се дефинисати ближим условима за склоништа које одређује јавно предузеће надлежно за склоништа.

Склоништа по правилу треба да су укопана или полуукопана, на најнижој подземној етажи објекта. Тачан положај склоништа одредиће орган надлежан за послове урбанизма, на начин да резервни излаз не буде у зони зарушавања, а да одстојање улаза у склониште до најудаљенијег места са кога се полази у склониште не износи више од 250m (полупречник гравитације).

У случају непостојања техничких могућности за изградњу склоништа (висок ниво подземне воде, радови реконструкције, доградње и надзиђивања, заузетост парцеле те немогућност изградње резервних излаза ван зоне зарушавања и сл.), инвеститор коме је утврђена обавеза, може бити ослобођен изградње склоништа, сходно чл. 64. став 1. Закона о ванредним ситуацијама ("Сл. гласник РС", бр.111/09, 92/11, 93/12) решењем јавног предузећа надлежногза склоништа, уз претходно прибављено мишљење органа надлежног за послове урбанизма. У том случају инвеститор има обавезу уплате накнаде за изградњу и одржавање склоништа у висини 2% вредности грађевинског дела објекта.

Надлежни орган за издавање дозволе издаће грађевинску дозволу за изградњу објекта у коме се не гради склониште само уколико инвеститор приложи доказ о плаћеној накнади за изградњу и одржавање склоништа.

Сходно члану 65. став 4. Закона о ванредним ситуацијама, орган надлежан за издавање грађевинске дозволе не може да изда грађевинску, односно употребну дозволу за објекат за који се гради склониште, уколико нису испуњени прописани посебни услови за изградњу, односне употребу склоништа.

Инвеститор је обавезан да сходно члану 64. став 4. Закона о ванредним ситуацијама ("Сл.гласник РС", бр.111/09, 92/11, 93/12), изграђено склониште у року од 15 дана преда на управљање и одржавање јавном предузећу надлежномза склоништа.

Приликом израде пројектне документације за склониште обавезно се придржавати одредаба важећег Правилника о техничким нормативима за склоништа.

Заштита од удеса

Мере и поступци превенције одређени су на основу података добијених проценом значајних аспеката, плана заштитом од удеса и других мера управљања ризиком од удеса - мера безбедности приликом акцидентне ситуације при превозу опасних материја.

- Основни циљеви управљања хемикалијама и заштита од удеса су:
- Усклађивање националних прописа из области управљања хемикалијама и заштите од удеса са законодавством ЕУ;
- Ревизија националних прописа о удесима у индустрији и транспорту;
- Ратификовање важних међународних Конвенција који се односе на хемикалије и удесе (Ротердамска, Стокхолмска и сл.);
- Успостављање и развој информационог система за управљање хемикалијама и заштиту од удеса;
- У случају удеса припрема мера и поступака санације земљишта, као и у случају појединачних (изолованих) инцидената;
- Благовремено отклањање свих техничко-технолошких недостатака;
- Организовање радионица за едукацију свих учесника систему управљања ризиком и одговором на хемијске удесе;
- Контрола опреме и уређаја у ЕХ заштити.

Мере за отклањање последица удеса (санација) су део процеса заштите од удеса, које имају за циљ праћење постудесне ситуације, обнављање и санацију животне средине, враћање у првобитно стање, као и уклањање опасности од могућности поновног настанка удеса. Да би се санација успешно спровела мора да обухвати израду плана санације и израду извештаја о удесу. Наведени методолошки приступ квалитативно отвара могућност дефинисања под којим условом ће ризик од рада опасних постројења на одређеном простору бити прихватљив и на који начин се може обезбедити добро управљање ризиком од удеса. Потреба за проценом ризика у животној средини настала је као резултат повећане свести о нужности заштите животне средине. Постало је очигледно да многи индустријски и развојни пројекти изазивају нежељене последице у животној средини, које би се могле спречити постојањем разрађеног механизма управљања ризиком од хемијског удеса.

2.2.9. СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

2.2.9.1. ЗОНЕ ЗА КОЈЕ СЕ ОБАВЕЗНО ДОНОСИ ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

Подручја за која је обавезна израда **плана детаљне регулације** су:

- Стамбена зона - нова намена, регулација и изградња (**1**);
- Радна зона на улазу у Сврљиг из правца Ниша - проширење и комплетирање (**2**);
- Радна зона на правцу ка Б.Паланци - нова намена (пренамена), регулација и изградња (**3**);
- Радна зона на левој обали Сврљишког Тимока - комплетирање, регулација и изградња (**4**);
- Комплекс комуналних функција (ветеринарска станица и прихватилиште /азил/ за животиње) - нова намена, регулација и изградња (**5**);
- Радна зона на левој обали Сврљишког Тимока - комплетирање, регулација и изградња (**6**);
- Комплекс комуналних функција- проширење намене, регулација и изградња (**7**);
- Планирана обилазница постојећег Државног пута II реда бр.35 око насеља Сврљиг (**8**);
- Денивелисани укрштај државног пута II реда бр.35 и регионалне железнице (**9**);
- Регулација Ђуревачког потока (**10**).

- Планови детаљне регулације за магистрални гасовод МГ-12 са припадајућом ГМРС "Сврљиг" у захвату Плана (**11**),

План детаљне регулације ради се и за:
Све гасоводе средњег притиска (примарна гасоводна мрежа), као и за све магистралне објекте инфраструктурних мрежа.

Објекате у функцији коришћења ОИЕ (хидроелектране, соларна фотонапонска постројења (соларне електране), постројења за биомасу и мале хидроелектране, уколико су снаге веће од 1,0 MW), којим треба дефинисати правила уређења и грађења, као и неопходне мере заштите животне средине, диспозицију објеката за производњу енергије из обновљивих извора, и место прикључка на електроенергетски систем Републике Србије.

Прецизан обухват сваког појединачног плана биће одређен катастарским парцелама, приликом доношења Одлуке о његовој изради.

2.2.9.2. ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ СЕ ОБАВЕЗНО ИЗРАЂУЈЕ УРБАНИСТИЧКИ ПРОЈЕКАТ, ОДНОСНО РАСПИСУЈЕ КОНКУРС

Урбанистички пројекти израђују се за потребе урбанистичко-архитектонског обликовања површина јавне намене и урбанистичко-архитектонске разраде локације, (графички приказ Плана, карта бр. П5: "*Начин спровођења плана* ").

Подручја за која је предвиђена даља урбанистичка разрада **урбанистичким пројектима**:

- Дом за стара лица (Дом пензионера) - нова намена, регулација и изградња (**12**);
- Комплекс школе и објекта дечије заштите - нова намена, регулација и изградња (**13**);
- Комплекс школе и објекта дечије заштите (новопланирано насеље "Падалиште") - нова намена, регулација и изградња (**14**);
- Дом културе (вишенаменска сала и мултифункционални отворени простор)-проширење и изградња (**15**);
- Комплекс сточне пијаце - комплетирање, регулација и иградња (**16**);
- Комплекса за сахрањивање животиња - комплетирање, регулација и иградња (**17**).
- Локација новопланиране трафостанице (ТС) - нова намена, регулација и изградња (**18**);
- Урбанистичким пројектом разрађују се и локације:
- Мернорегулационе станице (МРС) и
- Локације за изградњу објеката за производњу енергије из обновљивих извора, осим оних за које је дефинисана разрада плановима детаљне регулације.

Могуће је расписивање јавних урбанистичких или архитектонских конкурса за комплексе јавне намене.

2.2.9.3. ОПШТА ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА, ПРАВИЛА И УСЛОВИ УСМЕРАВАЈУЋЕГ КАРАКТЕРА И ОСТАЛИ УСЛОВИ УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА ЗА ДАЉУ ПЛАНСКУ РАЗРАДУ

За просторе за које се предвиђа даља планска разрада (плановима детаљне регулације и урбанистичким пројектима), до доношења тих планова и привођења простора планираној намени, уколико је простор нападнут затеченом градњом, дозвољене интервенције на постојећим објектима су адаптација, санација, инвестиционо одржавање, текуће одржавање и рестауратоски, конзерваторски и радови на ревитализацији културних добара, под условима утврђеним Планом и на основу резултата анализа утицаја привремено реконструисаних и дограђених објеката на околину, уз оцену оправданости ових активности.

Приликом детаљне планске разраде предвиђених простора, важно је поштовати принцип очувања насељског идентитета, традиције и културног наслеђа, у виду морфолошких, историјско-амбијенталних и обликовних карактеристика.

Приступ планирању заснивати на унапређењу, уређењу и заштити архитектуре са елементима стила локалног и регионалног карактера, уз јасно дефинисање идентитета грађевина кроз модерну интерпретацију градње, са акцентом на остваривање визуелног идентитета насеља, енергетску ефикасност и неговање еколошке свести.

Урбанистичке зоне, као специфични делови грађевинског подручја са истом врстом интервенција у простору, или уједначеним условима планиране изградње, протежу се у више блокова и потеза.

2.2.9.4. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА, КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

Грађевинско земљиште треба бити комунално опремљено, што подразумева изградњу објеката комуналне инфраструктуре и изградњу и уређење површина јавне намене. Уређивање грађевинског земљишта врши се према средњорочним и годишњим програмима уређивања, које доноси јединица локалне самоуправе. Неизграђено грађевинско земљиште које није опремљено, а налази се у обухвату Плана, може се комунално опремити и средствима физичких и правних лица.

За стамбене објекте, за издавање локацијске и грађевинске дозволе обавезно је обезбедити приступ јавној саобраћајној површини. На локацијама где није реализована одговарајућа комунална инфраструктура, неоходно је обезбедити санитарно прихватљив третман отпада (течног и чврстог), у сарадњи са надлежним комуналним предузећем.

За остале врсте изградње, осим обезбеђивања приступа јавној саобраћајној површини, неопходно је обезбеђење прикључака на све инфраструктурне мреже, док производне и комерцијалне делатности, поред наведеног, захтевају и уређење манипулативног простора, паркинга за различите врсте возила и посебне просторије или ограђене просторе, са посудама за прикупљање отпада.

2.3 ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

На планском подручју изградња се регулише општим и правилима грађења датих за сваку наменупосебно. За грађевинске елементе који овде нису експлицитно дати, у конкретним ситуацијама ће се приликом спровођења Плана примењивати важећи правилници везани за изгрању и уређење простора.
Правила грађења важе за подручја на којима се План спроводи директно, као и за подручја која се разрађују урбанистичким пројектом.
За подручја која се разрађују планом детаљне регулације правила грађења биће утврђена тим планом уз смернице из општих правила грађења овог Плана.

2.3.1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Општа правила грађења важе за све намене односно за више намена уколико је то прецизирано.
Постојећи објекти чији су параметри (индекс заузетости парцеле, спратност и тд.) већи од утврђених вредности, задржавају постојеће параметре без могућности доградње, надградње и других врста проширења.

За постојеће објекте чији су параметри (индекс заузетости парцеле, спратност и тд.) мањи од Планом датих вредности, могућа је доградња, надградња и друга врста проширења, до испуњења Планом датих параметара, према правилима грађења за конкретну намену.

2.3.1.1. ВРСТА И НАМЕНА ОБЈЕКАТА КОЈИ СЕ МОГУ ГРАДИТИ ПОД УСЛОВИМА УТВРЂЕНИМ ПЛАНОМ, ОДНОСНО ВРСТЕ И НАМЕНА ОБЈЕКАТА ЧИЈА ЈЕ ИЗГРАДЊА ЗАБРАЊЕНА

На подручју Плана могућа ја изградња објеката у складу са Планом предвиђеном наменом. Није могућа изградња објеката који угрожавају и негативно утичу на квалитет животне средине.

2.3.1.2. УСЛОВИ ЗА ФОРМИРАЊЕ ГРАЂЕВИНСКЕ ПАРЦЕЛЕ/КОМПЛЕКСА, ПАРЦЕЛАЦИЈУ, ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈУ И ИСПРАВКУ ГРАНИЦА СУСЕДНИХ ПАРЦЕЛА

Услови за формирање грађевинске парцеле
Објекат може бити постављен на грађевинској парцели у непрекинутом низу, прекинутом низу, као слободностојећи или полуатријумски објекат. Грађевинска парцела мора бити формирана тако да задовољава Планом прописана правила парцелације и препарцелације и исправке граница суседних парцела.
Грађевински комплекс чини више катастарских парцела са јединственом наменом и јединственим начином функционисања простора, и са приступом јавној саобраћајници.
Величина грађевинске парцеле/комплекса одређује се према потребама и нормативима за конкретне намене, у складу са овим Планом и одговарајућим техничким прописима.

Табела 9. Најмања нова грађевинска парцела за изградњу стамбених објекта

врста објекта	мин. површина парцеле	мин. ширина парцеле
слободностојећи	300m^2	10,0m
двојни	400m^2(две по 200m^2)	16m (две по 8m)
у непрекинутом низу	150m^2	5,0m
у прекинутом низу	200m^2	8,0m
слободностојећи	600m^2 (500m^2 за социјално становање)	16,0m
у прекинутом низу	600m^2 (500m^2 за социјално становање)	14,0m
у непрекинутом низу	600m^2 (500m^2 за социјално становање)	12,0m

објекти намењени становању умерених густина и социјалном становању
објекти намењени становању ниских густина (викенд зоне)

објекти намењени становању већих густина и социјалном становању

Напомена: Код постојећих парцела чија је површина до 5% мања од минималние дозвољене површине, а чије проширење није могуће из разлога постојеће изграђености у простору, дозвољава се изградња објеката на тим парцелама, према условима грађења за одређену намену.

Основна правила парцелације и препарцелације

Све грађевинске парцеле морају имати обезбеђен колски приступ или приступ на другу јавну површину намењену за саобраћај, директно или прилазом од најмање 2,5m, под условом да најудаљенија тачка коловоза није даља од 25,0m од габарита објекта. Уколико није испуњен овај услов, минимална ширина колског приступа износи 3,5m (због испуњавања услова противпожарне заштите).

Објекти у радним зонама морају обезбедити противпожарни пут око објеката, који не може бити ужи од 3,50m за једносмерну комуникацију, односно 6,0m за двосмерно кретање возила.

Задржавају се постојеће катастарске парцеле на којима се може градити у складу са правилима парцелације и овим Планом. Уколико катастарска парцела нема приступ на површину јавне намене, не може се формирати грађевинска парцела.

Препарцелација се може вршити на основу пројекта препарцелације, у циљу образовања једне или више грађевинских парцела од већег броја катастарских парцела, уколико новоформиране грађевинске парцеле испуњавају услове утврђене овим Планом.

Парцелација се може вршити на основу пројекта парцелације, у циљу образовања већег броја грађевинских парцела од једне катастарске парцеле, на начин и под условима утврђеним овим Планом.

Исправка граница суседних парцела

У циљу формирања грађевинске парцеле и одређивања граница површина јавне намене, врши се исправка граница суседних парцела, а на предлог власника, односно закупца постојеће катастарске парцеле, и уз сагласност власника суседне катастарске парцеле. Приликом утврђивања услова за исправку граница суседне парцеле мора се поштовати правило да катастарска парцела која се придодаје суседној парцели не испуњава услове за посебну грађевинску парцелу, као и да је мање површине од парцеле којој се припаја.

Грађевинско земљиште у јавној својини, ради формирања катастарске парцеле која испуњава услове грађевинске парцеле, може се припојити постојећој парцели, под условом да је таква промена у складу са условима за образовање грађевинске парцеле датим овим Планом. Приликом утврђивања услова за исправку граница суседних парцела, мора се поштовати правило да катастарска парцела у јавној својини, која се припаја суседној парцели, не испуњава услове за посебну грађевинску парцелу, као и да је мање површине од парцеле којој се припаја.

Исправка граница суседних парцела се врши на основу пројекта препарцелације, на захтев власника, односно закупца катастарске парцеле.

2.3.1.3. УСЛОВИ И НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА ПРИСТУПА ГРАЂЕВИНСКОЈ ПАРЦЕЛИ/КОМПЛЕКСУ И ПРОСТОРУ ЗА ПАРКИРАЊЕ

Сваки објекат мора да има одговарајућу везу са приступним саобраћајницама, простор унутар грађевинске парцеле/комплекса добро организован саобраћај, са функционалним приступом простору за паркирање

2.3.1.4. ПОЛОЖАЈ ОБЈЕКТА У ОДНОСУ НА РЕГУЛАЦИОНУ И ГРАЂЕВИНСКУ ЛИНИЈУ

Положај објекта, односно грађевинске линије у односу на регулациону, дефинисан је према фактичком стању, и то према више од 50% изграђених објеката, само уколико грађевинске линије нису дефинисане кроз графички приказ Плана, карта бр. П.3.1-3. "*Урбанистичка регулација са грађевинским линијама*". Грађевинске линије приказане су за нову изградњу. У случају преласка грађевинске линије преко постојећег објеката, постојећи објекти се задржавају, са могућношћу реконструкције и санације.

Уколико је објекат изграђен делимично на јавној површини, поштује се фактичко стање, само у случају да је преостали профил тротоарске површине задовољавајући за остваривање адекватне пешачке комуникације (најмање 1,20m, у зависности од ранга саобраћајнице).

Испади на објекту у приземљу могу прелазити грађевинску линију за излоге локала: 0,3m по целој висини уколико је ширина тротоара 3,0m. У случају да је ширина тротоара мања од 3,0m нису дозвољени испади на објекту код локала у приземљу.

На делу објекта вишем од 4,50m, испади на објекту не могу прелазити грађевинску линију више од 1,60m, односно регулациону линију више од 1,20m. Хоризонтална пројекција испада поставља се у односу на грађевинску, односно регулациону линију.

У пешачким зонама дозвољени су испади локала у приземљу до максималне ширине од 0, 90m. Транспарентне конзолне надстрешнице у ширини од 2,0m дозвољене су целом дужином код локала у призељу на минималној висини од 3,0m. Платнене конзолне надстрешнице у ширини од 1,0m дозвољене су код локала у призељу на минималној висини од 3,0m.

Конзолне рекламе могуће је поставити у ширини од максимално 1,2m, на висини од 3,0m.

Подземне етаже могу прећи грађевинску, али не и регулациону линију.

За постојеће објекте, чија се грађевинска линија поклапа са регулационом линијом, израда термоизолације од 8cm се неће сматрати променом грађевинске линије.

2.3.1.5. ПОЛОЖАЈ ОБЈЕКТА У ОДНОСУ НА ГРАНИЦЕ ГРАЂЕВИНСКЕ ПАРЦЕЛЕ / КОМПЛЕКСА

Објекат се поставља на 3,50m од бочних и задње границе грађевинске парцеле/комплекса, осим у зони центра, где је могуће постављање објекта на међи, и уколико другачије није прописано појединачним правилима грађења (поглавље *2.3.3. Правила грађења за поједине намене).*

2.3.1.6. НАЈМАЊА ДОЗВОЉЕНА МЕЂУСОБНА УДАЉЕНОСТ ОБЈЕКАТА

Уколико другачије није прописано појединачним правилима грађења (поглавље *2.3.3. Правила грађења за поједине намене),* међусобна удаљеност од другог објекта било које врсте изградње износи најмање половину висине вишег објекта, и не може бити мања од 4,0m.

За објекте у непрекинутом низу, после 7-10 објеката потребно је прекинути низ ради проветравања блока и формирања визуре.

2.3.1.7. УСЛОВИ ЗАШТИТЕ СУСЕДНИХ ОБЈЕКАТА

У току извођења радова и при експлоатацији, водити рачуна о техничким и еколошким условима на суседним парцелама и о безбедности објеката изграђених на њима (при ископу темеља, нарочито објеката у низу, одводњавању површинске воде, гаражирању возила, изношењу шута, смећа и др). Свака евентуална штета се мора надокнадити оштећеној страни.

Одводњавање површинских вода утврђује се нивелационим решењем у Плану, односно, воде се одводе са парцеле слободним падом према риголама, односно према улици (код регулисане канализације, односно јарковима) са најмањим падом од 1,5%.

Површинске воде са једне грађевинске парцеле не смеју се усмеравати према другој парцели.

2.3.1.8. ДОГРАДЊА, НАДОГРАДЊА, ОБНОВА И РЕКОНСТРУКЦИЈА ПОСТОЈЕЋИХ ОБЈЕКАТА

Могућа је надоградња и доградња постојећих објеката до испуњења параметара датих Планом.
Обнова и реконструкција објеката се врши у складу са наведеним условима за нове објекте.
Могуће је задржавање постојећих урбанистичких параметара и карактеристика објеката.

2.3.1.9. АРХИТЕКТОНСКО ОБЛИКОВАЊЕ

Општи услови архитектонског обликовања објеката:

Нове објекте, односно интервенције на постојећим објектима, пројектовати у складу са затеченим вредностима (пројектовање у контексту), и усагласити у погледу изгледа, габарита, материјала и боја;

Појединачне интервенције на фасадама зграда намењених становању већих густина и пословно-стамбеној зони, дозвољавају се само као истовремене и јединствене за све етаже.

Услови архитектонског обликовања у зони главног насељског центра (ГЦ) - старо језгро насеља са културно-историјским, амбијенталним и архитектонским вредностима (Карта бр.1"*Граница плана и граница планираног грађевинског подручја са претежном планираном наменом површина у грађевинском подручју*"):

- Нове објекте, односно интервенције на постојећим објектима, пројектовати и градити уз поштовање традиције градитељског и културног наслеђа у окружењу, тако да се унапреди, уреди и заштити архитектура са елементима стила локалног и регионалног карактера, уз јасно дефинисање идентитета грађевина, и њихову интерпретацију са акцентом на примени еколошких и енергетски ефикасних принципа пројектовања и грађења;
- Нову изградњу/доградњу/реконструкцију објекта усагласити нарочито у погледу изгледа, габарита и примењених материјала и боја, уз очување изворног изгледа спољашње архитектуре и ентеријера, хоризонталног и вертикалног габарита, облика и нагиба крова, свих конструктивних и декоративних елемената, оригиналних материјала и функционалних карактеристика на објектима;
- Доградњу објеката који поседују историјску вредност извести уз очување фасаде, афирмацију старог, заштићеног дела објекта и детаљну реконструкцију и поштовање конзерваторских услова;
- Приликом интервенције на заштићеном објекту и његовој заштићеној околини не мењати стилске карактеристике;
- Уколико фасада објекта представља културну вредност или је у заштићеној околини непокретног културног добра, извршити усклађивање у свему према условима датим у Поглављу 2.2.7.1."*Мере заштите непокретних културних добара*".

2.3.1.10. КОТА ПРИЗЕМЉА

Кота приземља објекта на равном терену не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута.
Кота приземља може бити највише 1,20m виша од коте нивелете приступног или јавног пута.
За објекте који у приземљу имају намену пословног простора, кота приземља може бити максимално 0,20m виша од коте тротоара, док би се денивелација до максималне висине од
1,20m савладавала унутар простора објекта.

2.3.1.11. МАКСИМАЛНА ВИСИНА ОБЈЕКТА У ОДНОСУ НА НАГИБ ТЕРЕНА

Висина објекта се односи на растојање од нулте коте терена до висине слемена, односно венца, за објекте са равним кровом.
Максимална висина назидка поткровне етаже може бити 1,60m.

2.3.1.12. ПОМОЋНИ ОБЈЕКТИ

Помоћни објекат јесте објекат који је у функцији главног објекта, а гради се на истој парцели на којој је саграђен главни стамбени, пословни или објекат јавне намене (гараже, оставе, септичке јаме, бунари, цистерне за воду и сл).

За намену становања, изградња помоћних објеката је могућа само до максимално предвиђених урбанистичких параметара датих у правилима грађења за појединачне намене, с тим да максимална спратност буде П. Помоћни објекти се по правилу постављају на растојању од 0,5m од међе (најистуренија тачка објекта ка међи суседа), могу имати раван или кос кров максиманог нагиба кровних равни до 15%, са обавезним одводњавањем воде са кровних равни у своју парцелу. Висина венца помоћног објекта не може прећи 3,0m од нулте коте терена (нулта кота представља пресек вертикалне осе објекта и тла на месту градње помоћног објекта) а максимална висина 5,0m. Ове одреднице се примењују као опште правило уколико није другачије дато кроз појединачна правила грађења за поједине намене.

За постављање помоћних објеката на међи, неопходна је сагласност власника суседне парцеле.

Дозвољени су и економски објекти и објекти за обављање делатности, који не угрожавају основну намену и који немају негативних утицаја на животну средину.

Економске објекте је могуће планирати под условима задовољења свих хигијенских захтева и прописа везаних за заштиту животне средине. Економски објекти се не урачунавају у корисну бруто развијену грађевинску површину, али се површина под овим објектима узима у обзир при израчунавању индекса заузетости. Архитектонску обраду стамбених, помоћних и економских објеката прилагодити амбијенту у традицији народног градитељства.

Максимална висина економских и помоћних објеката износи 5,0m.

Економски објекти су:

- Сточне стаје (живинарници, свињци, говедарници, овчарници, козарници), испусти за стоку, ђубришне јаме (ђубришта), пољски клозети и др;
- Уз стамбени објекат: летња кухиња, млекара, санитарни пропусник, магацини хране за сопствену употребу и др;
- Пушнице, сушнице, кош, амбар, надстрешница за машине и возила, магацини хране и објекти намењени исхрани стоке и др.

Позиција економских објеката у односу на грађевинску линију утврђује се применом најмањих дозвољених растојања утврђених овим правилима. Међусобно растојање стамбеног објекта и сточне стаје је 15,0m. Ђубриште и пољски клозет могу бити удаљени од стамбеног објекта, бунара, односно живог извора воде најмање 20,0m и то само на нижој коти. Ако се економски делови суседних парцела непосредно граниче, растојање нових економских објеката од границе парцеле не може бити мање од 1,0m. Ако се економски део једне парцеле непосредно граничи са стамбеним делом друге парцеле, растојање нових економских објеката зависе од организације економског дворишта, с тим да се прљави објекти могу постављати само низ ветар у односу на чисте објекте.

На парцели са нагибом терена од јавног пута (наниже), у случају нове изградње, стамбено двориште се поставља на највишој коти уз јавни пут. Најмања ширина присутног економског пута на парцели износи 3,0m. Економско двориште се поставља иза стамбеног дворишта (наниже).

Распоред објеката у односу на правац доминантних ветрова је такав да се низ правац ветра постављају најпре чисте функција ка прљавијим, или је размештај такав да ваздух са мирисима, задахом и слично мимоилази чисте садржаје.

Распоред објеката у односу на нагиб терена је по групацијама, од чистијих функција и садржаја ка прљавијим. На парцели са нагибом терена према јавном путу (навише), у случају нове изградње, стамбено двориште се поставља на највишој коти, економско двориште може бити уз јавни пут ако ширина парцеле то дозвољава (растојање од регулационе до грађевинске линије економских објеката утврђује се применом општих правила регулације увећаним за најмање 3,0m зеленог простора). На парцели са нагибом терена од јавног пута (наниже), у случају нове изградње, стамбено двориште се поставља на највишој коти уз јавни пут.

Међусобна растојања помоћних објеката зависе од организације дворишта, с тим да се прљави објекти могу постављати само низ ветар у односу на чисте објекте.

Минимално растојање између стамбеног објекта и објеката за смештај стоке је 15,0m. Минимално удаљење септичке јаме од стамбеног објекта је 6m а од границе суседне парцеле 3,0m. Ђубриште и стајњак морају бити удаљени од стамбеног објекта, бунара, односно живог извора воде најмање 20,0m и то само на нижој коти, низ ветар.

Сточне фарме већег капацитета од 10 грла нису дозвољене у оквиру стамбеног подручја.

2.3.1.13. ПОСТАВЉЕЊЕ СПОЉНИХ СТЕПЕНИЦА

Отворене спољне степенице се могу поставити на предњој фасади објекта ако је грађевинска линија увучена 3,0m у односу на регулациону линију и ако степениште савлађује висину до 0,90m.
Степенице које савлађују висину већу од 0,90m улазе у габарит објекта а самим тим морају се поставити тако да поштују Планом генералне регулације предвиђену грађевинску линију.

2.3.1.14. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ

Мере енрегетске ефикасности односе се на:

- Програм управљања штедњом енергије који укључује побољшање ефикасности постојеће опреме и система;
- Побољшање ефикасности система за снадбевање топлотном и електричном енергијом, увођењем нове опреме или демонтажу старе новом, енергетски ефикаснијом опремом.

Објекат високоградње, мора бити пројектован, изграђен, коришћен и одржаван на начин којим се обезбеђују прописана енергетска својства.

Сви новопланирани објекти морају да задовољавају све прописе везане за енергетску ефикасност објеката (Правилник о енергетској ефикасности зграда -"Сл.гласник РС", бр. 61/11 и Правилник о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда -"Сл.гласник РС", бр. 61/11 и 3/12).

Правилником о енергетској ефикасности зграда ближе се прописују енергетска својства и начин израчунавања топлотних својстава објеката високоградње, као и енергетски захтеви за нове и постојеће објекте.

Правилник се примењује на:

- Изградњу нових зграда;
- Реконструкцију, доградњу, обнову, адаптацију, санацију и енергетску санацију постојећих зграда;
- Реконструкцију, адаптацију, санацију, обнову и ревитализацију културних добара и зграда у њиховој заштићеној околини са јасно одређеним границама катастарских парцела и културних добара, уписаних у Листу светске културне баштине и објеката у заштићеним подручјима, у складу са актом о заштити културних добара и са условима органа, односно организације надлежне за послове заштите културних добара;
- Зграде или делове зграда које чине техничко-технолошку или функционалну целину.

Одредбе овог правилника не примењују се на:

- Зграде за које се не издаје грађевинска дозвола;
- Зграде које се граде на основу привремене грађевинске дозволе, као и зграде које се граде на основу грађевинске дозволе за припремне радове;
- Радионице, производне хале, индустријске зграде које се не греју и не климатизују;
- Зграде које се повремено користе током зимске и летње сезоне (мање од 25% времена трајања зимске односно летње сезоне).

Овим Правилником ближе се прописују енергетска својства и начин израчунавања топлотних својстава објеката високоградње, као и енергетски захтеви за нове и постојеће објекте.

Енергетска својства и начини израчунавања топлотних својстава утврђују се за стамбене зграде са једним станом; стамбене зграде са два или више станова; управне и пословне зграде; зграде намењене образовању и култури; зграде намењене здравству и социјалној заштити; зграде намењене туризму и угоститељству; зграде намењене спорту и рекреацији; зграде намењене трговини и услужним делатностима; зграде мешовите намене; зграде за друге намене које користе енергију.

При пројектовању термотехничких система потребно је предвидети елементе система грејања, климатизације и вентилације са високим степеном корисности.

Системе централног грејања потребно је пројектовати и изводити тако да буде омогућена централна и локална регулација и мерење потрошње енергије за грејање.

Котлове и цевну мрежу система, као и остатак опреме централног грејања потребно је пројектовати и изводити тако да степен корисности одговара вредностима садржаним у Правилнику.

Мере за постизање енергетске ефикасности постојећих зграда

Приликом реконструкције чији је циљ постизање енергетске ефикасности постојећих зграда дозвољено је накнадно извођење спољне топлотне изолације зидова уколико се врши у складу са Законом, при чему треба водити рачуна о очувању функционалне и обликовне целовитости зграде.

Уколико се зид који се санира налази на регулационој линији, дозвољава се да дебљина накнадне термоизолације са свим завршним слојевима буде унутар јавног простора (уколико за то постоје техничке могућности и не крше се одредбе других прописа), а када је зид који се санира на граници са суседном парцелом дозвољено је постављање накнадне спољне изолације дебљине до 15cm, уз сагласност тог суседа.

Дозвољено је накнадно формирање стакленика (уколико за то постоје техничке могућности), ако се елаборатом докаже побољшање енергетске ефикасности зграде.

Приликом енергетске санације постојећих зграда, еркери и други истурени делови, као што су двоструке фасаде, стаклениици, застакљене терасе и лође, чија се грађевинска линија поклапа са регулационом линијом, могу прелазити регулациону линију у складу са Правилником и важећим прописима.

Прописана енергетска својства утврђују се издавањем сертификата о енергетским својствима објекта, који издаје организација која испуњава прописане услове за издавање сертификата о енергетским својствима објеката.

Сертификат о енергетским својствима објекта чини саставни део техничке документације, која се прилаже уз захтев за издавање употребне дозволе.

Мере енергетске ефикасности градње за планиране објекте

Приликом пројектовања објеката неопходно је обратити пажњу на оријентацију и функционални концепт зграде у циљу коришћења природе и природних ресурса предметне локације, пре свега енергије сунца, ветра и околног зеленила. Пожељно је поставити објекте на тај начин да просторије у којима се борави током дана буду оријентисане према југу у мери у којој је то могуће остварити. Потребно је обратити пажњу на топлотно зонирање зграде, односно груписати просторије у згради у складу са њиховим температурним захтевима; зоне са вишим температурним захтевима пројектовати тако да могу максимално да искористе природне потенцијале локације.

Приликом пројектовања предвидети облик зграде којим се може обезбедити што је могуће енергетски ефикаснији однос површине и запремине омотача зграде у односу на климатске факторе и намену зграде.

Потребно је обезбедити максимално коришћење природног осветљења, као и коришћење пасивних добитака топлотне енергије зими односно заштите од прегревања у току лета адекватним засенчењем.

Предвидети систем природне вентилације (вентилациони канали, прозори, врата, други грађевински отвори) тако да губици топлоте у зимском периоду и топлотно оптерећење у летњем периоду буде што мање.

У зависности од намене објекта, предвидети одговарајућу термичку масу за постизање топлотног комфора у зимском и летњем периоду - повећати термичку инерцију објекта. Потребно је применити висок квалитет (у складу са постојећим стандардима и прописима) топлотне изолације целокупног термичког омотача. Правилним избором врсте материјала и боје минимизирати појаву топлотних острва.

Структуру и омотач објекта предвидети тако да се омогући максимално коришћење пасивних и активних соларних система.

У случају коришћења падавина, подземне и отпадне воде за потребе заливања, спољне употребе, грејања и хлађења зграде, техничке просторије (резервоар и пумпно постројење) које се користе, уколико су укопане не урачунавају се у индекс заузетости парцеле.

Сертификат о енергетским својствима зграда (енергетски пасош) морају имати све нове зграде, као и постојеће зграде које се реконструишу, адаптирају, санирају или енергетски санирају, осим зграда које су Правилником изузете од обавезе енергетске сертификације. Правилник којим се ближе прописују услови, садржина и начин издавања је Правилник о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда ("Сл.гласник РС", бр.69/12 и 3/12).

Категорије зграда за које се издаје енергетски пасош, одређене су према претежној намени дефинисаној прописом којим се уређују енергетска својства зграда.

Зграде за које није потребно прибављање енергетског пасоша су:

- Постојеће зграде које се реконструишу или енергетски санирају, а које имају нето површину мању од 50m²;
- Зграде које имају предвиђени век употребе ограничен на две године и мање;
- Зграде привременог карактера за потребе извођења радова, односно обезбеђење простора за смештај људи и грађевинског материјала у току извођења радова;
- Радионице, производне хале, индустријске зграде и друге привредне зграде које се, у складу са својом наменом, морају држати отворенима више од половине радног времена, ако немају уграђене ваздушне завесе;
- Зграде намењене за одржавање верских обреда;
- Зграде које су под одређеним режимом заштите, а код којих би испуњење захтева енергетске ефикасности било у супротности са условима заштите;
- Зграде које се не греју или се греју на температуру до +12°C.

Енергетски пасош чини саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање употребне дозволе.

Енергетски пасош зграде издаје се по извршеном енергетском прегледу зграде.

Издаје се за целу зграду или за део зграде, када се ради о згради која је према овом правилнику дефинисана као зграда са више енергетских зона. Енергетски пасош се може издати и за део зграде који чини самосталну употребну целину (пословни простор, стан). Зграда или њена самостална употребна целина може имати само један енергетски пасош.

2.3.1.15. ПРАВИЛА ПРИСТУПАЧНОСТИ КРЕТАЊА И БОРАВКА У ПРОСТОРУ – СТАМБЕНЕ ЗГРАДЕ И ОБЈЕКТИ ЗА ЈАВНО КОРИШЋЕЊЕ

Ова правила грађења односе се на кретање у зградама, пројектовање појединих просторија у зградама (ходника, WC-а, купатила), пројектовање посебних услова за поједине објекте (болница, домова здравља, домова за старе, рехабилитационих центара, домова за одмор и сл.) и елементе опреме (шалтер, пулт, јавне телефонске говорнице и др.). За све наведене случајеве примењивати Правилник о техничким стандардима приступачности ("Сл. гласник РС", бр 46/13).

2.3.1.16. ПОСЕБНА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У СЛУЧАЈУ ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НЕСРЕЋА, У СЛУЧАЈУ РАТА ИЛИ НЕПОСРЕДНЕ РАТНЕ ОПАСНОСТИ

Грађењу објекта, односно извођењу појединих радова може се приступити и без претходно прибављене грађевинске дозволе, ако се објекат гради непосредно пред наступање или за време елементарних непогода, као и ради отклањања штетних последица од тих непогода, непосредно после њиховог наступања, у случају хаварије на енергетским објектима или телекомуникационим системима, као и у случају рата или непосредне ратне опасности.

Изграђени објекат може остати као стални, ако инвеститор прибави грађевинску дозволу, односно решење из члана 145. Закона, у року од једне године од дана престанка опасности које су проузроковале његово грађење, односно извођење радова. Ако инвеститор не прибави грађевинску дозволу за овај објекат у прописаном року, дужан је да га уклони у року који одреди орган надлежан за послове грађевинске инспекције, а који не може бити дужи од 30 дана.

2.3.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ПОЈЕДИНЕ НАМЕНЕ

За поједине намене у обухвату Плана важе и појединачна правила грађења, која се заједно са општим правилима примењују приликом издавања информације о локацији, локацијске, а затим и грађевинсе дозволе.

2.3.2.1. ЗОНА ЦЕНТРА: ГЛАВНИ ЦЕНТАР И ДОПУНСКИ ЦЕНТРИ

Делови зона: Б и В **Делови блокова: Б5, В10-В20 и В24**	
намена - доминантна	пословање са становањем
намена - допунска, могућа	култура, комерцијалне услуге, занатске услуге, трговина, административне услуге, угоститељство, сервисне услуге, становање, здравство, рекреација, школство, дечије установе, социјалне установе
намена - забрањена	производни објекти, складишта
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	важе параметри појединих намена у зони центра
положај објекта у односу на границе грађевинске парцеле/комплекса	најмање дозвољено растојање од најистуреније тачке новог објекта слободностојећег типа изградње и линије суседне грађевинске парцеле/комплекса је 2,50m. Објекти могу бити постављени и у непрекинутом низу-објекат додирује обе бочне линије парцеле/комплекса, у прекинутом низу-објекат додирује само једну бочну линију парцеле/комплекса. За изграђене објекте чије је растојање од границе парцеле/комплекса мање од 2,50m не могу се на суседним странама предвиђати отвори, осим отвора за помоћне просторије (кухиња, купатило, остава, ходници и сл.).
најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката	осим за објекте у непрекинутом и прекинутом низу, међусобна удаљеност нових и околних објеката (околним објектима се не сматрају помоћни, привремени објекти и сл.) износи најмање половину висине вишег објекта, односно четвртину висине вишег објекта, уколико објекти на наспрамним странама не садрже отворе за осветљење стамбених просторија, односно, међусобна удаљеност нових и околних објеката не може бити мања од 5,0m. За постојеће објекте који су међусобно удаљени мање од 5,0m, не могу се на суседним странама отварати наспрамни отвори за осветљење стамбених просторија. Ова одредница се не односи на удаљења од помоћних објеката.
највећа дозвољена спратност објеката	до П+6, могућа изградња подземних етажа; уколико је постојећа спратност објеката у блоку већа, таква се и задржава.
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу не могу се градити други објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 1,4m
паркирање и гаражирање	јавну гаражу/паркинг простор предвидети у оквиру зоне центра на за ту намену предвиђеној јавној површини; број гаражних/паркинг места - најмање 20 паркинг места
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% грађевинске парцеле/комплекса
остало	уколико зона обухвата споменике културе, за њих се претходни нормативи умањују на затечене вредности

2.3.2.2. ЗОНА ЦЕНТРА: ПОСЛОВНО-СТАМБЕНА ЗОНА

Делови зона: Б, В и Д **Делови блокова: Б5, В11-19, В24 и Д6**	
намена - доминантна	пословање, становање-обавезан пословни простор у приземљу, могућ на спрату
намена - допунска, могућа	комерцијалне услуге, занатске услуге, трговина, административне услуге, угоститељство, сервисне услуге, здравство, школство, дечије установе, култура, социјалне установе
намена - забрањена	индустријски објекти, складишта
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	-(за парцеле/комплексе веће од 600m^2) индекс изграђености до 70%; -(за парцеле од 450-600m^2) индекс изграђености до 60%; -(за парцеле до 450m^2) индекс изграђености до 60%
услови за образовање грађевинске парцеле/комплекса	за грађевинске парцеле површине од 450-600m^2 и парцеле/комплексе веће од 600m^2 најмања ширина парцеле/комплекса за слободностојеће објекте је 16,0m, а за објекте у прекинутом низу је 14,0m; за постојеће зоне за парцеле до 450m^2 важе услови из ПГ- 2.3.2.2.2
положај објекта у односу на границе грађевинске парцеле/комплекса	најмање дозвољено растојање од најистуреније тачке новог слободностојећег објекта типа изградње и линије суседне грађевинске парцеле/комплекса је 2,50m. Осим овог типа изградње објекти могу бити постављени на грађевинској парцеле/комплексу и у непрекинутом низу-објекат додирује обе бочне линије парцеле/комплекса, у прекинутом низу-објекат додирује само једну бочну линију парцеле/комплекса. За изграђене објекте чије је растојање од границе парцеле/комплекса мање од 2,50m не могу се на суседним странама предвиђати отвори осим отвора за помоћне просторије (кухиња, купатило, остава, ходници и сл.).
најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката	осим за објекте у непрекинутом и прекинутом низу, међусобна удаљеност нових и околних објеката (околним објектима се не сматрају помоћни, привремени објекти и сл.) износи најмање половину висине вишег објекта, односно четвртину висине вишег објекта, уколико објекти на наспрамним странама не садрже отворе за осветљење стамбених просторија, односно, међусобна удаљеност нових и околних објеката не може бити мања од 5,0m. За постојеће објекте који су међусобно удаљени мање од 5,0m, не могу се на суседним странама отварати наспрамни отвори за осветљење стамбених просторија. Ова одредница се не односи на удаљења од помоћних објеката.
највећа дозвољена спратност објеката	-(за парцеле/комплексе веће од 600 m^2) макс. спратност до П+6; -(за парцеле од 450-600 m^2) макс. спратност до П+3; -(за парцеле до 450 m^2) макс. спратност до П+2+Пк. У свим зонама могућа је изградња подземних етажа; уколико је постојећа спратност објеката у блоку већа, таква се и задржава за постојеће објекте
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу не могу се градити други објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 1,40m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - за сваки стан 1 паркинг, место и једно паркинг место на 70m^2 корисне површине пословног простора
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% површине грађевинске парцеле/комплекса
остало	уколико зона обухвата споменике културе, за њих се претходни нормативи умањују на затечене вредности

2.3.2.3. СТАНОВАЊЕ ВЕЋИХ ГУСТИНА И СОЦИЈАЛНО СТАНОВАЊЕ

Делови зона: А, В и Г **Делови блокова: А26, А29, В18, В21 и Г28**	
намена - доминантна	становање, социјално становање
намена - допунска, могућа	комерцијалне услуге, занатске услуге, трговина, административне услуге, угоститељство, сервисне услуге, здравство, школство, дечије установе, култура, социјалне установе
намена - забрањена	производни објекти, складишта
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 60% (до 70% за социјално становање)
положај објекта у односу на границе грађевинске парцеле/комплекса	најмање дозвољено растојање од најистуреније тачке новог објекта слободностојећег типа изградње и линије суседне грађевинске парцеле/комплекса је 2,50m. Осим овог типа изградње објекти могу бити постављени на грађевинској парцели/комплексу и у непрекинутом низу-објекат додирује обе бочне линије парцеле/комплекса, у прекинутом низу-објекат додирује само једну бочну линију парцеле /комплекса. За изграђене објекте чије је растојање од границе парцеле/комплекса мање од 2,50 m не могу се на суседним странама предвиђати отвори осим отвора за помоћне просторије (кухиња, купатило, остава, ходници и сл.)
најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката	осим за објекте у непрекинутом и прекинутом низу, међусобна удаљеност нових и околних објеката (околним објектима се не сматрају помоћни, привремени објекти и сл.) износи најмање половину висине вишег објекта, односно четвртину висине вишег објекта, уколико објекти на наспрамним странама не садрже отворе за осветљење стамбених просторија, односно, међусобна удаљеност нових и околних објеката не може бити мања од 4,0m. За постојеће објекте који су међусобно удаљени мање од 4,0m, не могу се на суседним странама отварати наспрамни отвори за осветљење стамбених просторија. Ова одредница се не односи на удаљења од помоћних објеката.
највећа дозвољена спратност објеката	до П+4, могућа изградња подземних етажа; уколико је постојећа спратност објеката у блоку већа, таква се и задржава
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу не могу се градити други објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 1,40m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - за сваки стан 1 паркинг, место и једно паркинг место на 70m^2 корисне површине пословног простора, (за социјално становање 1 паркинг место на 2 стана)
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% површине грађевинске парцеле/комплекса
остало	уколико зона обухвата споменике културе, за њих се примењују посебни услови обнове и реконструкције надлежних институција

2.3.2.4. СТАНОВАЊЕ УМЕРЕНИХ ГУСТИНА И СОЦИЈАЛНО СТАНОВАЊЕ

Делови зона: А, Б, В, Г и Д **Делови блокова: А1-А24,А27,А28,А30-А33,Б1,Б2,Б4,Б5,Б6,Б8-Б17,** **В3-В10,В20,В16,Б21-В24,Г1-Г24,Г29-Г47 и Д1-Д35**	
намена - доминантна	становање, социјално становање

намена - допунска, могућа	комерцијалне услуге, занатске услуге, трговина, административне услуге, угоститељство, сервисне услуге, здравство, школство, култура и социјалне установе
намена - забрањена	производни објекти, складишта
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 50% (до 60% за социјално становање)
положај објекта у односу на границе грађевинске парцеле/комплекса	најмање дозвољено растојање од најистуреније тачке новог објекта до границе суседне парцеле/комплекса је за: - слободностојеће објекте на делу бочног дворишта северне оријентације 1,50m - слободностојеће објекте на делу бочног дворишта јужне оријентације 2,50m - двојне објекте и објекте у прекинутом низу на бочном делу дворишта 4,0m - први и последњи објекат у непрекинутом низу 1,50m. Објекти могу бити постављени на грађевинској парцели/комплексу и у непрекинутом низу-објекат на парцели додирује обе бочне линије парцеле/комплекса, у прекинутом низу-додирује једну бочну страну парцеле/комплекса. За изграђене објекте чије је растојање од границе парцеле мање од претходно прописаних не могу се на суседним старнама предвиђати отвори за дневно осветљење (осим отвора за помоћне просторије-кухиње, купатила, оставе, ходници и сл.).
најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката	осим за објекте у непрекинутом и прекинутом низу, међусобна удаљеност нових и околних објеката (околним објектима се не сматрају помоћни, привремени објекти и сл.) износи најмање половину висине вишег објекта, односно четвртину висине вишег објекта, уколико објекти на наспрамним странама не садрже отворе за осветљење стамбених просторија, односно, међусобна удаљеност нових и околних објеката не може бити мања од 4,0m. За постојеће објекте који су међусобно удаљени мање од 4,0m, не могу се на суседним странама отварати наспрамни отвори за осветљење стамбених просторија. Ова одредница се не односи на удаљења од помоћних објеката.
највећа дозвољена спратност објеката	П+2+Пк, могућа изградња подземних етажа; за објекте у непрекинутом низу потребно је висину венца новог објекта ускладити са висином венца суседног објекта
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити и помоћни објекти (гараже, оставе, септичке јаме, бунари, цистерне за воду, летње кухиње и сл.). Помоћни објекти улазе у састав прописаних параметара за изградњу на парцели.
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом висине до 1,40m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - за сваки стан 1 паркинг место и једно паркинг место на 70м^2 корисне површине пословног простора.
архитектонско обликовање	објекти у непрекинутом низу могу имати раван или двоводни кров са нагибом у зависности од врсте кровног покривача, а у складу са суседним објектима.
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% површине грађевинске парцеле/комплекса
остало	уколико зона обухвата споменике културе, за њих се претходни нормативи умањују на затечене вредности

2.3.2.5. СТАНОВАЊЕ НИСКИХ ГУСТИНА – ВИКЕНД ЗОНЕ

Делови зона: А и Б **Делови блокова: Г1`, Г11 и Б3**	
намена - доминантна	становање
намена - допунска, могућа	комерцијалне услуге, занатске услуге, трговина,

	угоститељство, сервисне услуге, здравство
намена - забрањена	производни објекти који неповољно утичу на животну средину
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 30%
положај објекта у односу на границе грађевинске парцеле/комплекса	растојање основног габарита слободностојећег објекта на делу бочног дворишта северне оријентације и линије суседне грађевинске парцеле/комплекса је 2,50m, а двојних и објеката у прекинутом низу 4,0m. За изграђене стамбене објекте чије је растојање до границе грађевинске парцеле/комплекса мање од наведених вредности, не могу се на суседним странама предвиђати отвори стамбених просторија
најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката	међусобна удаљеност објеката износи најмање половину висине вишег објекта. Међусобна удаљеност спратних објеката је 10,0m, а приземних слободностојећих 6,0m. За објекте на грађевинским парцелама/комплексу чија је ширина фронта већа од 15,0m међусобна удаљеност је најмање 6,0m. За изграђене објекте на грађевинским парцелама чија је ширина фронта мања од 15,0m међусобна удаљеност износи најмање 5,0m. За изграђене објекте који су међусобно удаљени мање од 3,0m не могу се на суседним странама предвиђати отвори стамбених просторија.
највећа дозвољена спратност објеката	П+1+Пк, могућа изградња подземних етажа
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити и помоћни објекти (гараже, оставе, септичке јаме, бунари, цистерне за воду, летње кухиње и сл.). Помоћни објекти улазе у састав прописаних параметара за изградњу на парцели
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом висине до 1,40m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - за сваки стан 1 паркинг место
Зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% површине грађевинске парцеле/комплекса

2.3.2.6. ПОСЛОВНЕ И РАДНЕ ЗОНЕ: ПРОИЗВОДНИ КОМПЛЕКС

Делови зона: Б, В, Г и Д **Делови блокова: Б18,Б19,В1,В2,Г25,Г26,Г46,Г48,Г49,Г50,Г51,Д13 и Д36**	
намена - доминантна	индустрија, пољопривредни комплекси, фарме за узгој стоке
намена - допунска, могућа	пословање, производња, сервиси, хладњаче, млекаре, кланице, прерада меса складиштење, магацински простор, трговина, административне услуге, комерцијалне услуге, занатство, угоститељство, сервиси, продаја половне робе, станица за снабдевање горивом, инфраструктурни објекти и производне делатности које не угрожавају здравље људи и животну средину
намена - забрањена	становање, јавне службе
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 60%
положај објекта у односу на регулацију	испади на објекту не могу прелазити регулациону линију. Подземне етаже могу прећи грађевинску, али не и регулациону линију
најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката	међусобна удаљеност нових и околних објеката (околним објектима се не сматрају помоћни, привремени објекти и сл.) износи најмање половину висине вишег објекта, односно четвртину висине вишег објекта уколико објекат на наспрамним странама не садржи отворе за осветљење стамбених просторија (осим отвора за помоћне просторије), Ова одредница се не односи на удаљења од помоћних и сличних објеката. Удаљеност од другог објекта било које врсте изградње не може бити мања од 4,0m

највећа дозвољена висина објеката	18,0m (осим за технолошке објекте (силоси и сл.) где се може утврдити и већа висина према технолошким потребама. Уколико су посебни објекти виши од 30,0m неопходно је прибавити мишљење и сагласност институција надлежних за безбедност ваздушног саобраћаја
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу не могу се градити други објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати зиданом оградом висине до 2,20m - транспарентном са парапетом до 0,60m или пуном
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - једно паркинг место на 70m^2 корисне површине простора
Заштита животне средине	обавезна је примена мера заштите животне средине за локалитете и појединачне производне капацитете, уз обавезу подношења захтева за одлучивање о потреби израде процене утицаја на животну средину
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 20% површине парцеле/комплекса уколико контактна зона грађевинске парцеле/комплекса није зона зелених површина или пољопривредно земљиште, формирати линеарно зеленило у појасу ширине 5,0m на бочним и задњим границама грађевинске парцеле/комплекса, и 10,0m према саобраћајници

2.3.2.7. ПОСЛОВНЕ И РАДНЕ ЗОНЕ: ПОСЛОВНО-ТРГОВИНСКИ КОМПЛЕКС

Делови зона: А,Б, В, Г и Д Делови блокова: А34, Б5, В24 и Д1	
намена - доминантна	пословање и сајам
намена - допунска, могућа	трговина, простор за изложбено - сајамске манифестације,угоститељство,здравство,административне услуге, комерцијалне услуге, занатство, сервисне услуге, рекреација
намена - забрањена	становање, јавне функције
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 70%
положај објекта у односу на регулацију	испади на објекту не могу прелазити регулациону линију. Подземне етаже могу прећи грађевинску, али не и регулациону линију
најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката	међусобна удаљеност нових и околних објеката (околним објектима се не сматрају помоћни, привремени објекти и сл.) износи најмање половину висине вишег објекта, односно четвртину висине вишег објекта уколико објекат на наспрамним странама не садржи отворе за осветљење стамбених просторија (осим отвора за помоћне просторије), Ова одредница се не односи на удаљења од помоћних и сличних објеката Удаљеност од другог објекта било које врсте изградње не може бити мања од 4,0m
највећа дозвољена спратност објеката	П+3, могућа изградња подземних етажа
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу не могу се градити други објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом висине до 3,0m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - једно паркинг место на 70m^2 корисне површине простора; број гаража - према потреби
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% грађевинске парцеле/комплекса уколико контактна зона грађевинске парцеле/комплекса није зона зелених површина или пољопривредно земљиште, формирати линеарно зеленило у појасу ширине 3,0m целим ободом грађевинске парцеле/комплекса

2.3.2.8. ПОСЛОВНЕ И РАДНЕ ЗОНЕ: ПОСЛОВНО-ПРОИЗВОДНО-ТРГОВИНСКИ КОМПЛЕКС

Делови зона: Б, В, Г и Д **Делови блокова: Б1,Б4,Б13,Б18,В9,В11,Г16,Г17,Г27,Г51,Д2,Д34,Д35 и Д35`**	
намена - доминантна	пословање, производња, складиштење и трговина
намена - допунска, могућа	пијаца, полигон за обуку возача, простор за изложбено-сајамске манифестације, магацински простор, административне услуге, комерцијалне услуге, занатство, угоститељство, здравство, сервиси, продаја половне робе, станица за снабдевање горивом, инфраструктурни објекти и производне делатности које не угрожавају здравље људи и животну средину
намена - забрањена	становање, јавне службе
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 80%
положај објекта у односу на регулацију	испади на објекту не могу прелазити регулациону линију. Подземне етаже могу прећи грађевинску, али не и регулациону линију
најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката	међусобна удаљеност нових и околних објеката (околним објектима се не сматрају помоћни, привремени објекти и сл.) износи најмање половину висине вишег објекта, односно четвртину висине вишег објекта уколико објекат на наспрамним странама не садржи отворе за осветљење стамбених просторија (осим отвора за помоћне просторије), Ова одредница се не односи на удаљења од помоћних и сличних објеката. Удаљеност од другог објекта било које врсте изградње не може бити мања од 4,0m
највећа дозвољена спратност објеката	П+3, могућа изградња подземних етажа
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу не могу се градити други објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати зиданом оградом висине до 2,20m - транспарентном са парапетом до 0,60m или пуном
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - једно паркинг место на 70m^2 корисне површине простора; број гаража - према потреби
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% грађевинске парцеле/комплекса уколико контактна зона грађевинске парцеле/комплекса није зона зелених површина или пољопривредно земљиште, формирати линеарно зеленило у појасу ширине 6,0m целим ободом грађевоинске парцеле/комплекса

2.3.2.9. ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ

Делови зона: А, Г и Д **Делови блокова: А27, А34, Г21 и Д13**	
намена - доминантна	предшколско образовање (вртић)
намена - допунска, могућа	становање у функцији основне делатности (домар)
намена - забрањена	становање, производне делатности
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 50%
највећа дозвољена спратност објеката	П+2
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити други/пратећи објекти, али не помоћни објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 1,40m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - 15 паркинг места на 1000m^2 корисне површине простора
зелене и слободне површине	најмање 40% површине грађевинске парцеле/комплекса

2.3.2.10. ОСНОВНО И СРЕДЊЕШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ

Делови зона: А, Г и Д

Делови блокова: А34, Г21 и Д13	
намена - доминантна	образовање
намена - допунска, могућа	култура, здравство, спорт и рекреација, социјална заштита деце, становање у функцији основне делатности (домар)
намена - забрањена	становање, производне делатности
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 60%
највећа дозвољена спратност објеката	до П+2
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити други/пратећи објекти, али не помоћни објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 1,40m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - 30 паркинг места на 1000m^2 корисне површине простора
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 20% површине грађевинске парцеле/комплекса

2.3.2.11. ОСНОВНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Део зоне: В **Део блока: В10**	
намена - доминантна	здравство
намена - допунска, могућа	рекреација, комерцијалне и услужне делатности, култура, становање у функцији основне делатности (домар)
намена - забрањена	становање, производне делатности
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 50%
највећа дозвољена спратност објеката	до П+4 (могућа изградња подземних етажа)
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити други/пратећи објекти, али не помоћни објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 1,40 m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - 30 паркинг места на 1000m^2 корисне површине простора; број гаража - према потреби, у комплексу
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 40% површине грађевинске парцеле/комплекса

2.3.2.12. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Део зоне: А **Део блока: А27**	
намена - доминантна	социјална заштита
намена - допунска, могућа	пословање, управа, становање у функцији основне делатности (домар)
намена - забрањена	становање, производне делатности
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 50%
највећа дозвољена спратност објеката	П+4
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити други/пратећи објекти, али не помоћни објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 1,40m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - 15 паркинг места на 1000m^2 корисне површине простора
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 20% површине грађевинске парцеле/комплекса

2.3.2.13. УПРАВА; КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ И УСЛУГЕ: ОРГАНИ УПРАВЕ, ПОШТЕ

Делови зона: А и В **Делови блокова: А21, А34 и В9**	
намена - доминантна	управа, државни органи, пошта, комунална администрација, комуналне услуге
намена - допунска, могућа	комерцијалне услуге, административне услуге
намена - забрањена	становање, производне делатности
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 70%
највећа дозвољена спратност објеката	до П+3, могућа изградња подземних етажа
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити други/пратећи објекти, али не помоћни објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 1,40m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - 1 паркинг места на 150m^2 корисне површине простора; број гаража - према потреби
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% површине грађевинске парцеле/комплекса

2.3.2.14. КУЛТУРА

Делови зона: В **Делови блокова: В24**	
намена - доминантна	дом културе, музеј, архив, галерија, ТВ и радио станице, и други садржаји у ф-ји културе и информисања
намена - допунска, могућа	комерцијалне и услужне делатности
намена - забрањена	производни објекти, становање
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 80%
највећа дозвољена спратност објеката	до П+3, могућа изградња подземних етажа
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити други/пратећи објекти, али не помоћни објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 1,40m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - једно паркинг место на 70m^2 корисне површине пословног простора и једно паркинг место на 5 седишта планиране намене; број гаража - према потреби
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% површине грађевинске парцеле/комплекса

2.3.2.15. СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Део зоне: В **Делови блокова: В11**	
намена - доминантна	спорт и рекреација
намена - допунска, могућа	комерцијалне и услужне делатности, образовање
намена - забрањена	становање, производне делатности
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 60%
највећа дозвољена спратност објеката	до П+3, могућа изградња подземних етажа, унутар трибина фудбалског стадиона спратност није ограничена

услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити други/пратећи објекти, али не помоћни објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 3,0m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - 1 паркинг место на 10 гледалаца и 2 паркинг местА за аутобусе на 100 гледалаца
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 20% површине грађевинске парцеле/комплекса

2.3.2.16. УРЕЂЕНЕ И СЛОБОДНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ: ПАРКОВСКО И ЗАШТИТНО ЗЕЛЕНИЛО

Делови зона: А-Д **Делови блокова: А27,Б13,Б17,В20,Д13 (парковско зеленило)**	
намена - доминантна	парковско и заштитно зеленило, рекреација
намена - допунска, могућа	трговина, угоститељство, инфраструктурни објекти
намена - забрањена	све остале намене
индекс заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 5% (површина под објектом максимално 50m^2)
највећа дозвољена спратност објеката	П
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	у оквиру парцеле/комплекса могу се градити други/пратећи објекти, али не помоћни објекти, сваки објекат мора да има одговарајућу везу са приступним саобраћајницама и функционалан приступ простору за паркирање
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру комплекса; број паркинг места - 1 паркинг место на 60m^2 површине комплекса
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 80% површине грађевинске парцеле
остало	висина објекта до 5,0m, комплекс мора да има добро организован интерни пешачки/бициклистички саобраћај

2.3.2.17. КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ: ЗЕЛЕНА ПИЈАЦА

Делови зона: Д **Делови блокова: Д2**	
намена - доминантна	пијаца
намена - допунска, могућа	комерцијалне и услужне делатности
намена - забрањена	становање, производне делатности
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 70%
највећа дозвољена спратност објеката	до П+1, могућа изградња подземних етажа, спратност вишенаменске тржнице до П+2
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити други/пратећи објекти, али не помоћни објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 1,40m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - 5 паркинг места на 1000m^2 површине комплекса
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% површине грађевинске парцеле/комплекса

2.3.2.18. КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ: СТОЧНА ПИЈАЦА

Делови зона: А **Делови блокова: А10**	
намена - доминантна	сточна пијаца
намена - допунска, могућа	изложбени простор и погони
намена - забрањена	све остало; трговине, угоститељство и др. могу се налазити у непосредној близини комплекса али не у оквиру њега
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 70%
највећа дозвољена спратност објеката	до П, није дозвољена изградња подземних етажа
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити други/пратећи објекти, али не помоћни објекти
постављање ограде	грађевинска парцеле/комплекс се ограђује оградом од плетене жице, летава, дасака, камена, цигала и другог материја у висини најмање 2.0m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - 5 паркинг места на 1000m^2 површине парцеле/комплекса
посебни услови за изградњу објеката	у комплексу мора постојати: - простор за привремено издвајање животиња, за које се приликом контроле утврди да су заражене или се сумња да јесу - место са опремом за чишћење, прање и дезинфекцију превозних средстава -довољан број утоварних/истоварних рампи -уколико се изграђује заједничко појилиште, мора бити изграђено од материјала који се лако чисти, пере и дезинфикује
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% површине грађевинске парцеле/комплекса

2.3.2.19. КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ: 1/ ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА,
2/ ПРИХВАТИЛИШТЕ ЗА ЖИВОТИЊЕ

Делови зона: А **Делови блокова: А10**	
намена - доминантна	ветеринарска станица, азил, комунална администрација
намена - допунска, могућа	комерцијалне услуге
намена - забрањена	све намене, сем наведених
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 70%
највећа дозвољена спратност објеката	до П+1, могућа изградња подземних етажа
Архитектонско обликовање (материјали, фасаде, кровови)	објекте градити од чврстог и трајног материјала; применом материја и обрадом подова у објекту и партеру траба омогућити што лакше одржавање; подлога у објектима где ће животиње повремено или трајно боравити мора бити од материјала који не упија непријатне мирисе и мора имати потребни пад ка отворима система за одвођење нечистих вода; боксове за животиње треба извести тако да буди лаки за одржавање; обратити пажњу на обликовање настрешница које треба обезбедити добру заштиту животиња од јаког сунца, атмосферских падавина и ветра
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити други/пратећи објекти, али не помоћни објекти
постављање ограде	грађевинску парцелу/комплекс оградити целом дужином, ограда може бити жичана висине 2,2m уз коју је се са унутрашње стране формира жива ограда или чврста ограда од савремених материјала висине 2,0m.
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - 1 паркинг место на 150м^2 корисне површине простора
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% површине грађевинске парцеле/комплекса

2.3.2.20. КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ: НАСЕЉСКО ГРОБЉЕ; СТОЧНО ГРОБЉЕ

Део зоне: А **Део блока: А25**	
намена - доминантна	сахрањивање
намена - допунска, могућа	трговина, административне услуге
намена - забрањена	све намене, сем наведених
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 10% (односи се на објекте високоградње- капела, трговина итд.)
положај објекта у односу на границе грађевинске парцеле/комплекса	сви објекти се постављају фронтално у односу на интерну саобраћајницу у продужетку јавне саобраћајнице.
најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката	објекти могу бити изграђени као двојни, у низу или као слободностојећи
највећа дозвољена висина објеката	5,0m (осим за верски објекат-капелу, у оквиру насељског гробља)
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити други/пратећи објекти, али не помоћни објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 2,10m
паркирање и гаражирање	-за насељско гробље: паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - 5 паркинг места на 1000m^2 површине парцеле/комплекса; -за сточно гробље: паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - 1 паркинг место на 150m^2 корисне површине простора
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% површине грађевинске парцеле/комплекса (површине за сахрањивање не третирети зеленилом док је гробље у функцији); формирати линеарно зеленило у појасу ширине 6,0m ободом грађевоинске парцеле/комплекса

2.3.2.21. САОБРАЋАЈНИ ТЕРМИНАЛИ

Делови зона: Б и В **Делови блокова: Б7 и В9**	
намена - доминантна	аутобуска и железничка станица
намена - допунска, могућа	комерцијалне и услужне делатности
намена - забрањена	становање, производне делатности
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 70%
највећа дозвољена висина објеката	14,0m
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу могу се градити други/пратећи објекти, али не помоћни објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 1,40m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - 250 паркинг места на 1000m^2 корисне површине простора
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 10% површине грађевинске парцеле/комплекса

2.3.2.22. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

Део зоне: А **Делови блокова: А34**	
намена - доминантна	угоститељство, туризам
намена - допунска, могућа	пословање, комерцијалне услуге, занатске услуге, здравство, школство, дечије установе, култура и социјалне установе, трговина, култура, спорт и рекреација, становање у функцији делатности објекта
намена - забрањена	производни објекти, складишта, становање
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 70%
најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката	међусобна удаљеност нових и околних објеката (околним објектима се не сматрају помоћни, привремени објекти и сл.) износи најмање половину висине вишег објекта, односно четвртину висине вишег објекта уколико објекат на наспрамним странама не садржи отворе за осветљење стамбених просторија (осим отвора за помоћне просторије), Ова одредница се не односи на удаљења од помоћних и сличних објеката Удаљеност од другог објекта било које врсте изградње не може бити мања од 4,0m
највећа дозвољена спратност објеката	П+4, могућа изградња подземних етажа; уколико је постојећа спратност објекта већа, таква се и задржава
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу не могу се градити други објекти
постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом до висине од 1,40m
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места - једно паркинг место на 10 кревета и једно паркинг место на 4 до 12 места за седење; број гаража - према потреби, у комплексу
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 20% грађевинске парцеле/комплекса
остало	уколико зона обухвата споменике културе, за њих се претходни нормативи умањују на затечене вредности

2.3.2.23. ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ

Део зоне: В **Део блока: В11**	
намена - доминантна	верски објекти
намена - допунска, могућа	култура, туризам, комерцијалне услуге, угоститељство, рекреација
намена - забрањена	производни објекти, складишта, становање
индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса	до 70%
положај објекта у односу на границе грађевинске парцеле/комплекса	најмање дозвољено растојање од најистуреније тачке новог објекта слободностојећег типа изградње и линије суседне грађевинске парцеле/комплекса је 2,50m.
најмања дозвољена међусобна удаљеност објеката	међусобна удаљеност нових и околних објеката (околним објектима се не сматрају помоћни, привремени објекти и сл.) износи најмање половину висине вишег објекта, односно четвртину висине вишег објекта уколико објекат на наспрамним странама не садржи отворе за осветљење стамбених просторија (осим отвора за помоћне просторије), Ова одредница се не односи на удаљења од помоћних и сличних објеката. Удаљеност од другог објекта било које врсте изградње не може бити мања од 4,0m
највећа дозвољена спратност објеката	П+Пк, могућа изградња подземних етажа
услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели/комплексу	на истој грађевинској парцели/комплексу не могу се градити други објекти

постављање ограде	грађевинске парцеле/комплекси могу се ограђивати живом зеленом оградом или транспарентном оградом висине до 1,40m; зидана непрозирна ограда подиже се до висине 2,10m уз сагласност суседа
паркирање и гаражирање	паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле/комплекса; број паркинг места – 30 паркинг места на 500m^2 површине простора за верски објекат и укупно 40 за споменички комплекс; за споменичке комплексе планирати и најмање 5 паркинг места за аутобусе
зелене и слободне површине	за зеленило и слободне површине предвидети најмање 20% површине грађевинске парцеле/комплекса

2.3.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА МРЕЖЕ И ОБЈЕКАТА ИНФРАСТРУКТУРЕ

2.3.3.1. ОПШТА ПРАВИЛА ИЗГРАДЊЕ САОБРАЋАЈНИЦА

Овим правилима су одређене регулационе ширине планираних саобраћајница, садржај попречних профила као и њихови регулациони елементи.

Попречни профил магистралних и градских саобраћајница је са коловозом, тротоарима, разделном траком и банкинама. У изграђеном делу обавезни садржај попречног профила чине коловоз, тротоари и заштитна трака између коловоза и тротоара, где то дозвољавају просторне могућности. На неизграђеном и планираном простору за изградњу обавезна је заштитна трака. На графичком приказу *П.2.1-3. "Саобраћајно решење са регулационим линијама улица и површина јавне намене и нивелацијом"*, дати су карактеристични попречни профили са регулационим котама.

Регулација саобраћаја на раскрсницама магистралних и градских саобраћајница предвиђа се хоризонталном, вертикалном и светлосном сигнализацијом. Тип и врсту раскрсница планирати након извршених претходних студија и истраживања.

Укрштаји градских саобраћајница са аутопутевима су денивелисани. Међусобни укрштаји градских саобраћајница и њихов укрштај са саобраћајницама нижег реда су у истој равни.

Укрштаји планираних друмских саобраћајница са железником пругом планирани су у два нивоа. Решење о положају укрштања доносиће се плановима нижег реда уз услов да је удаљеност два суседна укрштања на отвореној прузи што већа.

Све приступне путеве, окретнице и платое планирати у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара ("Сл.лист СРЈ", бр. 8/95).

Обилазница се укршта са другим државним путевима. Почетак и крај обилазнице су на Државном путу II реда бр.35 (некада Државни пут IБ реда бр.35) и ту су планиране трокраке површинске раскрснице. Укрштај обилазнице са Државним путем IIА реда бр. 222 је планиран преко површинске четворокраке раскрснице

Планиране намене у коридору обилазнице су планиране сагласно члану 29. Закона о јавним путевима ("Сл. гласник РС", бр.101/05). Зона заштитног појаса према овој саобраћајници треба да буде дефинисана сагласно Закону о јавним путевима.

Планирана инфраструктура, у овом Плану, није од непосредног утицаја на обилазницу.

Југо-источна обилазница Сврљига је периферно од планираног грађевинског реона те се у њеном коридору не очекују пешачки, бициклистички и јавни градски саобраћај. У вези са овим није потребно разрадом планом нижег реда планирати посебне стазе и површине.

На доминантним путним правцима (Државни путеви I и II реда) и улицама могу се лоцирати станице за снабдевање возила горивом и објекти за опслуживање возила и путника (хотели, мотели, сервисне станице и сл.) ако је предметно земљиште непосредно на регулационој линији или има приступ са саобраћајнице и мора да испуни и друге услове за ту врсту објеката прописане одговарајућим законима.

Регулација саобраћаја на свим раскрсницама се планира одговарајућом хоризонталном и вертикалном сигнализацијом.

У коридорима постојећих и планираних државних путева нису планиране намене које су предвиђене за непосредан приступ на ове путеве. У вези са тим, нису ни планиране траке за успоравање и убрзавање. Приступ из планираних намена на државне путеве је посредно углавном преко већ постојећих саобраћајница. Овим Планом су побољшане раскрснице тих саобраћајница и државних путева у циљу испуњења захтева очекиваног саобраћаја и доминантног возила.

На све постојеће и планиране државне путеве планиран је прикључак улица. На месту укрштаја, на раскрсници, обезбеђене су зоне прегледности у зависности од месних прилика тј. од изграђености. Прикључне саобраћајнице су углавном двосмерне са минималном ширином коловоза 5,5m и тротоара по 1,5m. Такође и једносмерне улице остварују везу са државним путевима и оне су планиране са минималном ширином коловоза 3,5m. При изради главног пројекта прикључних саобраћајница димензионисање коловозне конструкције извршити за осовинско оптерећење од 11,5t по осовини. Нови прикључци, који нису предмет овог Плана се остварују сагласно члану 37. и 38. Закона о јавним путевима ("Сл. гласник РС", бр. 101/05).

Одводњавање саобраћајница као и државних путева је на адекватан начин сагледано и обрађено у поглављу 2.2.6.7. Канализациона мрежа.

На грађевинском подручју ограде се постављају на регулационој линији чиме није угрожена прегледност јавног пута. Дрвореди поред јавних путева могу се формирати само у простору тротоара одговарајуће ширине ради због прегледности на јавном путу.
У поступку спровођења Плана тј. уређења јавних саобраћајних површина, код примарних саобраћајница, у зависности од изграђености простора, регулационе ширине тротоара и коловоза а на основу пројекта техничке регулације саобраћаја дефинисаће се локације стајалишта. Локација стајалишта мора да испуни следеће захтеве:

- Почетак, односно крај аутобуских стајалишта мора бити удаљен минимално 20,0m од почетка односно краја лепеза прикључног пута у зони раскрснице;
- Дужина прегледности на деоници предметног пута на којој се пројектује и гради аутобуско стајалиште мора бити најмање 1,50 дужине зауставног пута возила у најнеповољнијим временским условима (снег на путу) за рачунску брзину кретања возила од 50,0 km/h;
- Наспрамна (упарена) аутобуска стајалишта поред јавног пута пројектују се и граде тако да се гледајући у смеру вожње, прво наилази на стајалиште са леве стране пута и тада подужно растојање два наспрамна аутобуска стајалишта (од краја левог до почетка десног) мора износити минимално 30,0m;
- Изузетно, аутобуска стајалишта се могу пројектовати и градити тако да се прво аутобуско стајалиште поставља у смеру вожње са десне стране пута и тада међусобни размак крајњих тачака аутобуских стајалишта (од краја десног до почетка левог) не сме бити од 50,0m;
- Ширина коловоза аутобуских стајалишта поред предметног пута мора износити 3,50m;
- Дужина укључне траке са предметног пута на аутобуска стајалишта мора износити 30,50m;
- Дужина укључне траке са аутобуских стајалишта на предметни пут мора износити 24,80m;
- Дужина ниша аутобуских стајалишта мора износити 13,0m за један аутобус, односно 26,0m за два или зглобни аутобус;
- Попречни пад коловоза аутобуских стајалишта мора бити минимум 2% од ивице коловоза пута;
- Коловозна конструкција аутобуских стајалишта мора бити једнаке носивости као и коловозна конструкција предметног пута.

На местима где није могуће задовољити Услове за плански документ издате од ЈП "Путеви Србије" Београд, који се односе на планиране и постојеће мреже инфраструктуре мора се из пројектовати и извести адекватна заштита трупа предметног пута а према предходно прибављеним условима и сагласностима управљача јавног пута која садржи саобраћајно-техниче услове.

Посебни услови приступачности

У току спровођења Плана примењиваће се одредбе Правилника о техничким стандардима приступачности ("Сл. гласник РС", бр. 46/13).

У складу са стандардима приступачности, потребно је осигурати услове за несметано кретање и приступ особама за инвалидитетом, деци и старијим особама.

Тротоари и пешачке стазе

Тротоари и пешачке стазе, пешачки прелази, места за паркирање и друге површине у оквиру улица, тргова, шеталишта, паркова и игралишта, морају бити међусобно повезани (висинску разлику између тротоара и коловоза неутралисати обарањем ивичњака), прилагођени за оријентацију, и са нагибима који не могу бити већи од 5% (1:20), а изузетно 8,3% (1:12).

Површина тротоара и пешачких стаза мора да буде чврста, равна и отпорна на клизање. На трговима или на другим великим пешачким површинама, контрастом боја и материјала обезбедити уочљивост главних токова и њихових промена у правцу.
Највиши попречни нагиб уличних тротоара и пешачких стаза управно на правац кретања износи 2%.
У коридору основних пешачких кретања не постављају се стубови, рекламни панои или друге препреке, а постојеће препреке се видно обележавају.
Делови зграда као што су балкони, еркери, висећи рекламни панои и сл., као и доњи делови крошњи дрвећа непосредно уз пешачке коридоре, уздигнути су најмање 2,50m у односу на површину по којој се пешак креће.

Пешачки прелази

За савладавање висинске разлике између тротоара и коловоза користити закошене ивичњаке, са ширином закошеног дела од најмање 0,45m и максималним нагибом закошеног дела од 20% (1:5).

Места за паркирање

У оквиру сваког паркиралишта обавезно предвидети резервацију и обележављање паркинг места за управно паркирање возила инвалида у складу са стандардом ЈУС У.А9.204. Места за паркирање возила која користе лица са

посебним потребама предвидети у близини улаза у стамбене зграде, објеката за јавно коришћење и других објеката и означити знаком приступачности. Најмања ширина места за паркирање возила са посебним потребама у простору износи 3,50m. Број паркинг места износи:

- За јавне гараже, јавна паркиралишта, као и паркиралишта уз објекте за јавно коришћење и стамбене зграде, најмање 5% од укупног броја места за паркирање;
- На паркиралиштима са мање од 20 места која се налазе уз амбуланту, апотеку, продавницу прехрамбених производа, пошту, ресторан и дечји вртић, најмање једно паркинг место;
- На паркиралиштима уз бензинске пумпе, ресторане и мотеле поред магистралних и регионалних путева, 5% места од укупног броја места за паркирање, али не мање од једног места за паркирање;
- На паркиралиштима уз веће установе, као и друге објекте који претежно служе лицима са посебним потребама у простору, најмање 10% места од укупног броја места за паркирање.

Стајалишта јавног превоза

На стајалиштима јавног превоза предвидети плато (перон) за пешаке ширине најмање 2,0m а на стајалиштима у близини школских објеката ширине најмање 3,0m.

Прилази до објеката

Савладавање висинске разлике између пешачке површине и прилаза до објекта врши се: рампама за пешаке и инвалидска колица, за висинску разлику до 0,76m, односно спољним степеницама, степеништем и подизним платформама, за висинску разлику већу од 0,76m.
Минималне ширине рампи за приступ објектима морају бити 0,90m, а нагиб од 1:20 (5%) до 1:12 (8%).
Површина рампе мора бити чврста, равна и отпорна на клизање. Ако су рампе предвиђене за учестало коришћење од стране лица са оштећеним видом, површине рампи могу бити у бојама које су у контрасту са подлогом.
Савладавање висинских разлика до висине од 0,90m, у случају када не постоји могућност савладавања ове разлике рампама, степеницама и степеништем, врши се подизним платформама.

2.3.3.2. ОПШТА ПРАВИЛА ИЗГРАДЊЕ ИНФРАСТРУКТУРНИХ МРЕЖА

Све инфраструктурне мреже налазиће се у регулационом појасу саобраћајница са распоредом који је дефинисан планом сваке инфраструктурне мреже. Промена положаја инфраструктурних мрежа у регулационом профилу саобраћајнице се дозвољава у случајевима када је то неопходно због ситуације на терену, а не сматра се изменом Плана, уз поштовање важећих техничких услова о дозвољеним растојањима код паралелног полагања и укрштања инфраструктурних водова. Дозвољено је вршити реконструкцију и санацију постојећих инфраструктурних инсталација истим или већим пречницима (капацитетима), у зависности од потреба, али по постојећим трасама.
Могуће је полагање инфраструктурних мрежа кроз земљиште осталих намена због услова прикључења објеката, а уз сагласност власника (корисника) земљишта о праву службености пролаза.
Уколико се приликом изградње нових саобраћајница постојеће инфраструктурне мреже (електроенергетска, гасоводна, тт) нађу у делу коловоза (испод саобраћајница), неопходно је извршити њихово измештање или одговарајућу заштиту. Уколико се нађу у осталом земљишту, извршити њихово измештање у регулациони појас саобраћајнице.

2.3.3.3. ПОЈЕДИНА ПРАВИЛА ИЗГРАДЊЕ МРЕЖА И ОБЈЕКАТА ИНФРАСТРУКТУРЕ

2.3.3.3.1.Електроенергетска мрежа

Трасе електроенергетских каблова одређене су регулацијом саобраћајница и налазе се у простору тротоара.
Ширина рова за полагање каблова износи од 0,6 - 0,8m, а дубина од 0,8 - 1,0m.
На прелазима саобраћајница постављати минимално 4 ПВ цеви пречника 100 mm, дужине зависно од регулационе ширине соабраћајнице.
При укрштању или паралелном вођењу кабла са инфраструктурним инсталацијама предвидети одстојања и заштиту истих од кабла и обрнуто у дужини према важећим прописима, односно према условима власника инсталација:

- при паралелном вођењу хоризонтално растојање енергетског кабла од цевовода водовода и канализације треба да износи најмање 0,3m,
- при укрштању енергетског кабла са водоводном и канализационом мрежом кабл може бити испод или изнад цеви водовода или канализације са минималним растојањем 0,3m, а у случају да не може да се испоштује овај услов кабл увући у заштитну цев,
- при паралелном вођењу са тт кабловима минимално растојање треба да износи 0,5m,
- укрштање енергетских и тт каблова врши се нарастојању од 0,5m. Угао укрштања треба да буде што ближи правом углу, али не мањи од 45^0. Енергетски кабл се по правилу поставља испод тт кабла,
- укрштање гасовода са електроенергетским подземним високонапонским кабловима извешће се тако да се гасовод полаже испод електроенергетског кабла са минималним растојањем од 0,5m од електроенергетског кабла до врха цеви гасовода,

- при паралелном вођењу гасовода и високонапонских или нисконапонских каблова одстојање треба да износи 0,5m.

Прелазак електроенергетских каблова преко асфалтираних улица вршити бушењем трупа улица, са постављањем ПЕ цеви пречника 110 mm на дубини од 1,20m од коте коловоза.

2.3.3.3.2. Телефонска мрежа

Трасе каблова претплатничке тт мреже одређене сурегулацијом саобраћајница и налазе се у простору тротоара на 1,0m од ивичњака или регулационе линије зависно од постојећих инфраструктурних мрежа у саобраћајници.
На деловима где није извршена регулација саобраћајница по урбанистичкој документацији полагање каблова вршиће се у регулационој ширини саобраћајница и то на растојању 0, m од ограда дворишта, тј. од регулационе линије саобраћајнице, са обавезом да се исти заштите или измести о трошку инвеститора код реализације саобраћајница по урбанистичкој документацији.
Дубина полагања каблова претплатнике тт мреже је 0,8 - 1,0m од коте постојећег терена.
Кабловску тт канализацију са минимално 4 (четири) отвора градити под следећим условима:

- дубину рова одредити према профилу канализације, с тим да заштитни слој земље у тротоару над блоковима буде најмање 0,6m, док заштитни слој земље над блоковима у коловозу буде најмање 0,8m,
- за израду кабловске тт канализације употребити ПВ цеви спољњег пречника 110 mm, преко песка до 0,1m. ПВ цеви постављати на ПВ држачима,

нивелета горње бетонске плоче и поклопца кабловског окна биће једнака нивелетиповршине на којој је изграђен (тротоар, коловоз),

- кабловска окна изградити од опека унутрашњих димензија 2,0 x 1,5 x 1,8m.

Оптички кабл семоже полагати у исти ров са претплатничким кабловима. Димензије рова за полагање оптичког кабла износе 0,4 x 0,8m.
Капацитет претплатничке телефонске мреже, тј. претплатничких каблова срачунати тако да задовољи постојеће и планиране потребе насеља, и за задовољавање наведених потреба инсталираће се део капацитета претплатничке мреже као "живе" парице у постојећем делу насеља, а у резерви ће остати одређен број парица ради задовољења будућих потреба.
Ширина рова за полагање каблова је димензија 0,4 x 0,8m.
Ров за полагање каблова је димензија 0,4 x 0,8m.
На местима преласка каблова преко саобраћајница поставити полиетиленске цеви пречника 110 мм, а дужине - ширина коловоза плус 0,6m, кроз које ће се положити кабл. Дубина полагања полиетиленских цеви износи 1,2m од коте терена.
Изводе градити самостојећим изводно-разводним орманима и унутрашњим изводима у објектима.
Самостојећи ормани су на бетонском постољу габарита на већег од 50 x 40cm и дубине до 0,6m постављене на граници тротоара и стамбених парцела (на граници регулационе линије), тако да се неомета прилаз објектима.
Код пројектовања и изградње приступне (претплатничке) телефонске мреже морају се поштовати следећи услови :

- при паралелном вођењу телефонских и енергетских каблова минимално растојање је 0,3 m за водове 1 kV, односно 0, m за водове 10 и 35 kV. Код укрштања, електроенергетски кабл се полаже испод телефонског кабласа минималним растојањем од 0,5m. Најмањи угао укрштања телефонског и електроенергетског кабла износи 450,
- при паралелном полагању телефонских каблова са водоводном и канализационом мрежом минимално хоризонтално растојање је 1,0m. Код укрштања телефонских каблова са водоводном и канализационом мрежом, телефонски кабл се полаже изнад водоводне и канализационе мреже саминималним растојањем од 0,2m од темена водоводне или канализационе цеви, с тим што се телефонски кабл полаже у заштитну цев постављену управно на трасу водовода или канализације у дужини најмање од по 1,0m лево и десно од цеви,
- прелазак телефонских каблова преко асфалтираних улица вршити бушењем трупа улица, са постављањем ПЕ цеви пречника 110 mm на дубини од 1,2m од коте коловоза.

Мобилна телефонија

Објекти мобилне телефоније спадају у објекте за које се не издаје грађевинска дозвола, већ се извођење радова регулише члановима 144. и 145. Закона.
Телекомуникациони објекти мобилне телефоније могу се постављати:

1) на крововима зграда - антенски стуб базне станице, висине према техничком пројекту, гради се на врху зграде, а телекомуникациона опрема у згради; у висини антене базне станице није дозвољена градња нових објеката на растојању минимално 10,0m од антенског стуба или

2) на посебној грађевинској парцели – антенски стуб се гради према техничком пројекту, а у подножју стуба монтира се опрема у одговарајућем контејнеру, који заузима површину од мах 10 x 10,0m. Базне радиостанице које се граде на отвореном простору обавезно оградити жичаном транспарентном оградом висине до 2,20m.

Постављање базних радиостаница мобилне телефоније не може да се одобри на приземним стамбеним објектима, школама, обдаништима и болницама.
При опредељивању локације поштује се Правилник о границама излагања нејонизујућим зрачењима. Ако је на антенском стубу постављено више антенских група, обавезно се раде детаљна мерења електричног поља сваког контролног радио канала.

При изради пројектне документације и изградњи потребно је да се испуне услови прописани Законом о електронским комуникацијама ("Сл.гласник РС", бр. 44/10 и 60/13-одлука УС) и то:

а) Општи услови за обављање одговарајућих делатности електронских комуникација (члан 37. став 2. тачке 3, 4, 5 и 16);

б) Услови за пројектовање, изградњу или постављање, коришћење и одржавање електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава (члан 42); и

в) Услови у погледу заштитног појаса у близини електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава (члана 45. став 1).

2.3.3.3.3. Гасификација и топлификација

Топловоди

Топловод израдити од црних, челичних бешавних предизолованих цеви са сензорима за детекцију влаге. Изолација цеви у каналима или шахтама које нису у саставу предизолованих цеви и арматура (само у случају реконструкције, и то онда када није могуће извршити замену предизолованим цевима) врши се стакленом вуном или другим материјалом гарантованих физичких и хемиских особина, које се не мењају под утицајем температуре и влаге, а у складу са захтевима и важећим техничким прописима.

При укрштању или паралелном вођењу са осталим инфраструктурним инсталацијама уважити захтеве власника инсталација.

Растојање топловода од енергетског кабла несме бити мања од 0,7m (35кV), односно 0,6m за остале каблове, мерено од спољне ивице канала. У случајевима да се не могу постићи минимална растојања, примењују се додатне мере да утицај топловода на каблу не буде већи од 20°C. При укрштању топловод се води испод енергетског кабла;

Најмање дозвољено растојање топловода од подземних ТТ каблова је 0,8m;

Растојање топловода од водовода и канализације мора бити минимум 1,0m, мерено од ивице цеви до ивице водовода. Приликом укрштања минимално растојање је 0,2m.

Топловод између шахти не сме да мења успон или пад, не сме да има превојне тачке, односно промене по висини. Промена правца по висини и измена успона и пада може бити само у шахтама. Запорни органи са предизолацијом за одваздушавање и одмуљивање се пројектују и изводе искључиво у шахтама, сходно важећим прописима.
Топловод се поставља у земљаном рову на постељици сепарисаног песка (важи за предизоловане цеви на новим трасама мреже). Цевовод се до одређеног нивоа затрпава сепарисаним песком различите крупноће (мин 10+20cm) изнад горње површине. Попуна рова, тампонирање и израда горње површине терена-до нивоа нивелете подлеже прописима грађевинског пројекта и урбанистичких услова терена. Минимално одстојање цевовода од површине изграђеног терена је 60cm.

На местима укрштања топловодне мреже са аутопутем или железничком пругом, као и у свим случајевима када услови терена или други услови то захтевају, мора се извршити посебан прорачун на чврстоћу цевовода, а сам топловод мора да буде заштићен заштитном цеви. Компензација топловода врши се компензационим лирама, самокомпензацијом или у изузетним случајевима аксијалним компензаторима. При укрштању или паралелном вођењу топловодних цеви са осталим инфраструктурним мрежама и објектима потребно је уважити захтеве власника инсталација.

Заштитна зона за топловод износи 1,0m са обе стране, мерено од спољних ивица цеви. У овој зони је забрањена изградња објеката супраструктуре.

Магистрални гасовод

Објекат гасовода је цевовод опремљен потребним деловима и уређајима који служе за сигуран транспорт гаса, а као пратећи објекат планира се телекомуникациони оптички кабл за потребе даљинског надзора и управљања постројењима гасовода, са полагањем у коридору гасовода.

Код изградње магистралних гасовода (притиска од 16 до 50 бара) обезбеђују се две зоне заштите и то:
Ужа зона заштите, чија ширина износи 60m, односно по 30,0m са сваке стране гасовода (продуктовода). У овој зони је забрањена градња објеката за становање или боравак људи.
Шира зона заштите гасовода је подручје у ком други објекти утичу на сигурност гасовода. Граница шире зоне гасовода износи по 200m са сваке стране гасовода, рачунајући од осе цевовода.
У појасу ширине 30,0m лево и десно од осе гасовода забрањено је градити зграде намењене за становање или боравак људи без обзира на степен сигурности којим је гасовод изграђен и без обзира у који је појас цевовода сврстан. Зграде намењене за становање или боравак људи се изузетно могу градити у појасу ужем од 30,0m ако је градња већ била предвиђена урбанистичким планом пре пројектовања гасовода и ако се примене посебне мере заштите, с тим да најмање растојање насељене зграде од гасовода мора бити за пречник гасовода до 125 mm - 10,0m, од 125 mm до 300 mm - 15,0m, од 300 mm до 500 mm - 20,0m и за пречник гасовода већи од 500 mm - 30,0m.
Ако гасовод пролази близу других објеката или је паралелан са тим објектима, одстојање не сме бити:

- мање од 5,0m од регионалних и локалних путева, рачунајући од спољне ивице путног појаса;
- мање од 10,0m од магистралних путева, рачунајући од спољне ивице путног појаса;
- мање од 20,0m од ауто-путева, рачунајући од спољне ивице путног појаса;
- мање од 20,0m од железничке пруге, рачунајући од границе пружног појаса;
- мање од 30,0m од надземних делова цевовода, рачунајући од спољне ивице путног појаса, односно од границе пружног појаса, осим ако је цевовод постављен на друмски или железнички мост;
- мање од 15,0m од индустријских колосека, рачунајући од осе крајњег колосека;

- мање од 1,0m (мерено хоризонтално) од грађевинских објеката, рачунајући од темеља објекта, под условом да се не угрожава стабилност објекта;
- мање од 50cm од других подземних инсталација и мелиорационих објеката, рачунајући од спољне ивице цевовода до спољне ивице инсталације или објекта;
- мање од 10,0m од регулисаних водотокова и канала, рачујући од ножице насипа.

Поред ових зона заштите код градње гасовода и продуктовода мора се испоштовати и услов да је у појасу ширине од 5,0m са једне и друге стране, рачунајући од осе цевовода, забрањена садња биљака (дрвећа) чији корени досежу дубину већу од 1,0m, односно за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5m.

Мернорегулационе станице

Приликом изградње мерно-регулационих станица, потребно је обезбедити зоне опасности, и то:

Зона опасности 1 - зона у којој се при нормалном раду могу појавити запаљиве или експлозивне смеше ваздуха и гаса – полупречника 1,0m од елемената гасних инсталација МРС.

Зона опасности 2 - зона у којој се могу појавити запаљиве или експлозивне смеше ваздуха и гаса у ненормалним условима - полупречника 3,0m од елемената гасних инсталација МРС.

Све радове изводити у складу са Правилником о техничким условима и нормативима за безбедан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магистралним нафтоводима и гасоводима и нафтоводима и гасоводима за међународни транспорт (Сл.листу СФРЈ", бр. 26/85) и другим важећим законима и прописима.

Гасоводна мрежа средњег притиска

За трасу гасовода првенствено користити зелени појас у тротоару. У случају да то није могуће користи се слободни коридор у коловозној површини. Дубина укопавања гасовода је минимум 0,8m, мерено од горње ивице цеви до површине тла, а на кратким деоницама може бити и до 0,6m. Минимална дозвољена растојања гасовода (од ближе ивице цеви гасовода до ближе ивице темеља) за гасовод средњег притиска (6-12 bar) износи 3,0m. Минимално дозвољено растојање при укрштању и паралелном вођењу гасовода са другим гасоводом, техничким инфраструктурама дато је у следећој табели:

Табела 10. Минимална растојања гасовода

објекат	Минимално дозвољено растојање (m)	
	укрштање	паралелно вођење
Гасоводи међусобно	**0.2**	**0.6**
Од гасовода до даљинских магистралних топловода, водовода и канализације	**0.2**	**0.3**
Од гасовода до проходних канала магистралних топловода	**0.5**	**1.0**
Од гасовода до нисконапонских и високонапонских електро каблова	**0.3**	**0.6**
Од гасовода до телефонских каблова	**0.3**	**0.5**
Од гасовода до водова хемијске инд. и технолошких флуида	**0.2**	**0.6**
Од гасовода до бензинских пумпи	**-**	**5.0**
Од гасовода до шахтова и канала	**0.2**	**0.3**
Од гасовода до високог зеленила	**-**	**1.5**

Вертикална растојања између гасовода и других цевовода и електричних водова при њиховом мимоилажењу морају бити:

- до цевовода – при пречнику до DN300 не мање од пречника гасовода, али не мање од 100mm; при пречнику гасовода изнад DN300 не мање од 300mm,
- до ваздушних линија електричних водова при највећем угибу: до 1кV- не мање од 1,0m, 1- 35кV - не мање од 3,0m, 35-110кV - не мање од 4,0m, до 380кV - не мање од 6,0m.

Прелази гасовода преко река, канала и других водених препрека могу бити подводни и надводни, према условима надлежне водопривредне организације. Гасоводи се могу полагати на мостовима армирано-бетонске, металне и камене конструкције. На обалама се морају поставити запорни органи. Дубина полагања гасовода испод пловних река мора бити најмање 1,0m, а код не пловних водених препрека најмање 0,5m, рачунајући од горње ивице цеви до стабилног дна или према условима које одреди надлежна водопривредна организација.

Када се гасовод поставља испод јавних путева, када се укршта са јавним путем и железничким пругама или када се полаже у регулационом појасу јавних путева, исти мора бити заштићен (заштитна цев, бетонски канал, и сл.) или друга одговарајућа и боља заштита.

При укрштању гасовода са железничким пругама и јавним путевима, гасовод се води по правилу под углом од 90° у односу на осу колосека. Само изузетно се тај угао може смањити до угла од 75° (евентуално и 60°), уз документовано образложење. При укрштању гасовода са железничком пругом и јавним путевима, потребна је сагласност одговарајућих организација.

Минимална дубина укопавања гасовода при укрштању са железничком пругом износи 1,5 m рачунајући од горње ивице заштитне цеви до горње ивице прага,а при укрштању гасовода са железничким пругама индустријских колосека, износи 1,0m, уколико техничким условима надлежне организације није другачије прописано.

При укрштању гасовода са железничким или трамвајским пругама, крајеви заштитне цеви морају бити изведени ван објекта најмање 5,0m од ближе шине, уколико техничким условима надлежне организације није другачије прописано. Код насипа, крајеви заштитне цеви морају бити изведени 1,0m од спољне ивице одводног канала.

Није дозвољено укрштање гасовода са железничком пругом испод скретнице и раскрснице. Минимална раздаљина укрштања од наведеног места износи 10,0m.

Минимална дубина укопавања гасовода при укрштању са јавним путевима или изузетно при вођењу испод коловозне површине, мора се одредити према дебљини коловозне конструкције и саобраћајном оптерећењу, и дубина између горње површине коловоза и горње површине заштитне цеви не сме бити мања од 1,0m. Минималне дубине на укрштању са градским аутопутевима одредиће се посебно за сваки случај у условима надлежне радне организације.

При укрштању гасовода са јавним путевима, крајеви заштитне цеви морају бити ван подручја или зоне објекта за најмање 1,0m са сваке стране.

Трасе (положај у простору) свих гасоводних система средњег притиска, решаваће се посебном урбанистичком документацијом (Плановима детаљне регулације).

Дистрибутивна гасоводна мрежа ниског притиска

Дистрибутивни гасовод не полаже се испод зграде и других објеката високоградње.

При паралелном вођењу или укрштању са цевоводима који служе за транспорт топлих флуида, дистрибутивни гасовод поставља се на растојању којим се обезбеђује да температура полиетиленске цеви не буде већа од 20□C.

При паралелном вођењу дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 40cm, а у изузетним случајевима може бити најмање 20cm. При укрштању дистрибутивног гасовода са подземним водовима минимално светло растојање износи 20cm, а при вођењу гасовода поред темеља 1,0m.

У подручјима у којима може да дође до померања тла које би угрозило безбедност дистрибутивног гасовода, примењују се одговарајуће мере заштите.

Дистрибутивни гасовод полаже се у канал, под условом да се канал природно проветрава или да се простор око полиетиленске цеви потпуно испуни песком, односно да се дистрибутивни гасовод постави у заштитну цев која мора да буде одзрачена.

Дубина укопавања дистрибутивног гасовода износи од 0,6m до 1,0m (у зависности од услова терена). Изузетно дубина укопаваја може бити и 1,0m мерено од горње ивице цеви до коте терена, под условом да се предузму додатне техничке мере заштите.

Минимална дубина укупавања (уколико не постоје други услови) при укрштању дистрибутивног гасовода са железничким пругама износи 1,5m рачунајући од горње ивице заштитне цеви до доње ивице прага, трамвајским пругама и индустријским колосецима износи 1,0m, путевима и улуцама износи 1,0m. Изузетно дубина укопавања дистрибутивног гасовода може да буде и већа од 2,0m, при чему морају да се предузму додатне техничке мере заштите.

Укрштање гасовода са саобраћајницама врши се полагањем гасовода у заштитну цев, односно канал. Изузетно укрштање се врши и без заштитне цеви, тј. канала, уколико се претходним прорачунском провером утврди да је то могуће. Заштитна цев на пролазу испод пута мора бити дужа за минимум 1,0m са једне и са друге стране крајњих тачака попречног профила пута. Дистрибутивни гасовод испод железничке пруге поставља се у заштитној цеви уз претходно бушење испод пруге. Заштитна цев на пролазу гасовода испод железничке пруге мора бити дужа за минимум 5,0m са једне и са друге стране пруге, мерено од осе задњег колосека, односно за минимум 1,0m мерено од ножице насипа.

Траса гасовода се видљиво обележава ознакама са таблама опоменицама. Гасовод је у рову на дубини од 30 - 40cm у односу на коту терена обележен упозоравајућом траком жуте боје са натписом "ГАС".

Све радове изводити у складу са Правилником о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак до 4 бара ("Сл. Лист СРЈ", бр. 20/92) и другим важећим законима и прописима.

Заштитна зона за примарну градску гасоводну мрежу износи 3,0m са обе стране, мерено од ивице гасовода, а зона заштите за секундарну (дистрибутивну) мрежу ниског притиска (до 4 бара) је 1,0m са обе стране. У овим зонама је забрањена изградња објеката супраструктуре.

2.3.3.3.4. Објекти у функцији коришћења ОИЕ

Постојећи законски оквир који се непосредно односи на припрему документације и изградњу ОИЕ чине прописи из подручја енергетике, водопривреде, пољопривреде, уређења простора и изградње објеката, заштите животне средине, имовинско-правних односа.

За све пројекте везане за изградњу обновљивих извора енергије неопходно је, у складу са "Листом пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину" ("Сл.гласник РС", бр.114/08) и другим законима везаним за заштиту животне средине, утврдити да ли постоји потреба за израду Студије о процени утицаја на животну средину.

Поред потенцијалних локација за изградњу малих хидроелектрана из "Катастра малих хидроелектрана на територији СР Србије ван САП" могућа је изградња и на другим локацијама на водотоцима у обухвату плана уколико задовољавају одређене услове на основу хидролошких мерења и прорачуна енергетских ефеката, у складу са

смерницама Просторног плана Србије, Водопривредне основе Србије, одговарајућих стратегија и планова за изградњу МХЕ.
Дозвољава се издавање урбанистичких аката за изградњу малих хидроелектрана на основу техничке документације израђене од стране овлашћеног пројектанта (у складу са смерницама Просторног плана Републике Србије) уз прибављање свих неопходних услова из домена заштите природе, водопривреде, енергетике и свих других области прописаних законом.
Објекти малих хидроелектрана морају се градити тако да:

- после искоришћене енергије вода буде враћена истог квалитета у водоток,
- не умањују степен заштите и не отежавају спровођење мера заштите од штетног дејства вода,
- не погоршавају услове санитарне заштите
- не угрозе биолошки минимум у водотоку.

У случају градње већег броја малих хидроелектрана на истом водотоку треба испитати њихов кумулативни утицај на животну средину.
Критеријуме енергетске ефикасности треба уважити код пројектовања и избора опреме постројења, а касније и приликом коришћења и одржавања објеката МХЕ.
Приликом одређивања локација за изградњу ветропаркова нарочито посветити пажњу ризику по животну средину (бука, утицај на животињски свет) и процени прихватљивости тог ризика са становишта домаћих прописа у области заштите природе и животне средине.
Ветропаркови се могу градити на свим за то погодним локацијама у захвату Плана, уколико се након мерења и анализа утврди да су погодне за изградњу, и испуњавају све услове из области заштите природне средине.
Локације соларних електрана ће се одредити накнадно, након даљих истраживања, испитивања и утврђивања економске исплативости. Дозвољена је изградња соларних електрана на свим локацијама у захвату Плана које испуњавају услове у складу са законом, осим у зонама заштите простора.
Локације за објекте предвиђене за коришћење биомасе у захвату Плана утврдиће се на основу техноекономских анализа, и могуће их је градити на свим локацијама које испуњавају услове за то, у складу са законом и важећим прописима.
Критеријуме енергетске ефикасности треба уважити код пројектовања и избора опреме постројења, а касније и приликом коришћења и одржавања свих објеката обновљивих извора енергије.

2.3.3.3.5. Водоводна мрежа

Прикључне везе за објекте треба да задовоље потребне количине за санитарном и противпожарном водом. Од шахта за водомер, који треба поставити на 1,5m од регулационе линије ка објекту, независно пројектовати мреже за: санитарну воду стамбеног дела, санитарну воду пословног дела и противпожарну воду. Инсталације за санитарну воду пројектовати тако да свака тржишна целина има сопствени водомер, смештен тако да буде доступан стручној служби предузећа за дистрибуцију воде за очитавање потрошње у сваком тренутку.
Врста и класа цевног материјала за водоводну мрежу који ће бити уграђен, треба да испуни све потребне услове у погледу очувања физичких и хемијских карактеристика воде, притиска у цевоводу и његове заштите од спољних утицаја, како у току самог полагања и монтаже, тако и у току експлоатације. Избор грађевинског материјала од кога су начињене цеви, пад цевовода и остале техничке карактеристике, препушта се пројектанту на основу хидрауличког прорачуна али не мањег пресека од □100 mm за јавну мрежу.
Минимална дебљина надслоја земље изнад горње ивице цеви не сме бити мања од 1,0 m.
Монтажу цевовода извршити према пројекту са свим фазонским комадима и арматуром. Након монтаже извршити испитивање цевовода на пробни притисак. Пре пуштања у експлоатацију, извршити испирање и дезинфекцију цевовода. Шахте за смештај арматуре и фазонских комада урадити на за то потребним местима од бетона МВ 30, на основу статичког прорачуна.

Број и распоред противпожарних хидраната одредити на основу Закона о заштити од пожара и Правилника о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара.

Приликом паралелног вођења цевовода или његовог укрштања са постојећим објектима инфраструктурних мрежа треба поштовати међусобна хоризонтална и вертикална одстојања.
Пре израде пројектне документације за појединачне објекте неопходно је прибавити услове надлежног ЈКП за водовод и канализацију.

2.3.3.3.6. Канализациона мрежа

Избор грађевинског материјала од кога су начињене канализационе цеви, пад цевовода и остале техничке карактеристике, препушта се пројектанту на основу хидрауличког прорачуна и услова на терену.

За контролу рада канализације и могућност благовремене интервенције: на месту вертикалног прелома цевовода, на месту промене хоризонталног правца пружања цевовода и на месту улива бочног огранка, предвидети ревизионе силазе.

Радове, око ископа рова, разупирања зидова рова, полагања и међусобног повезивања цеви, затрпавања цевовода и рова песком и ископаним материјалом, испитивања цевовода и пуштања у рад, извршити на основу важећих техничких прописа и услова за ову врсту радова и инсталација.

Приликом паралелног вођења цевовода или његовог укрштања са постојећим објектима инфраструктурне мреже треба поштовати међусобна хоризонтална и вертикална одстојања.
Забрањено је упуштање употребљених вода у канализацију за атмосферске воде.
Пре израде пројектне документације за појединачне објекте неопходно је прибавити услове ЈКП за водовод и канализацију, којима ће се дефинисати тачно место прикључка на јавну мрежу.

Постројење за пречишћавање отпадних вода (ППОВ)
Предвидети уређаје за мерење и регистровање количина отпадних вода пре и после третмана на постројењу са одговарајућим анализама квалитета отпадних и пречишћених вода.
Концепцију градског постројења прилагодити савременим и рационалним технологијама уз сагледавање утицаја посебних загађивача на њихов рад;
За отпадне воде које се упуштају у канализациону мрежу мора да постоји Правилник о техничким и санитарним условима за упуштање отпадних вода у градску канализацију. На овај начин се штити ППОВ од доласка штетних материјала чије присуство може да угрози технолошку линију пречишћавања на централном постројењу;
Прилаз комплексу постројења за пречишћавање отпадних вода обезбедити са постојећег асфалтираног пута из правца насеља, преко посебне приступне саобраћајнице.
За обезбеђење електричне енергије у комплексу ће се изградити трафостаница која ће се лоцирати у непосредној близини компресорске зграде.
Обезбеђење топлотне енергије вршиће се коришћењем обновљивих извора енергиј.
Прикључак комплекса на телефонску мрежу извршиће се кабловским водом према условима "Телеком Србија".
Услове и могућност обезбеђења прикључка на водоводну мрежу даће ЈКП
за водовод и канализацију.

2.3.3.3.7. Регулација водотокова
На местима укрштаја водотокова са планираним саобраћајницама треба обезбедити неопходан протицајни профил испод трупа саобраћајница, тако да доња ивица конструкције саобраћајнице буде минимум 1,0m изнад коте меродавне рачунске велике воде.
Планиране изливе атмосферске канализације предвидети пројектном документацијом.
Уколико се радови на регулацији врше фазно, на крају трасе регулисане деонице предвидети грађевину која ће бити тако обликована да не изазива штетне последице на нерегулисаној деоници низводно , као и на саме регулисане грађевине.
У случају да се јавља дубинска и бочна ерозија у зони мостовских стубова или ослонаца, предвидети решење којим ће се осигурати ослонци и стубови и стабилизовати речно дно.
Пројектовати уздужну диспозицију регулације (падови дна регулисаног корита) и попречни профил корита тако да режим воде и наноса буде стационаран тако да нема ерозије дна и обала, односно засипања корита.
Пројектом организације радова на изградњи регулације обезбедити услове којима се неће угрозити стабилност и функционисање грађевинских објеката у непосредној близини водотока.
Сва евентуална оштећења настала у току изградње, морају се санирати и довести у првобитно функционално стање на терет инвеститора.
Грађевинске линије за изградњу или реконструкцију објеката морају бити удаљене минимално 5,0m од ножице насипа у брањеном делу као и од обале мајор корита или од обале једногубог корита ако је висина обале виша од нивелете пројектованог насипа.
За изградњу нових или реконструкцију постојећих објеката, као и за извођење других радова који могу утицати на промене у водном режиму, обезбедити водне услове и водну сагласност у складу са Законом о водама.

2.3.4.ИЗГРАДЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ И ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

Утврђују се следећи услови (правила изградње):

Доминантна намена: пољопривреда, шуме.
Могућа, допунска намена: објекти у функцији основне намене у складу са важећим законима (у области пољопривреде и шумарства).
Забрана изградње: све намене осим наведених.
У складу са законом и ППО Сврљиг 2024:

- на парцелама чија је намена ***пољопривредно земљиште*** забрањена је изградња, осим:
  - економских објеката у функцији пољопривреде, сточарства или воћарства,
  - објеката инфраструктуре и то првенствено на земљишту нижег бонитета,
  - пословних објеката у функцији пољопривреде, сточарства и воћарства (објекти за прераду производа из ових области и њихово складиштење), уз предуслов да постоји могућност инфраструктурног опремања локације, а у складу са законом, техничким прописима и нормативима за ову врсту објеката, и на основу урбанистичког пројекта за катастарску парцелу величине до 2,0 ha, односно на основу плана детаљне регулације за катастарску парцелу преко 2,0ha.
- на парцелама чија је намена ***шумско земљиште***, уз претходну израду урбанистичког пројекта, за који се прибавља стручно мишљење Комисије за планове, и процене утицаја на животну средину, могу се градити:
  - објекти у функцији чувања и одржавања шума,
  - објекти у функцији шумске привреде,
  - објекти инфраструктуре у складу са Планом,
  - објекати у функцији становања, туризма, рекреације и ловства се може дозволити тамо где за то постоје амбијентални и урбанистички предуслови, и уз предходну проверу и анализу односа према непосредном и ширем окружењу израдом одговарајуће урбанистичке документације, према решењима за која се добије сагласност надлежних органа и предузећа које газдује шумама, али не више од 10% изграђености,

– приступне и шумске саобраћајнице и пратећа инфраструктура.

Изградња наведених објеката вршиће се у складу са Законом, општим правилима грађења прописаним овим Планом и техничким прописима и нормативима за ову врсту објеката, уз прибављање претходних услова ЈП "Србијашуме".

Општа правила за изградњу објеката:

- величина објекта: у складу са наменом,
- висина објекта до П+Пк,
- максимални назидак подкровља је 0,8m,
- материјали за изградњу прилагођени шумском окружењу.

III САДРЖАЈ ГРАФИЧКОГ ДЕЛА

3.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

П.С.1. Граница плана, обухват постојећег грађевинског подручја и подела обухвата плана на целине и зоне P1:5000

П.С.2. Постојећа функционална организација у обухвату плана са претежном наменом простора у грађевинском подручју P1:5000

3.2. ПЛАНСКА РЕШЕЊА

П.1. Граница плана и граница планираног грађевинског подручја са претежном планираном наменом површина у грађевинском подручју P1:5000

П.2.1, П.2.2, П.2.3. Саобраћајно решење са регулационим линијама улица и површина јавне намене и нивелационим планом P1:2500

П.3.1, П.3.2, П.3.3. Урбанистичка регулација са грађевинским линијама P1:2500

П.4.1. Мреже и објекти ифраструктуре: Електроенергетска и телекомуникациона мрежа P1:5000

П.4.2. Мреже и објекти ифраструктуре: Водоснабдевање и каналисање P1:5000

П.4.3. Мреже и објекти ифраструктуре: Гасификација и топлификација P1:5000

П.5. Начин спровођења плана P1:5000

П.6. Објекти и зоне заштите P1:5000

IV САДРЖАЈ ДОКУМЕНТАЦИОНЕ ОСНОВЕ

Документациона основа Плана садржи:

Одлуку о изради Плана;

Услове и податке надлежних институција:

РС, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, бр.1039-4 и 1039-5 од 10.05.2011.

РС, Министарство животне средине, рударства и просторног планирања, бр.350-01-00037/2011-07 од 06.04.2011.

РС, Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде-Републичка дирекција за воде, бр.325-25-00123/2011-07 од 25.07.2011.

РС, Републички хидрометеоролошки завод 92-III-110/2010 од 24.12.2010.

ЈВП "Србијаводе" Београд-ВПЦ "Морава" Ниш, бр.450/2 од 16.03.2011.

ЈВП "Србијаводе" Београд, ВПЦ "Сава-Дунав" Нови Београд, Радна јединица Неготин, бр.520/2-10 од 27.12.2010.

ЈП "Србијашуме", бр.3653 од 24.04.2011.

РС, Републички геодетски завод, Сектор за топографију и картографију, бр.95-90/2011 од 08.04.2011.

РС, Министарство просвете и науке, бр.361-01-00001-1/2011-05 од 13.04.2011.

РС, Завод за заштиту природе Србије, бр.350-10/2011 од 23.03.2011.

ЈП "Путеви Србије", бр.913-14 и 98/10-1 од 04.11.2010.

Установа за децу предшколског узраста "Полетарац" Сврљигу, бр.159 од 24.03.2011.

Стручна школа "Душан Тривунац Драгош", бр.01-107/2 од 28.03.2011.

ЈП ПТТ саобраћаја "Србија " РЈ поштанског саобраћаја Ниш, бр.2011-3805/2 од 09.03.2011.

ЕД Југоисток д.о.о, Зајечар, бр.3087/2 од 04.05.2011.

"Телеком Србија", Дирекција за технику, ИЈ Ниш/Прокупље/Пирот,

бр.4978-95570/5 од 16.05.2011.
НИС гаспром нафт, бр.11/10710 од 13.05.2011.
Србија гас, бр.07-04-2318 од 15.04.2011. и 06-01/3020 од 09.05.2011.
Транснафта, бр.512 од 11.04.2011.
VIP mobile, од 14.04.2014.
РС, Агенција за привредне регистре, бр.41252/2011 од 30.03.2011.
РС, Општинска управа Општине Сврљиг, Одсек за урбанизам, стамбено-комуналне делатности и грађевинарство, бр.350-10-2011-04 од 14.04.2011.
ЈП Дирекција за изградњу Сврљиг, бр.201/11 од 19.04.2011.
А.Д. за саобраћајну делатност Ниш-експрес у Нишу, од 28.04.2011.

Извод из ППО Сврљиг 2024;
Концепт плана;
Извештај о обављеној стручној контроли Концепта плана;
Извештај о обављеној стручној контроли Нацрта плана;
Извештај о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину;
Извештај о обављеном јавном увиду у Нацрт плана;
Мишљења Комисије за контролу усклађености Плана са Ставом обрађивача;
Извештај о извршеној контроли усклађености Плана;
Мишљење Завода за заштиту споменика културе Ниш;
Сагласност Министра надлежног за послове грађевинарства и урбанизма;
Извештај о извршеној контроли усклађености Плана;
Амандман на Нацрт плана;
Образложење;
Одлуку о усвајању Плана.

V ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Ступањем на снагу овог Плана, престају да важе следећи планови:
ДУП Фабрике за производњу самоходних косачица Сврљиг ("Сл.лист Града Ниша", бр. 23/83);
ДУП стамбеног блока "Првомајска" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 41/84);
Генерални нивелациони план Сврљига ("Сл.лист Града Ниша", бр. 16/85);
Детаљни нивелациони план Сврљига за трасиране и планиране улице у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 16/85);
ДУП стамбеног насеља "Омладинска" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 26/85);
ДУП стамбено-пословног блока "Радетова I" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 5/87);
ДУП складишта РО "Огревинвест" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 31/87);
ДУП стамбеног насеља "Јелашце" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 12/87, 21/88 и 21/90);
ДУП занатско-продајног центра у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 21/90);
ГУП Сврљига ("Сл.лист Града Ниша", бр. 2/91);
ДУП "Допунски центар" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 35/91);
ДУП "Васе Албанца" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 9/92);
ДУП стамбеног насеља "Падалиште" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 33/92);
ДУП Спортски центар у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 3/94);
ДУП стамбеног насеља "Сарај" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 7/92 и 25/98);
ДУП фабрике грађевинске столарије "Нишпројект" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 3/95);
ДУП бензинске пумпе у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 13/92);
ДУП бензинске пумпе у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 41/92);
УП школског комплекса у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 13/96);
УП "Радетова II" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 12/97);
УП ПП "Статус" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 10/02);
Измене и допуне ГУП-а Сврљига ("Сл.лист Града Ниша", бр. 87/03);
ПДР комплекса малих и средњих предузећа на комплексу ИТК "Маја" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. /04);
ПДР Градског гробља у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр. 57/06);
ПДР дела индустријске зоне између комплекса "МИН ДИВ" и "Прогрес" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр.11/11);
ПДР дела зоне индустрије, складишта и сервиса у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр.11 /11);
ПДР насеља "Љубовац" и "Лукавица" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр.11/11);
ПДР стамбеног насеља "Росуља" у Сврљигу ("Сл.лист Града Ниша", бр.11/11).

Надзор над спровођењем Плана врши Општинско веће Скупштине општине Сврљиг.
О спровођењу Плана стараће се надлежни орган општинске управе.
По доношењу, План се доставља: Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, ЈП Дирекција за изградњу Сврљига и ЈП Завод за урбанизам Ниш.

Републичком геодетском заводу доставља се прилог П.2.1-3. "*Саобраћајно решење са регулационим линијама улица и површина јавне намене и нивелацијом*" и П.3.1.-3. "*Урбанистичка регулација са грађевинским линијама*".

План ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним листу Града Ниша", а у целости, текстуални и графички део Плана, се објављује у електронском облику и доступан је путем интернета, осим прилога који се односе на посебне мере, услове и захтеве за прилагођавање потребама одбране земље, као и подацима о подручјима и зонама објеката од посебног значаја и интереса за одбрану земље.

Број:350-5/2014-01
Сврљиг, 09.6.2014. године

ОПШТИНА СВРЉИГ

ПРЕДСЕДНИК
Јелена Трифуновић, с.р.

С А Д Р Ж А Ј:

Општина Сврљиг

1. **План генералне регулација Сврљига** **1**

Израда: Град Ниш – Служба за послове Скупштине Града, Улица Николе Пашића 24
Одговорни уредник Ненад Николић; технички уредник Соња Марковић
телефон 504-595 и 504-594 (Редакција и Служба претплате) E-mail sluzbenilist@gu.ni.rs
Уплатни рачун **840-742341843-24** позив на број **97 87-521**
Штампа: Служба за заједничке послове, Николе Пашића 24 Ниш , телефон 504-922